Pazartesi
24
SONKÂNUN
1938
- 19 uncu yıl -
No. 5923
5 KURUŞ

Ulus basımevi
Çankırı Caddesi: Ankara
Telgraf: Ulus - Ankara
TELEFON
Başmuharrir 1063
Yazı İş. Müdürü 1062
İdare 1061

ULUS

ADIMIZ ANDIMIZDIR

Japonyanın içi

İlk önce hıristiyan misyonerlerini iyi karşılayan Japonya, sınırlarını tam üç asır yabancılara neden kapamıştı? — Amerikalı Perry bu açılmaz kapıları nasıl açtırdı? Bir amerikan muharririnin yazdığı bu eserin hülâsasını yakında okuyacaksınız!

İspanyadaki âsi Franko tayyareleri Fransaya da tecavüze başladılar

Bir Fransız şehri bombalandı!

Memur meskenlerini Ankarada nasıl yapmalıyız?

Yazan: Profesör Wagner

Şehir mütehassısı profesör Wagner'den şu mektubu aldık:

"B. Yunus Nadi'nin Ankaradaki memur meskenleri hakkında Cumhuriyet gazetesinde çıkan ve muhterem gazetenizde de kısmen intişar eden üç makalesini büyük bir alâka ile okudum.

Harbdan sonra Berlinde her biri 1000 ikametgâhı geçen bir çok büyük binalar kurduktan başka, bu inşaatın malî işlerile de meşgul oldum. Bu itibarla, orta halli halk tabakasına mahsus mesken inşasında az çok tecrübem olduğu için, Ankarada yapılacak olan memur evleri hakkındaki fikirlerimin faydasız olmıyacağını sanıyorum. Bu kanaatledir ki, bahsin mevzuu olan meseleye dair ilişik yazıyı takdim ediyorum„

●

Bay Yunus Nadi, Cumhuriyette neşrettiği üç makalede, Ankara memurlarının mesken meselesini ele aldı ve bu suretle, bütün devlet memurları için çok büyük bir ehemiyeti olan bir davâya temas etmiş oldu.

Bay Yunus Nadi, bu yazılarında, devletin her yıl memurlara 1,8 milyon lira mesken zammı vermekte olduğunu düşünerek bu paranın inşa sermayesi haline getirilip bununla memurlara mesken kurulmasını ileri sürmektedir. Bu teklif, çok iyi bir fikrin mahsulüdür. Aşağıda tafsil edeceğimiz bazı zorluklarla karşılaşılması ihtimali vardır:

1 — Sermayesi olmayan bir kimseye değeri yüksek bir şeyi kiralamak onu *satın almaktan* daha kolay geldiği dünyanın her tarafında bilinen bir hakikattir. İmdi mesken, gündelik ihtiyaçlar arasında en pahalıya mal olanıdır. Zira, bir ferdin, kendine mesken temini için harcaması lâzım gelen para, onun yıllık gelirini aşmaktadır. Bu, orta halli insanlar hakkında olduğu kadar, devlet için de variddir. Zira, devletin yıllık vergi gelirinden 1,8 milyonu tediye etmesi, Bay Yunus Nadinin 5500 hususî mesken inşasını lüzumlu gördüğü 18 milyon lirayı ödemesinden daha kolaydır. Ancak bu 18 milyon lira da tasavvur edilen inşa işini başarmağa kâfi midir?

2 — Bay Yunus Nadi'nin 13 sonkânunda çıkan yazısındaki hesab da, bir bakımdan, tamamlanmaya muhtaçtır. İyi cihazlanmış ve içine girilir girilmez değil, hiç olmazsa beş yıl sonra ilk tamire lüzum gösterecek tarzda inşa edilmiş hususî meskenler bahse konunca, — bilindiği gibi en pahalı ikametgâh olan bu gibi hususî meskenler — Bay Yunus Nadi'nin hesab ettiğinden çok daha pahalıya mal olmaktadır. Ben, arsa ve yol inşası ile birlikte harcanacak parayı şu suretle hesab ediyorum

3 odalı, banyolu, mutfaklı ilh... bir ikametgâh = takriben 5000 lira

4 odalı, banyolu, mutfaklı ilh.... bir ikametgâh = takriben 6500 lira.

5 odalı, banyolu, mutfaklı ilh... bir ikametgâh = takriben 8000 lira.

Halbuki, Bay Yunus Nadi, bu tipler için 3000, 4000 ve 5000 lira tahmin ediyor.

3 — Türkiye'de, devlet memurlarının — kredi yolile de olsa — bu gibi evlere sahib olub alamıyacakları meselesinin tedkikine girişmezden evel, bu evlerin sahiblerinin ne gibi devamlı masraflara katlanmak mecburiyetinde olduklarını araştırmalıyız. Bunun cevabı, meselâ, en küçük tip ikametgâhta şu olabilir:

	Lira
5000 liralık inşa sermayesinin % 8,5 faizi =	425
Sermayenin amortismanı =	50
Devamlı tamirler =	30
Devlet ve belediyeye verilecek vergi ve resimler =	75
	580

Diğer iki tipin yıllık masraf hesabları 740 ve 900 liradır. İkametgâhı için ayda 49, 61 ve 75 lira harcayabilmek için insanın eline, vergiler kesildikten sonra, 200 ilâ 300 lira geçmesi şarttır. Meselenin asıl ruhu, ayda bu kadar maaş alan kaç memur mevcud bulunduğundadır.

4 — Memurların, faizini düşünmek mecburiyetinde olmadıkları sermayeleri olursa, yahud devlet, ödünç verdiği sermayeden çok ufak bir faiz alırsa, tabiîdir ki yukarıdaki hesab tamamile değişebilir. Ancak, bu tedbirle de, devlet, Bay Yunus Nadi'nin bilhassa ortadan kaldırmak istediği mesken zammı yoluna tekrar sapmış olur. İntihab edilmiş olan yapı sahasına yeni yollar yapılması, su ve gaz borularının buralara kadar uzatılması, elektrik cereyanı için yeni kablolar çekilmesi, belediyenin buralara kâr getirmiyen otobüs seferleri yaptırması yüzünden ortaya çıkacak olan masrafların yukarıdaki hesab unsurları arasında bulunmadığını da ayrıca göz önünde tutmak lâzımdır. Bütün bu masraflar, doğrudan doğruya ödenmiyen mesken bedellerini ayrıca yükseltebilirler.

5 — Yukarıki mülahazalardan açıkça anlaşılır ki, gerek memurlara, gerekse orta halli halka mesken tedariki meselesinin hallinde, davânın özü paradır. Bu böyle olunca, ortaya

(Sonu 8. inci sayfada)

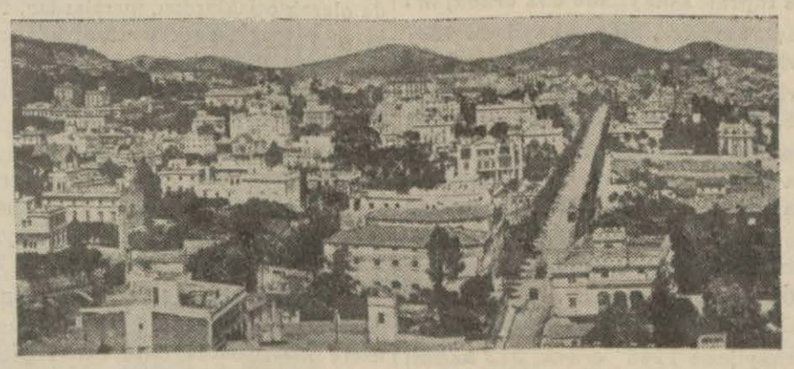

Barselon'dan bir görünüş

On kişi öldü, kırk yaralı var!

Fransız valisi tayyare yardımları istedi

Perpignan, 23 (A.A.) — Bugün öğleden sonra 10 hücum ve 4 bombardıman tayyaresinden mürekkeb iki Franko hava filosu iki defa Puigcerda üzerinde uçarak şehri bombardıman etmişler ve şehrin birçok noktalarına 30 kadar bomba atmışlardır.

Bu bombalardan biri bir otele isabet etmiş ve birkaç kişinin ölümüne sebebiyet vermiştir.

İstasyonun bazı müştemilâtı ile uzaklarda bir çiftlik binası yıkılmıştır. Tayyareler, bundan sonra iki defa fransız toprakları üzerinden geçerek fransız topraklarına 10 kadar bomba bırakmışlardır.

İlk defa olarak hava bombardımanına maruz kalan Pouigcerda ahalisi paniğe tutulmuş ve Bourgmadame fransız köyüne kaçmağa başlamıştır. Yaralıların Bourgmadame'da ilk tedavileri yapılmıştır.

Mühim hasarlar oldu

Perpignan, 23 (A.A.) — Puigcerda'da bombardımandan mühim hasarlar olmuş, söylendiğine göre on kişi ölmüş ve kırk kişi yaralanmıştır.

Franko tayyarelerinin esas hedefini, İspanya ile Fransa arasındaki

(Sonu 8. inci sayfada)

JAPON BAŞVEKİLİ DİYOR Kİ:

Çinle artık sulh müzakeresi yapılamaz!

Olsa olsa ancak harb ilân edilir

General Matsui İmtiyazlı bölgelerin bitaraf olmasını kabul etmiyor

General Matsui'nin beyanatı

Tokyo, 23 (A.A.) — Kaizo ismindeki politik mecmuanın son nüshası General Matsui ile 31-12-937 tarihinde yapılan bir mülâkatı neşretmektedir.

Şanghay ve merkezî Çinde yapılacak teşkilât hakkında tasavvurlarını bildiren general demiştir ki:

"— Prensip itibariyle ecnebî imti-

(Sonu 3. üncü sayfada)

Çin'deki japon başkumandanı general Matsui

Sancakta türk dili halâ bir üvey evlâd muamelesi görüyor

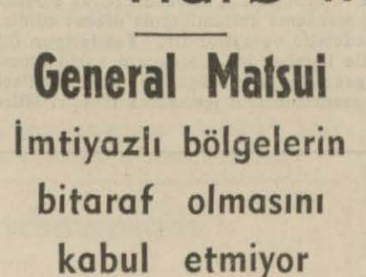

Yukarıdaki yazıyı İskenderun'da çıkan "Vahdet„ gazetesinden aldık Burada şu satırlar görülmektedir: "Şikâyet ediyoruz: Sancak dairelerinde ve mahkemelerinde türk dili, hâlâ bir üvey evlâd muamelesi görmekte berdevamdır!„

Soruyoruz: Sancak statüsünün dil meselesine müteallik ahkâmı kâğıd üzerinde kalmağa mahkûm bir masaldan mı ibarettir? „

Yunanistanda

Halkı isyana teşvik eden beyannameler

Atina, 23 (A.A.) — Atina ajansı bildiriyor: İsyana teşvik eden beyannameler dağıtmak suretile memleketin sükûn ve asayişini ihlâle teşebbüs eyliyen bazı eski siyaset adamları, payitahtı terke davet edilmiştir.

Fıkra

Tezadlar

Çin şimdiye kadar cepheye 1,500,000 asker sevketmiş: Japon Başbakanı ile dış bakanının parlamentoda söylediklerine göre, bunlardan 750,000 i ölmüştür yahut yaralanmıştır. Çinliler; bundan başka, 654 tayyare kaybetmişlerdir.

Karşı tarafın ne kadar asker yolladığı ve ne kadar kayıp verdiğini bilmiyoruz. Eğer elimizde vesikalar olsaydı, meşhur rus - japon harbının rakamları ile, henüz ilân bile edilmiyen bu harbın rakamlarını mukayese etmek isterdik.

Galiba bu gidişle, barış hayallerini bir tarafa bırakınız, 1914 den evelki harb usullerine hasret çekeceğiz: Hani notası, ültimatomu, ilânı, tavassutu ve daha bir sürü teşrifat'ı olan, bildiğimiz harb! Açık şehirler, esirler, hastalar, kızıl salibler ve sairéye dair disiplin ve nizamları olan harb! Çünkü bu 20 inci sulh asrının usullerine alışa alışa, insanlar, bir sabah şehirlerinin yerinde yeller estiğini, bir akşam bütün köprülerinin havaya atılmış olduğunu, bir gün seyahat etmekte oldukları vapurdan esir olarak alındıklarını görecekler. Sokağa çıkarken ellerine eldiven takar gibi, ne olur ne olmaz, yüzlerine gaz maskesi geçirecekler.

Maddî ilerilik kadar manevî gerileyiş! Elektrik aydınlığı içinde ilkçağ!

Milletler Cemiyeti sarayı, hani buz ortasında palmiye barındıran seralar gibi, başka bir âleme aid nazariyelerin mahfazasına benziyor. - Fatay

Singapur manevraları

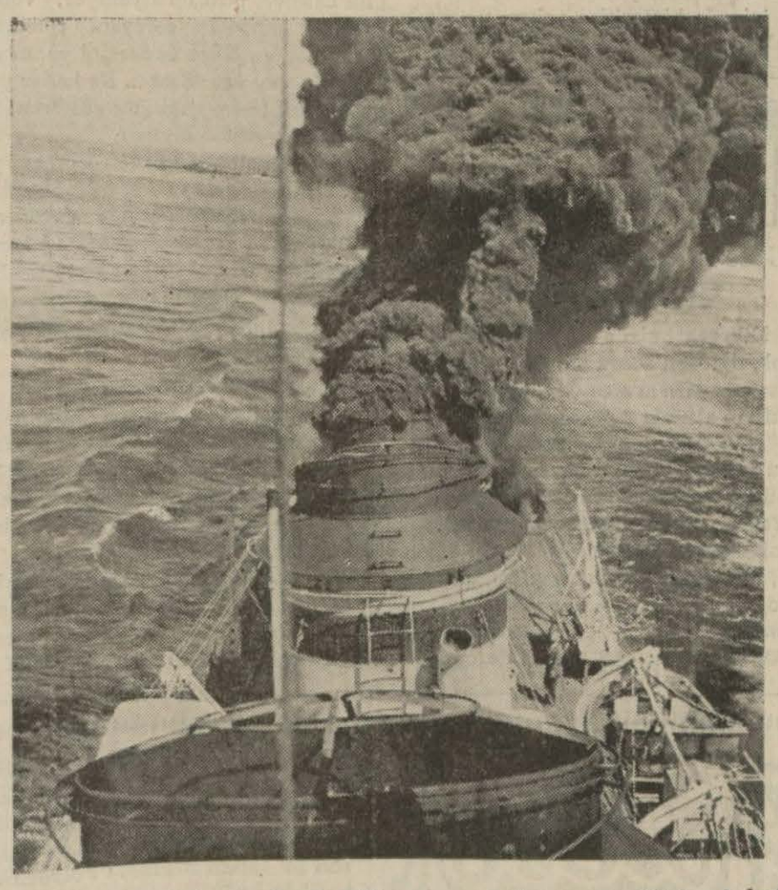

Londra, 23 (A.A.) — Sunday Times gazetesi yazıyor: "Gelecek hafta Singapur'da yapılacak olan manevralara 27 harb gemisi, 100 tayyare ve 10.000 kişi iştirak edecektir. Bu manevralardan maksad büyük ingiliz deniz üssünde istihkâmların mukavemetini anlamaktır.

Bu gazete Singapur istihkâmlarının İngiltereye olduğu kadar Amerikaya da lâzım olduğunu kaydetmektedir.

Dün İstanbul muhteliti Ankara muhtelitini 2 - 1 yenmiştir. Yukarıdaki resimde Cihadın bir kurtarışını görüyorsunuz. Maçın tafsilâtı 8. inci sayfamızdadır.

ROMANYA BAŞVEKİLİNE GÖRE

Yahudileri uzak bir yerde bir araya toplamak lâzım!

Bolşevizme karşı

B. Goga hükümetin icab eden tedbirleri alacağını söylüyor

Bükreş, 23 (A.A.) — Bugün neşredilen bir kararname ile 1-12-18 tarihinden itibaren rumen tabiiyetine kabul edilenler hakkında yapılan muamelelerde yapılacak tashihler tesbit edilmiştir.

Kararnameye göre tabiiyete kabul edilen yahudilerin Romanyada doğdukları ve romen ordusunda askerî hizmetlerini ifa ettiklerini isbat etmeleri lâzımdır. Bunları isbat edemedikleri takdirde isimleri romen nahiyelerinin tabiiyet defterlerinden silinecektir.

Alman istihbarat bürosunun Bükreş muhabirine beyanatta bulunan B. Goga, demiştir ki:

"— Yahudi meselesinde bizim için bir tek katî hal çaresi vardır. Bütün yahudileri henüz serbest olan bir

(Sonu 3. üncü sayfada)

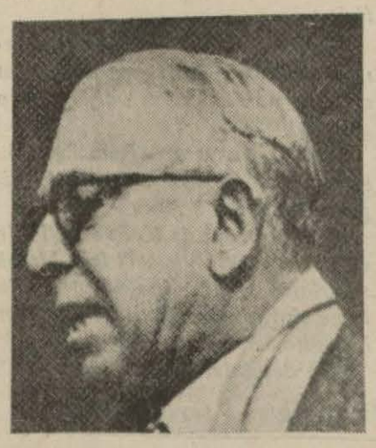

Romanya Başvekili B. Goga

DÜŞÜNÜŞLER

Mübalağa merakı

Şark kültürünün halâ aramızdan silinemiyen tesirinden midir nedir, hislerimizi ve düşüncelerimizi ifade ederken mübalega, hemen daima müracaat ettiğimiz bir vasıtadır.

Başmuharririmizin de bir fıkrasında çok yerinde olarak işaret ettiği gibi "büyük, geniş, sonsuz" gibi sıfatlar yazılarımızda pek sık tekrarlanır. Belki de türk ruhunun, her sahada tezahür eden cömertliği neticesi olan bu temayülümüzün, bazen, cidden komik **effet**'ler meydana getircek kadar ifrata vardığı da olur.

En ehemiyetsiz ve bayağı bir cinayet havadisinden bahsederken "korkunç bir facia", "tüyler ürperten cinayet" formülleri klişe halinde kalemimizin ucuna gelir.

Zayıflığından daima şikâyet ettiğimiz sanat ve ilim hayatımızda dâhi şairlerden, üstad bestekârlardan, büyük âlimlerden geçilmez.

Mübalega merakımızın başka bir sahada tezahürüne de, kazalardan bahsedilirken rastlarsınız: Bir fırtına neticesinde denizde boğulan tayfa fedakâr gemici, masası başında bir kaza kurşununa kurban giden memur vazife şehidi, dikkatsizliği yüzünden düşüp bacağını kıran adam kahramandır.

Şehid, fedakâr, kahraman; iyi ama, hakikî şehidlerin, fedakârların ve kahramanların hakkını yidiğimizin farkında mısınız? Sırası gelince onlardan bahsederken, hangi sıfatları kullanacağız? Unutmayalım ki, âletler ve makineler gibi, tabirler de, ifratla kullanıldıkları nisbette kıymetlerini kaybederler. — **YAŞAR NABİ**

NOT:

BAY NURİ ÖNER'e — Dil ve ifade bahsinde gösterdiğiniz alâka ve dikkati takdirle karşılarım. Anadillerini iyi bilmeyen münevver gençlerden bahseden fıkramda kullandığım "bu arada, dil bilgisine ayrılan zaman ve ihtimam....., ibaresine itiraz ediyorsunuz. Bu cümlede "ayrılan" ın "tahsis edilen" manâsına kullanıldığına dikkat ediniz. Bir insan ihtimamını muhtelif sahalara tahsis edebilir ve ayırabilir. Yazılarımın dil hatâsından münezzeh olduğunu iddia etmemekle beraber bu itirazımızın varid olmadığını söylemeliyim. İmlâ meselesine gelince, gazetelerde gördüğünüz imlâ şekilleri muharrirlere değil, daha ziyade gazetelerin ve musahhihlerin içtihadına tâbidir. Hürmetalerimle. — Y.N.

Edebî meseleler

Terceme ve sanat

D..... elindeki kitabı bırakarak,

— Hakikaten, dedi, bir dilden başka bir dile terceme olunmuş bir romanın dilimize çevrilmesine muarız mısın?

— Tabiî! terceme bir romanı dilimize çevirmeğe kalkışmak eserin aslındaki güzelleği yok etmektir.

— Mübalaga ediyorsun.

— Hiç mübalaga etmiyorum!... müsaade et de fikrimi anlatayım. Bugün herkes bilir ki bir sanat eseri, ister resim, ister roman, ister musiki olsun, bir şekli, bir de bu şeklin anlatmak istediği bir ruh halini ihtiva eder. Herkesin bildiği bir hakikat. Bununla beraber bu hakikat bir çok anlaşmazlıklara, bir çok karışıklıklara sebeb olmuştur. Bir çok sanatkârlar şekil güzelliğinin muhteva veya ifade güzelliğinden müstakil olduğunu, bir sanat eserinde yekdiğerinden ayrı iki kıymetin mevcud bulunduğunu ileri sürmüşlerdir. Bu telâkkinin akislerine gündelik sanat hükümlerinde sık sık şahid olmaktayız. Bir müzede, bir tiyatroda bulunduğunuz zaman, eğer kulağınız biraz mütecessis ise şu gibi hükümleri işitirsiniz:

"— L....'nin şu tablosunu görüyor musun? Renkler ne sıcak, ne ahenkli! Desen ne düzgün, ne yumuşak.... Fakat yazık, ressam bütün bu kabiliyetleri, küçük, değersiz mevzular üzerinde israf etmiş!

"— Şu tiyatro piyesine his itibariyle hiç deyecek yok. Fakat yazılış ne kadar berbad!.."

İşte azizim bu hükümler, sanat eserinde şekle ayrı ifadeye ayrı bir kıymet veren hep o mahud doktrinin şuûrlu veya şuûrsuz bir aksinden ibarettir. Eğer hakikaten bir sanat eserinde, meselâ bir romanda, şeklin kıymeti ifadenin kıymetinden ayrı olmuş olsaydı, bir dilden başka bir dile, meselâ rusçadan fransızcaya terceme edilmiş bir romanın kendi dilimize çevrilmesinde pek büyük bir mahzur olmazdı; şekil güzelliğinin kayboluşuna mukabil ifade, his ve düşünce güzelliğini dilimize nakletmiş bulunurduk. Fakat ne yapalım ki sanat eseri şekil ile ifade ikiliğini değil, şekil - ifade birliğini haizdir.

— Ahmet Haşımı unutuyorsun galiba? Haşimde şeklin ne kada rsakat, kelimelerin ne kadar aksak, ifadenin ne kadar bozuk olduğunu bilirsin, buna mukabil, hissin, heyecanın, hulyanın, ne bileyim ben bütün derunî bir âlemin esrarını onun şiirlerinde bulacağımızı elbette teslim edersin. İşte şekil berbad, fakat ifade harikulâde. Marcel Proust'u da zikredebilirm.

— Haşim'de veya Proust'da şeklin yani uslûbun bozuk olduğunu ben de kabul ederim; fakat o his ve düşüncelerin o sıtmalı ve labirentli ruh hallerinin başka bir şekil, bir kalıp içinde ifade edilebileceklerine cidden kani misin? Ben değilim.

Hem bu görüş seni bir çok tenakuslara sürükleyebilir. Madam ki Haşımın şiirlerinde şekilden mustakil bir ifade ve manâ güzelliği kabul ediyorsun, o halde ifadeden mustakil, ifadeden boşanmış sırf bir şekil güzelliğini de kabul etmen lâzım gelecek. Daha geçen gün bana şu Marinetti denilen italyan şairinin, hiç bir manâ ihtiva etmiyen manzumelerinden, kelime canbazlıklarından şikâyet etmiyor mu idin? böyle şiir mi olur diyen sen değil mi idin? şimdi müdafaa ettiğin noktainazar acaba seni Marinetti'nin şiirlerini beğenmeğe icbar etmiyor mu dersin!

Marinettinin şiirlerinden bir şey anlamak kabil değilse de kulaklarımız garib ahenkler duymuyor mu? öyle ise şekle aid bir güzellik var; o halde ne diye bu italyan şairinden - bir şey anlamıyorum diye - şikâyet edip duruyordun?

— .....

— Müsaade et! söylediklerimi bir kaç kelime ile hülâsa edeyim: sanat eseri ne münhasıran şekildir, ne de münhasıran ifadedir. Fakat ayni zamanda her ikisidir. Sanat zevki ifade ve şekil vahdetinin, derunî hayatımızın fonksiyonel vahdetine intibakından doğar. Hakikî bir sanat eserinde, meselâ bir romanda, şekil muhtevaya, veya muhteva şekle eklenmiş değildir. Sanatkârın, bir heyecanı evvelâ yaşadığını, sonradan onu bir şekil ile giydirdiğini zan etmemeli. Çünkü böyle düşünmek şeklin, beraber doğduğu şeyden mustakil olarak kendi kendisi için inşa edildiğini, sonradan boş bir kap gibi doldurulduğunu söylemekle birdir. Halbuki sanat eserinde şekil ve muhteva ayni zamanda mevcuddurlar ve hiç bir surette yekdiğerlerinden ayrılamazlar, parçalanmaz bir bütün teşkil ederler. Artık bir sanat eserinin bedii vasfı nasıl kazanacağını kestirmek kolaydır. Bir esere muhteva bakımından güzel, şekil bakımından çirkin diyemeyiz. Muhteva bakımından güzel olan bizzarure şekil bakımından da güzeldir, ve şekil bakımından güzel olduktan sonra muhteva bakımından çirkin olmasına imkân tasavvur olunamaz.

İşte aziz dostum, bir dilden başka bir dile çevrilmiş bir eserin dilimize çevrilmesine bunun için muarızım. Bir romanı hakkiyle terceme etmek için o romanın aslını okumak, şekil ve ifadenin birliğini, uyandırdığı heyecanı bütünlüğiyle, bütün kesafetiyle yaşamak, bir kelime ile yaratmak icab eder.

Suud Kemal YETKİN

Rakamlarla Türkiye

Vatandaşlarımız ne iş yapıyorlar?

Memlekette hayat telâkkisi ve yaşayış tarzı değiştikçe yeni meslekler meydana çıkmaktadır. Eski seyahatnamelerde şu kayda pek rastlardık: "Ehalisi iştigalâtı arziye ile mütevaggildir.,,

Ankara'nın belediye hududları içindeki vatandaş sayısı olan 122.720 den 5106 erkek ve 482 kadın toprak mahsulleri ile uğraşmaktadır. Taş ve toprak sanayiinde 632 erkek, inşaat, mobilye, bina sanayiinde 4627 erkek, ağaç işletme sanayiinde 1693 erkek, 6 kadın; demir sanayiinde 952 erkek; makine, cihaz ve âlet imalâtı sanayiinde 1249 erkek, kimya sanayiinde 17 erkek, dokuma sanayiinde 111 erkek, 39 kadın; kâğıd ve tabı sanayiinde 978 erkek, 5 kadın; deri, kösele, kauçuk sanayiinde 203 erkek; gıda, içki ve tütün sanayiinde 1029 erkek 10 kadın; elbise sanayiinde 1146 erkek, 573 kadın; elektrik, gaz ve su işlerinde 95 erkek, 1 kadın; sanayi müessseleri fen ve idare işlerinde 216 erkek, 6 kadın; ihtısası tayin edilmemiş sanayi amelesi olarak 4639 erkek ve 225 kadın vardır.

6292 erkek ve 483 kadın ticaretle uğraşmaktadırlar. Nakliye ve muvasala işlerinde 4234 erkek; 102 kadın çalışmaktadır. Umumî idare ve hizmetlerle serbest mesleklerde 19136 erkek ve 1278 kadın vardır. Ev iktisadiyatı ve şehir hizmetlerinde 1226 erkek ve 1512 kadın vazife almışlardır. Bu rakamlara, mesleki henüz tayin edilmemiş olan çocukları, ihtiyarları ilâve ediniz: Ankara nüfusu karşımızdadır.

Bu iş bölümü, yalnız Ankaraya mahsus değildir: Bütün vilâyetlerimizde ve kasabalarımızda hemen hemen buna yakın nisbetler göreceksiniz. Sanayi, ticaret, halk hizmetleri, ev iktisadiyatı; hülâsa modern bir cemiyeti kuran çalışmaların bütün kolları, türk vatandaşlarını kendi iş çerçevesi içine almıştır.

Uzak değil, yirmi sene evel, bu memlekette, hasta erkeği, bir kadın doktorun muayene edeceğini söylemiş olsaydınız, sizi, asgarî timarhaneye götürürlerdi!

Konya'da eski eserler

Konya, (Hususî) — Konyadaki eski eserlerin tamirine başlanmıştır. Bu arada Tol medresesi de onarılacaktır.

KÖY PROGRAMI

Köyleri imar için alınan kararlar

1938 yılında köy programlarının tanziminde aşağıdaki köy vazifelerinin programa alınması İç Bakanlığınca kararlaştırılmıştır.

Köy sınırı içindeki bütün işler için ihtiyar meclisleri her köyde köylüye salı salacaklardır. Bunun dışında olarak otlaklardan, meralardan, taş kireç ve tuğla ocaklarından, kaplıcalardan ve diğer köy kanunu ile tesbit edilen gelir kaynaklarından köy büdcesi için para toplanacaktır.

Muhtar seçimleri şubat ayı içinde yapılacak ve yeni seçilenler martta işe başlayacaklardır. Günü biten köy muhtarı ve ihtiyar meclisi azaları yerine yeniden seçim yapılacaktır.

İhtiyar meclisleri lüzum görürlerse parası köy sandığına yatırılmak üzere köy namına tarla ektirecekler ve mahsul ayrıca imece yoliyle elde edilecektir.

Nüfusu beş yüzden fazla olan köylerde kültür işleri bütün köylünün birleşmesiyle imece usuliyle yapılacaktır. Köylü mecburî olan işleri görmez ise cezalandırılacaktır. Sene içinde köy sınırı içindeki su birikintileri kurutulacaktır.

Nüfusu binden yukarı olan köylerde, köylüler ahırlarını evlerinden ayrı bir yere yapacaklar ve bunları senede bir defa badanalayacaklardır. Her köyün bir başından diğer başına kadar olan yollar taş kaldırım ile döşenecektir. Köy mezarlıkları yapılacak ve mezarlıklar köyden ve caddeden uzak bir yerde suların geldiği tarafa değil, suların gittiği tarafa yapılacak, etrafı hayvan girmiyecek şekilde duvarla çevrilecektir. Köylüler, 1938 senesi içinde pazar ve çarşı yapacaklar, köyü kasaba ve komşu köylere bitiştiren yolların iki kenarına ağaç dikecekler, köyün münasib yerlerinde orman yetiştirecekler, tarla ve bahçeleri sulamak için ortaklama ark yapacaklardır. Her türlü ziraat için pulluk, orak ile peynir ve yağ yapmak için makina alacaklardır. Köylünün [illegible] mak imkânı araştırılacaktır. Köylerde berber, ayakkabıcı, nalband, demirci, arabacı yetiştirilecek, köy malı için de bir zahire anbarı yaptırılacaktır.

HAVA

Gece ısı sıfırın altında 13 dereceye kadar düştü

Dün şehrimizde hava öğleye kadar açık, öğleden sonra bulutlu geçmiştir. Isı gece sıfırın altında 13, gündüz gene sıfırın altında 2 derecedir.

Dün yurdun Ege ve cenub Anadolusu mıntakalarında hava yağışlı, diğer bütün mıntakalarda kapalı geçmiştir. Yağışların karemetreye bıraktıkları su mikdarları Bodrumda 17, İslahiyede 4, Antalyada 3, Adana ve Sinopta 1 kilogramdır. Dün en düşük ısı Karsta sıfırın altında 19, en yüksek ısı da Adanada sıfırın üstünde 15 derecedir.

MAHKEMELERDE

Parasız elektrik elde etmek için çare nedir

Bunu Mustafa bulmuş ama soluğu da hapisanede almış!

Rakam meraklısı bir amerikalı avukat, dünyada nelerin çalınabileceğini tesbit eden bir istatistik yapmış. Tirol,-ların sarp kayaları üzerinde, omuzlarında toprak taşıyarak bağ yapan köylülerin toprak hırsızlığına kadar yüzlerce çeşid hırsızlığı sayan bu istatistikte bilinmiyen, "elektrik cereyanı sırkati,, varmıdır.? Elektriğin, su kadar ucuz olduğu Amerikada buna neden lüzum var, diyebilirsiniz. Fakat Ankarada son üç ay içinde ve birisi dün olmak üzere, iki elektrik çalması hadisesinin mahkemesi yapıldı.

***

Hem bu seferki hâdise, meşhud suçlara giriyor:

Atpazarında meşhur bir çukur han vardır. Bilhassa toptan alış veriş yapanların dükkânlarının bulunduğu bu eski hanın bir çok eski yapılar gibi, bol penceresi olmadığından dükkânların güneş batmasından önce içerisi karanlık olmakta ve erkence elektrik lambalarını yakmak lüzumu duyulmaktadır.

Bu iş en çok, hanı toptan kiralıyan B. Mustafa Aybarı düşündürmekte imiş. Çünkü B. Mustafa, hanın dükkânlarından bazılarını, elektrik parası kendisine aid olarak kiraya veriyormuş. Bütün dükkânlar, saat 19 da kapanıyor. Lambaların voltajı da malûm bir kiraya aşağı yukarı bir miktar zam yapılarak, her dükkâna bir saat koymak külfetinden kurtulunuyor. Buna rağmen Çukur handa, bir hayli elektrik saati vardır.

Elektrik şirketinin memurları, Çukur handaki sarfiyatın normalden çok az olduğu üzerinde zaman zaman dururlarmış. Yakılan cereyan, askarî hadden de aşağı ve meselâ bazı bir gece kandilinin harcadığı enerji derecesine düşüyormuş. Halbuki Çukur hanın loş dükkânlarında karanlığı yenmek için projektör kudretli lambalara ihtiyaç olduğunu bilen memurlar bu kör düğümü çözmek için boyuna fikir yorar, dururlarmış.

[illegible] mıyan vaziyeti, elektrik şirketi bakımından halletmiş: Çukur han, karanlık basınca, pırıl ırıl yanıyor, voltajı yüksek lambalar cereyanı cömerdce harcıyor ve fakat vazifesini yapmıyan tek bir şey var: Saat ... Ne kadar para ödenmesi lâzım geldiğini gösteren sayaç... O, yerinde sayıyor.

Halbuki elektri kşirketi için, asıl yürümesi lâzımgelen bu sayacın ibresi olduğuna göre, onu yerinde saydıranın mahkemede hesab verdirilmesi kararlaştırılmış ve Çukur han kiracısı Bay Mustafanın elektrik cereyanı çalmakta olduğu cumhuriyet müddei umumiliğine haber verilmiştir.

Bir suç üstü hâdisesi :

Cumhuriyet müddei umumiliğine yapılan bu ihbar üzerine bir suç üstü vakası yapılması kararlaşmıştır. Hâdiseyi haber verenler, meselenin tesbiti için, gece ve ansızın girilmesini istemişlerdir.

Evvelki gece, Çukur handaki dükkân sahibleri kepenkleri indirip ayrılacakları zaman, bir elektrik saatından cereyanın nasıl çalmacağını bilen "ehli vukuf,, la zabıta memurları hana g[illegible] araştırma yapmışlardır.

"Ehli vukuf,, şu hâdiseyi tes[illegible] mişlerdir: elektrik cereyanı sa[illegible] mektedir. Lâmbalar yanıyor, fak[illegible] yacın ibresi yerinde saymaktadı[illegible]

***

İşte dün, birinci sulh ceza mahk[illegible] sinde bu "elektrik kaçakçılığı,, da[illegible] na bakıldı.

Suçlu B. Mustafa Aybar; kendi[illegible] kaçakçılık yapmadığını söyledi. [illegible] kim sordu:

"— Pek âlâ, fakat herkesin e[illegible] deki elektrik sayaçları lâmbalar [illegible] dıkça döner. Seninkiler nasıl oldu[illegible] olduğu yerde kaldılar?,,

"— Bay hâkim, belki soğuktan [illegible] muştur. Vidaları falan gevşemiştir

"— Peki hepsinin birden mi gev[illegible] miştir?

"— Tabi' Bay Hâkim! Çünkü biz[illegible] hanın her tarafı aynı derecede soğu[illegible] tur...

Fakat ne şahidler, ne ehli vukuf [illegible] işin soğuktan veya sıcaktan, dolayısı[illegible] le havadan değil de, elektrikten anl[illegible] bir insan elinin marifeti olduğunu sö[illegible] lediler: anlatılanlara göre bir usta e[illegible] sayaçların ibrelerini şöyle bir sağa s[illegible] la ellemiş ve onları kendi kendilerin[illegible] dönmek hassasından mahrum etmişti.

B. Mustafa Aybar, bütün bu iddia[illegible] lara karşı gene hâdiseyi inkâr etti:

"— Ben bu işten bu kadar anlasam[illegible] hancı mı olurdum, yoksa elektrik mü[illegible] hendisi mi?,, dedi.

Fakat ortada B. Mustafanın bu işte[illegible] bir elektrik mühendisi kadar bilgili, a[illegible] ma bu bilgisini kanunsuz ve haksız[illegible] bir tarzda kullandığını anlatan bir hâ[illegible] dise vardı: loş Çukurhanın dört köşe[illegible] sini gündüze çeviren elektrik cereya[illegible] nı, bolbol harcanmış, fakat karşılığı ö[illegible] denmemişti.

... ve hâkim B. Mustafa Aybar'ın tev[illegible] kifine karar verdi.

***

Bir büyük ticarethanenin yaptığı id[illegible] da temizlenmiş ve bu ticarethanenin müdürü, bir buçuk ay hapse mahkûm olmuştu. Şimdi bu, ikinci hâdisedir. Elektrik fiatlarının, son ucuzlamasına rağmen, halâ bir *lüks eşya* sayılabileceği şehrimizde cereyan kaçakçılığının da bir hâtıra olması pek uzak değildir: hele bir, devlet santralları kilovatı iki kuruşa elektrik vermeye başlasın... Niçin hiçkimse, *hava* kaçakçılığına baş vurmuyor?

Balıkesirde yoksullar birliği

Balıkesir, (Hususî) — Yoksulları gözetme birliği kongresi halkevi salonunda toplandı. Birliğin bir senelik çalışmaları anlatıldı. Birlik, talebe ve iş yurdu için 6.697 lira para yardımında bulunmuştur.

Pek yakında

Ulus sütunlarında

Yalnız birinci sınıf edebî bir eser olarak değil, fakat müstesna bir tarih eseri olarak bütün dillere nakledilmiş olan

VE DAHA İLK ÇIKIŞINDA

2.000.000

nüsha birden satılan, meşhur Tolstoi'nin yeni ve şimdiki rus ediblerinin en büyüğü

Alexi Tolstoi

nin

Büyük Petro

sını okuyacaksınız

Bu tefrika size 1938 senesinin en zevkli heyecanını verecektir

Yankılar

Siyaset modaları

Moda.... yalnız kadın elbiselerinde, kadın tuvaletlerinde değil, hayatın her sahasında hükmünü yürüten bir diktatördür. Son zamanlarda bu diktatör, siyaset ve diplomasi âleminde de yenilikler yapıyor. Harb ilân etmeden sınırları geçmek yeni siyaset modalarından birisi idi. Şimdi bir de sefirlerin bulundukları memleketten kendi kendilerine kalkıp gitmesi moda oldu.

Geçenlerde Amerikanın Berlin sefiri;

Hürriyeti olmıyan, demokrasi tanımıyan bir memlekette Amerikan sefirine ne lüzum var? diye kalkıp gitmişti.

Dün de Rusyanın Romanyadaki sefirinin aynı şekilde hareket ettiğini öğrendik.

Öte taraftan da Tokyo'daki Çin elçisinin kalkıp gitmesi için birçok şehirlerin japon eline düşmesi, binlerce çinlinin japon silâhlarına kurban gitmesi lâzım gelmişti.

Ne dersiniz, moda.... T. İ.

Barometre - termometre!

İstanbul karmasile Ankara karmasının dün stadyomda yaptıkları maçı radyoda canlı canlı anlatan spor spikerimiz Said Çelebi, maçın safhaları kadar, etrafı kasıp kavuran soğuktan da bahsediyordu.

Onun mikrofon önünde konuştuğu yerin ne kadar soğuk olduğuna yalnız bu tasvirlerden değil, aynı zamanda onun kullandığı bir kelimeden de hükmettik. Çünkü değerli spor hatibi, bir aralık "havanın çok soğuk olduğunu, barometrenin sıfır altında on üçü gösterdiğini,, söyledi. Eğer hava, bu kadar soğuk olmasaydı, muhakkak, termometre diyecekti.

Şiddetli soğuğun insandaki fennî bilgileri de dondurduğunu duymuş mu idiniz ?

Hava harbı, harb havası

İspanyadaki harb ile Avrupanın siyasî durumu birbirile sıkıdan sıkıya alâkadardır.

Bütün devletlerin gayreti, oradaki kanlı boğuşmaları dindirmekten ziyade o ateşin sınırlar dışına çıkmamasına harcanıyor.

Dünkü Ulus'da şöyle bir başlık vardı: "

"İspanyada hava harbı şiddetle devam ediyor.,,

Bu başlıkta kullanılan bir terkibi alt üst edecek olursanız, Avrupanın siyasî durumunu da izah edebilirsiniz :

Avrupada da harb havası....

Balta!

Osmanlı tarihine dair anlatılan hikâyeler arasında sık sık geçen bir cümle vardır: "Ölümlerden ölüm beğen!,, Sonra bir vezir, yahud bir padişah gazab ettiği adama sorar :

— Kırk katır mı, kırk satır mı ?

Bir kafiye dolayısile yanyana getirilen bu iki cezadan katıra sürükletmek cezası, artık, yeryüzünde kalmamıştır. Biz, satırın da kalktığını sanıyorduk. Fakat dün Berlinden gelen bir telgrafı okuyunca bu kanaatimizi değiştirdik:

"İdama mahkûm olan üç casusun bu sabah Berlinde Polzeensee hapishanesinin avlusunda balta ile kafalrı kesilmiştir.,,

Ölümün hiç bir şekli beğenilemez; fakat balta, yani satır, adalete biraz kasablık manzarası vermez mi ?

Tefrika!

Bir tanıdığımız diyordu ki :

— Ne derseniz, deyiniz, benim en ziyade zevkle okuduğum tefrikalar, polis romanlarıdır. Her gün okuduğum gazetede böyle bir roman ararım.

Son günlerde bu zevkimi, fransız gazetelerinin romanları değil, hakikî vakaları anlatan satırları tatmine başladı.

Vaydman'dan sonra fransız zabıtası ne kadar cinayetlerin ip ucunu bulmağa başladı, biliyorsunuz. Hemen her gün yeni bir cinayetin esrar perdesi kalkıyor; yeni bir katilin izi üzerinde yürünüyor.

Bu tefrikalar, bittikten sonra, bakalım ,hayalden çıkmış polis romanları beni tatmin edebilecek mi ?

DIŞ İCMAL

Yüksek sovyet meclisi

Geçen hafta Moskovada Kremlin sarayının eski taht odası, tarihî bir içtimaa sahne olmuştur. Çarların taç giydikleri bu geniş salonda Sovyet yüksek meclisi birinci içtimaını akdetmiştir. Malûmdur ki yüksek sovyet meclisi, sovyetlerin yirmi senelik tarihinde yeni bir teşekküldür. Sovyetler birkaç seneden beri bir kanunu esasi tanzimile meşguldürler. Bu faaliyet nihayetlendikten sonra geçen senenin sonlarına doğru biri ittihadın meclisi, diğeri milletlerin meclisi olmak üzere iki meclis için seçim yapıldı. Doksan milyon seçmenin iştirâkiyle yapılan bu seçimde her meclis için beş yüz kadar mebus seçildi. İşte yüksek Sovyet meclisi, bu iki meclisin bir arada içtimaıdır.

Meclis, bir hafta kadar devam eden bu ilk içtima devresinde başlıca teşkilât meselesiyle meşgul olmuştur. Önce ana yasanın tasrih ettiği reislik divanı seçilmiştir. Meclisin içtima halinde bulunmadığı zamanlarda teşriî kuvvetini de haiz olan bu reislik divanı, biri reis, on biri, ikinci reis, biri kâtib ve yirmi dördü de azâ olmak üzere otuz yed kişiden mürekkebtir. Bu seçimin en enteresan tarafı, devlet reisliği demek olan meclis reisliğine Stalin'in geçmeğe muvafakat edip etmiyeceği meselesi idi. Stalin, Lenin'in ölümünden beri, Sovyetlerin hakikî şefi olduğu halde devlet kadrosu içinde ön plâna atılmaktan çekinmiş, parti sekreterliği unvaniyle iktifa etmişti. Acaba Sovyet devlet mekanizması yeniden kurulduğu bu sırada ön plâna geçerek devlet reisliğini kabul edecek mi idi? Yüksek meclis reisliğine Kalenin seçildiğine göre, Stalin, eskisi gibi, arka plânda kalmayı tercih etmiş demektir. Stalin yeni kadro içinde reislik divanı azâlığını kabul etmiştir. Bir bu vaziyet, bir de seçilen mebuslar arasında komünist partisine mensup olmıyan üç yüze yakın mebusun seçimden sonra derhal partiye azâ olmaları, yeni devlet mekanizmasile komünist partisi arasındaki münasebetlerin eski halde devam edeceğine, yani hâkim rolü komünist partisinin oynıyacağına delâlet etmektedir.

Yüksek Sovyet meclisi bu kısa içtima devresine nihayet verirken, birkaç saati de Sovyet iç ve dış işlerinin müzakeresine tahsis etmiştir. Zidanof'un tenkidi ile başlıyan ve başvekil Molotof nihayetlenen bu müazkerenin temas ettiği mevzular şöyle hulâsa edilebillr:

Zidanof Japonya'nın Uzak Şarkta takib ettiği siyaseti şiddetli tenkid etmiş ve başvekil de bu sözleri haklı bulmuştur. Japonya ile Sovyetler arasındaki münasebetlerin mahiyeti malûm olduğuna göre, yüksek sovyet meclisinde böyle bir demonstrasyonun yapılması tabiî görülmelidir. Fakat Fransa hakkında sarfedilen sözlerle, Sovyetlere yakın, uzak, bazan da dost olan birçok devletlerin konsoloslarını casusluk yapmakla itham eden ağır sözlerin bir sürpriz olduğunu kabul etmek lâzımdır. Molotof, Fransanın Sovyet düşmanları hakkında gösterdiği misafirperverlikten acı acı şikâyet etmiş, bunu Fransa ile Sovyetler arasındaki münasebetlerin samimiliğine yakıştırmadığını bildirmiştir. Sonra Zidanof-un konsoloslar hakkındaki şikâyetlerine cevab vererek birçok devlet isimleri tasrih etmiş ve bu devletlere aid konsoloshaneleri kapatacağını söylemiştir. Bir konsolosun salâhiyetini devletler hukuku ve teamül tayin eder. Her devletin, salâhiyetlerinin dışına çıkan bir konsolosun geri çağırılmasını her zaman istiyebilir. Fakat bu, pek seyrek vukua gelen fevkalâde hâdisedir. Halbuki Sovyet başvekilinin, bazıları dost ve komşu on kadar devlet adı sayarak bunlara mensup konsolosları casusluk-la itham etmesi, milletlerarası münasebetlerinde sovyetlerle sovyet sistemini kabul etmiyen devletler arasında bir uçurum belirtti. Halbuki sovyetler, bütün dünya devletleriyle münasebetlerini tanzim ettikten sonra artık ortadan ayrılık gayrılık kalkmıştır. Türkiye ile Sovyetler arasındaki münasebetlere gelince; bu iki dost ve komşu devleti, rejim düşünceleri asla ayırmamıştır. Aramızdaki dostluk biribirimizin rejimine karşı hürmet prensipine dayanmaktadır. Ve yirmi senelik tarih göstermiştir ki, bu, çok sağlam bir temeldir.

A. Ş. ESMER

Cenubî Amerikadaki faşist propağandalara karşı tedbirler

Vaşington, 23 (A.A.) — Salâhiyetdar mahfillerde söylendiğine göre Ruzvelt cenubî Amerikada italyan ve alman propagandasiyle mücadele etmek üzere devlet tarafından bir radyo istasyonu tesis edilmesi hakkındaki projeyi tasvib etmiştir.

DÜNYA HABERLERİ

B. Kanya Orta Avrupa işlerini izah ediyor

Budapeşte konferansının verdiği neticeler nelerdir?

Komünizme karşı olan pakt için

Budapeştede bir teklif yapılmamış!

Ayan ve mebusan hariciye encümenlerinin müşterek bir toplantsında söz söyliyen hariciye nazırı B. dö Kanya ezcümle demiştir ki:

"— Budapeşte üçler konferansı, İtalyanın, Akdenizde meşgul bulunması dolayısiyle Orta Avrupa meselelerile uğraşacak vaziyette olmadığını ve bu sebepten Roma protokollarını imza eden devletler arasında teessüs eden irtibatın mahsûs surette gevşemiş bulunduğu hakkındaki şayiaları tamamile tekzib etmiştir.

Avusturya ve Macaristan tarafından Berlin - Roma mihverine karşı gösterilen sempati tezahürlerinin, macar dış politikasında yeni bir istikamete işaret eylediği doğru değildir. Macaristan, mühim bir sulh unsuru olarak telâkki ettiği İtalya - Almanya yaklaşmasını daima arzu eylemiştir. Komünist aleyhtarı vaziyet ise, bundan evelki toplantıda üç hariciye nazırı tarafından alınan vaziyetin teyidinden başka bir şey değildir. Hiç kimse bizde, anti komintern pakta iltihakı ve yahud milletler cemiyetinden çıkmayı taleb etmemiştir. Milletler cemiyeti, bizi her şeyden evel macar ekalliyetleri bakımından alâkadar eylemektedir. Milletler cemiyetinin faaliyeti hakkındaki hükmümüzü, cemiyetin bu ekalliyetler meselesindeki müstakbel hattı hareketine bakarak vereceğiz.

General Franko hükümetinin hukukan tanınması, geçen eylûlde karar verilen filen tanınmanın mantıkî bir neticesidir ve bütün macarların Frankoya karşı hisettikleri sempatiye terceman olmaktadır.

İtalyanın ve Avusturyanın silahlanma meselesinde Macaristanın hukuk müsavatını tanımaları, üç devlet arasındaki hakikî tesanüdü gösteren mühim bir keyfiyettir.

Macar dış politikası, devamlı ve müstakardır. Macar menafiine karşı anlama zihniyeti gösterenler, Macaristanın dostluğuna itimad edebilirler.,,

Encümen, B. dö Kanya'nın beyanatını tasvib etmiştir. Sabık başvekil Kont Bethlen, Budapeşte konferansı neticelerinden dolayı B. dö Kanya'yı tebrik etmiş ve hiç kimsenin Macaris- [...] cemiyetinden çıkmayı ve anti komintern pakta iltihak eylemeyi taleb etmediği hakkında hariciye nazırının yaptığı tavzihten memnuniyetle bahsetmiştir.

JAPON BAŞVEKİLİ DİYOR Kİ:

Çinle artık sulh müzakeresi yapılamaz!

Olsa olsa ancak harb ilân edilir

(Başı 1 inci sayfada).

yaz bölgelerinin bitaraflığını kabul etmiyorum. Çinin bu mıntakalardaki hâkimiyetini bizzat ben tesis etmek istiyorum. Şimdiye kadar hükümetimden hiç bir emir istemedim. Burada yapılan bütün işler benim mesuliyetim altında cereyan etmektedir. Şimdiye kadar büyük hatâlar yaptığımı zannetmiyorum. kında teşekkül edecek olan grupların bu siyaseti kolaylaştıracaklarını ümid Azimle hareket ettiğimiz takdirde ecnebiler otoritemizi tanımak mecburiyetinde kalacaklardır.. Şanghayda çinliler arasında onları bir emrivaki karşısında bulundurmak meyli doğmağa başlamıştı. Ben de bu temayüle yardım etmek tasavvurunda iken menhus Panay hâdisesi çıktı ve projemin tatbikatına mani oldu, Bununla beraber yaediyorum. Her ne kadar boş yere ecnebileri gücendirmemek lâzımsa da bunlardan korkmak için hiç bir sebeb yoktur. Japonya'ya bir hak olarak aid olan şeyleri yüksek sesle istemek lâzımdır. Ben de bu şekilde hareket ettiğimi zannediyorum. Bu cümleden olarak imtiyaz bölgelerinde yapılan geçit resmini tertib ettim. Yanılmıyorsam bu nümayiş takdire değer bir tesir husule getirdi. Arasıra kuvvetimizi göstermeliyiz."

Matsui'nin beyanatı hakkında ne diyorlar?

Paris, 23 (A.A.) —Japon sefaretine general Matsui tarafından Kaizo mecmuasının muharririne yapılan beyanatı teyid eden resmî malûmat gelmemiştir.

Söylendiğine göre bu mülâkat Nankin'in zaptından sonra kanlı muharebelerin husule getirdiği hummalı bir hava içinde vuku bulmuş ve general her halde bir asker sıfatiyle noktai nazarını bildirmiştir.

Tokyo, 23 (A.A.) — Dün öğleden sonra bazı mebuslar, mareşal Çan Kay Şek hükümetine karşı Japonyanın ileride ittihaz etmek niyetinde bulunduğu hareket hattı hakkında hükümete bazı sualler sormuştur.

Ezcümle Minseito partisi şeflerinden Kavaski, Japonyanın artık bundan böyle millî Çin hükümeti ile alâkadar olmamak hakkındaki kararını bahis mevzuu ederek demiştir ki:

"— Hükümetten bu husustaki fikrini sarih surette bildirmesini talebederim. Zira bu vesika, eğer üçüncü devletler tavassut ederler ise, hükümetin Çan Kay Şek ile yeniden temasa ve müzakereye geçmek ihtimali olduğunu telmih eder mahiyettedir.

Prens Konoye buna verdiği cevapta şunları söylemiştirı

"— Japonya, Çini yabancı memleketlere ve yabancı sermayeye kapamak niyetinde değildir. Fakat diğer taraftan japon hükümeti bundan sonra artık katiyen millî Çin hükümeti ile hiç bir sulh müzakeresine girmiyecektir. Japon hükümeti, Çan Kay Şek idaresine karşı, bundan sonra lüzumu takdirinde ancak harb ilân edebilir.

Hankeu'da Sovyet elçiliği yandı

Hankeu, 23 (A.A.) — Nankinin tahliyesinden sonra Sovyet büyük elçiliğinin yerleştiği Sovyet başkonsolosluğu binası, dün akşam şiddetli bir yangın neticesinde mahvolmuştur. Yangının kasdî olduğu kuvvetle tahmin edilmektedir.

Çinliler taarruza geçtiler

Şanghay, 23 (A.A.) — Tientsin - Fuken demiryolu cephesindeki sükûn, bu gün Çin kıtalarının ani bir taarruzu ile ihlâl edilmiştir. Çinliler bu taarruz neticesinde, Yençov'un 20 kilometre cenubunda kâin Liangsiatien'i geri almışlardır.

Çin kıtaları, garptan ve cenuptan Tsining üzerine de taarruza geçmişlerdir.

Amerikada

Diktatörlüklere şiddetle hücum ediliyor

Vaşington 23 (A.A.) — Burada bir toplantı esnasında nutuk söyliyen Dahiliye nazırı B. İckes, şiddetle diktatörlere hücum etmiş ve ezcümle demiştir ki:

"— Kendi memleketlerinde fikir ve kalem hürriyetine malik olmıyan ve bizzat kendi vatandaşları üzerinde ırk, din ve siyasî kanaat dolayısiyle şiddetli tazyikler yapan milletler, hariçte de bittabi iyi koşmu olamamışlardır. Kendi memleketlerinde kendi hareketlerini müdafaa etmeğe alışmamış olan faşist liderlerinin dünya kamoyuna aldırış etmemeleri bir tesadüf eseri değildir.

İnsanlar, ancak ümidleri kesildiği zamandır ki hüriyetlerini, yaşamak için boş bir ümid mukabilinde sağ veya sol diktatörlüklere terkederler.,,

B. İckes, ayrıca, demokrasiyi tehdid eden tehlikeyi de tebarüz ettirerek demiştir ki:

"— Bu tehlike, diğerlerinin mesaisi, hayatı ve malları üzerinde tesirini gösteren ekonomik kuvvetin otokratik küçük bir sınıfının elinde gitgide daha fazla bir surette tekâsüf etmesidir.,,

Enternasyonal ekonomi için hazırlanan rapor

Brüksel, 23 (A.A.) — Van Zeeland enternasyonal ekonomi hakkında yaptığı anketin raporunu salı günü Fransa ve İngiltere elçilerine verecektir.

Bu raporun dün şahsî mahiyette olarak Şotan'a gönderildiği tasrih edilmektedir. Zannolunduğuna göre raporun metni perşembe günü akşamı saat 18.30 da aynı zamanda Pariste, Londrada, Vaşingtonda ve Brükselde neşredilecektir.

B. Stoyadinoviç Belgrada döndü

Münih, 23 (A.A.) — B. Stoyadinoviç dün gece saat 22,45 de ekspresle Selzbourg yolundan Viyanaya gitmek üzere buradan hareket etmiştir.

Yugoslav Başvekili Freilassing hudud istasyonundan B. Hitler'e bir teşekkür telgrafı göndermiştir.

Stoyadinoviç Belgrad'da

Belgrad, 23 (A.A.) — B. Stoyadinoviç, 10 gün süren Almanya seyahatinden bu akşam saat 20,30 da avdet etmiş, istasyonda bütün hükümet azaları ve Almanya maslahatgüzarı tarafından karşılanmış ve büyük bir halk kütlesi tarafından alkışlanmıştır.

Salamanka bombardımanında

225 kişi öldü 400 kişi de yaralandı!

Cebelüttarık, 23 (A.A.) — Evelki gün saat 11,30 da yapılan cumhuriyet tayyare filoları tarafından Salamanka bombardımanı, evvelki sanıldığından daha fazla hasarlar ve zayiata sebeb olmuştur.

Salamanka'da bombardımanda bulunan ve bugün Cebelüttarık'a gelen sözüne inanılır kimselerin ifadelerine göre, ölü mikdarı 225, yaralıların mikdarı 400 dür. 20 bomba şehir içine [...] düşmüştür. Bombalardan ikisi, general Franko nezdinde bulunan yabancı devlet mümessillerinin oturmakta olduğu büyük otel civarında patlamıştır.

Âsiler tarafından bombardıman edilen ingiliz gemisinin kaptanı anlatıyor

Barselon, 23 (A.A.) — 20 ikincikânunda Tarragone limanında üç âsi hücum tayyaresi tarafından bombardıman edilmiş olan Thorpenes'in kaptanı havas muhabirine demiştir ki:

"— Bombardıman neticesinde 4 kişi ölmüş, 7 kişi yaralanmış ve 4 tayfa da kaybolmuştur. Thorpenes'in bulunduğu mahal, limandan ve askerî hedeflerden çok uzakta idi. Bu sebebten dolayı geminin bilhassa hedef alınmış olunduğunu kuvvetle zannediyorum. Geminin iki tarafı da ingiliz renklerine boyanmıştı ve ingiliz bayrağı da çok vazıh bir surette geminin kıçında dalgalnıyordu. Geminin on metre yanına düşen 500 kiloluk bir mermi, gemide 8 metre genişliğinde ve 15 metre uzunluğunda bir rahne açmış ve kazan borularını patlatmıştır.,,

Franko'nun büyük taarruzu

Saragossa, 23 (A.A.) — Havas muhabiri bildiriyor: Geçen pazartesi günü General Franko ordusunun Teruele karşı başladığı yeni taarruz çok kuvvetlidir.

Karşı tarafı Alfambra nehrinin sol kıyısına çekilmeğe mecbur eden harekâtın ilk üç günü esnasında şimalde elde edilen ileri hareketi, bazı noktalarda 7 kilometreyi bulmaktadır. Cuma gününden beri, Franko kuvvetleri, tazyiklerini gevşetmişlerdir. Yalnız ileri hatlarını bir hizaya getirmekte ve elde edilen mevzileri, yeni hareketlere üs vazifesini görmeleri için tahkim eylemektedir. Alfambra vadisinde her tarafta Franko kuvvetleri müfrezeleri dolaşmaktadır. Bunlar münferit cumhuriyetçi gruplarına rastlamakta iseler de bu gruplar umumiyet üzere muharebeyi kabul eylememektedir. Cumhuriyetçiler buna mukabil Alfambra nehrinin sol kıyısındaki vadiye hâkim Cerracorda tepelerini tahkim etmektedir.

Bngün Franko kuvvetlerinin ileri hatları, garb cenubundan şehir surlarına birkaç yüz metre garptan azamî bir kilometre şimalden 4 kilometre mesafededir. Teruel etrafındaki Franko hatları Turia vadisinden Alfambra'nın sol kıyısına kadar bir hilâl teşkil eylemektedir.

İhtimal verildiğine göre, Franko kuvvetleri Teruel'i hücum ile almak istememektedir, bilâkis dört taraftan çember altına alarak teslime mecbur etmek arzusundadır.

Hitler ve Musolinin hazırladığı taarruz

Londra, 23 (A.A.) — İşçi mebuslardan Bn. Ellen Vilkinson, Sunday Referc gazetesinde neşrettiği bir makalede, Hitler ve Musolininin martta İspanyada yeni büyük bir taarruz yapmak üzere mutabık kaldıklarını bildirmekte ve iki diktatörün bu taarruzlarının japonların İngiltereyi endişede bırakmak emeliyle Hongkong civarında yapacakları bir taarruz ile aynı zamana tesadüf edeceği ümidinde bulunduğunu ilâve eylemektedir.

Berlin ve Romadan frankoculara yardım

Paris, 23 (A.A.) — Ovr ve Popüler gazeteleri Franko kıtalarının Teruel önünde hezimete uğramaları üzerine Berlin ve Roma hükümetlerinin İspanya işini bitirmek üzere Frankoya çok mikdarda silah göndermeğe karar verdiklerini, çünkü Frankonun muvaffakiyetsizliği Musolininin inhitatına sebebiyet vereceğini ve bu inhitatın Hitleri de sürükliyeceğini" yazmaktadırlar.

"Övre", şu malûmatı ilâve ediyor:

"Bunun için 1 sonkânundan itibaren Avusturya ve İtalya tarikiyle Hamburg ve Münihten şimdiye kadar görülmemiş mikdarda bomba, tank, tayyare ve mitralyöz sevkedilmektedir.,,

Romanya başvekiline göre

(Başı 1 inci sayfada).

arazide iskân etmek ve bizden mümkün olduğu kadar uzak bir yahudi devleti kurmak..,,

B. Goga, şu sözleri ilâve etmiştir:

"— Yahudiler kendi çalışmalariyle yaşamağa kabiliyetleri olduğunu isbat edemedikleri takdirde yaşamağa hakları olmadığı meydana çıkmış olacaktır.,,

Goga, bolşevizmin Romanyanın atisi için daha büyük bir tehlike teşkil ettiği muhakkak olduğundan hükümetinin ona göre icab eden tedbirleri alacağını söylemiştir. Başvekil macar ekalliyetine karşı tahdid edici tedbirler almak niyetinde olmadığını bildirmiş ve alman ekalliyetinden sitayişkâr bir lisanla bahsetmiştir.

TÜRKİYE BASINI

Teşkilâtlanan Türkiye

KURUN'da Asım Us İç İşler bakanlığında mahallî idareler umum müdürlüğü yerine bir reisin başkanlığı altında bir muavin ile yedi şubeden mürekkeb kuvvetli bir kontrol kadrosu konulması huslsunda hükümetin kamutaya verdiği kanun projesinden bahsederek umumî idare kadrolarındaki 70.000 memura mukabil kadrolarında 50.000 memur bulunan mahallî idareler ve belediyeler teşkilâtını daha ge niş ölçüde ve teknik şekilde kontrol edecek olan yeni teşkilâtın memlekete yapacağı hizmetleri anlatarak diyor ki:

"Dahmiliye Vekâletinde kurulacak teşkilât vazifeleri günden güne artan hususî idareler ile belediyelerin yapacakları işleri muayyen programa göre plânlaştırmak, bu plânların en kısa yoldan ve en az masraf ve emek ile tatbiki için kendilerine yol gösterecek, mümkün olduğu kadar enerji ve para israfının önüne geçecek, bir taraftan kredi yardımı, diğer tarafta teknikte rehberlik edecektir.

Hulâsa bugün muhtelif vilâyetlerde devam eden türlü imar teşebbüslerine disiplin altında daha ziyade faaliyet verilecektir.

Nihayet köy idareleri de gene kendi hallerine bırakılacak değildir. Köy idareleri şimdiye kadar mürakabeye tabi tutulmamıştır. Onun için bir takım yerlerde şahsî teşebbüsler ile kanunun köylülere verdiği salâhiyet mükemmel surette kullanıldığı ve iyi semereler alındığı halde, diğer bir takım yerlerde bir hareket görülememektedir.

Ancak bugüne kadar yapılan tecrübeler şunu göstermiştir ki mahallî idareler üzerinde sadece bir büdce kontrolu tatbik etmek kâfi gelmiyor. Zira, tabiî olarak imar bakımından yalnız kendi bildikleri ve kendi maddî vasıtaları hududu dahilinde iş görmek mecburiyetinde kalan bu idarelerin büyük bir hüsnü niyetle sarfettikleri gayretlerin bir kısmı plânsızlıktan, vasıtasızlıktan dolayı boşa gidiyor.

Bundan dolayı bundan evvel dahiliye vekili Şükrü Kaya Ankarada bir belediyeler bankası teşkil etmiş idi. Bu banka vasıtasiyle birçok belediyelerin imar teşebbüslerine yardım edildi. Şimdi gene dahiliye vekâleti belediyeler bankası gibi bir de mahallî idareler bankası vücude getirmek niyetindedir. Bu banka vasıtasiyle krediye muhtaç *olan hususî idarelere yardım edilecektir.* Bundan başka dahiliye vekâletinde teşkil olunacak bürolar vasıtasiyle belediyelere olduğu gibi hususî idarelere de kılavuzluk edilecektir."

***

SİYASİ VE EDEBİ ALAKALAR

CUMHURİYET'te Peyami Safa yazıyor:

" Bir mütefekkir dostum, zamanımızda siyasî alâkalar lehine edebî alâkaların zayıfladığını söylüyordu.

Bu, galiba doğru bir müşahededir. Garb edebiyatçılarının hemen hepsi, yirmi sene evvel sahib olmağa bile ihtiyaç duymadıkları siyasî fikirlerini bugün yazmağa ve söylemiye lüzum görüyorlar. Politikadan en çok nefret edenlerin bile bu kararsız ve bulanık faaliyet nevi aleyhine sahib oldukları bütün fikirler siyasîdir. Edebiyata düşkün okuyucular arasında da Budapeşte konferansı, Teruel muharebesi veya Uzak Şark ihtilâfı hakkındaki yazıları edebî tenkidlere ve mülâhazalara tercih edenler belki çoğalıyor.

Bu hal, ne politikanın lehine ve ne de edebiyatın aleyhinedir. Evinin saçakları tutuşan adamın itfaiyeye telefon etmeye mecbur olduğu zamanını şiir okumakla geçirmesine imkân yoktur. Yangın uzakta bile olsa, yaklaşması ihtimalinin verebileceği heyecan, insanları edebiyat gibi menfaatsiz ve hasbî faaliyetlerden amelî endişelerin ortasına atabilir.

Bugünkü dünyanın iki noktasında da yangın var. Sirayet korkusu umumîdir. Hiç kimse, ferd olarak bile, Şanghay'dan veya Teruel'den sıçrıyacak bir kıvılcımın eninde sonunla kendi evini yamkıyacağından emin olamıyor. Böyle zamanlarda politika, en hayatî ihtirasların mekanizmasıdır. Aydınlık bir şuura ve idrake sahib olmayan herkes, bakışlarını onun kadranına yapıştırarak, verdiği işaretleri her an takib etmek ihtiyacı içinde kalıyor.,,

Yeni çıktı

ŞEHİRCİLİK

YAZAN:

Celâl Esat ARSEVEN

Belediye ve imar işleriyle alâkası olan herkese tavsiye olunacak bir kitab

No: 83

Yazan:
Yüzbaşı F. W. von Herbert

Çeviren:
Nurettin ARTAM

Padişahın, muzaffer pilevne ordusuna imdad göndereceğini sanmıştık ...

Halbuki bu ordu, uzun zaman kendisinden bahsedilen, büyük şeyler beklenen ve "Plevneyi kurtaracak ordu,, gibi kocaman bir isim taşıyan bir ordu idi.

Baker Paşa ismindeki meşhur ingiliz kumandanı, bu ordunun bir fırkasına kumanda ediyordu. Bu zat, 31 birinci kânunda Taşkesen'in cenubunda strateji ve taktik bakımından büyük bir şöhret kazanmış olan bir hareketi idare etmiştir.

İlk teşrinin yirmi dördünde Osman Paşanın kumandası altında bulunan kuvvetler, nazarî olarak 115 tabur, 28 süvari bölüğü, 20 bataryadan ibaretti. Fakat o tarihte bütün dünya ile alâkası kesildiği için bu kuvvetlerden bir kısmı da filen onun kumandasından çıkmış bulunuyordu.

Ayın sekizinden yirmi dördüne kadar Orhaniye yolunda tesis edilmiş olan menziller Plevneye erzak ve levazım göndermeğe devam ettiler. Bu menzillerin hepsi, tedarik ettikleri levazımı silâhlı muhafızların muhafazası altında birbirlerine gönderiyorlardı. Plevneden gönderilen hasta ve yaralılar da aynı usul ile sevkediliyordu.

Şimdi hikâyemin şahsî tarafına geleyim: İlk teşrinin birinci günü tabyama dönmüş, yedinci günü ise bölüğün kumandasını ele aymış olduğumu söylemiştim. Bu iki tarih arasında hiç bir ehemiyetli hâdise olmadı. Yapacağımız bir muharebe yoktu ve bütün hayatımız, bir tabyanın mutad işleri içinde geçiyordu. neferlerin sıhatı yolunda değildi; fakat manevî kuvvetleri pek yüksekti. Hepimiz, padişahın, imparatorluğun hilâllı bayrağın şan ve şerefini korumuş biricik muzaffer Plevne ordusunu imdad alamamak yüzünden perişan olmağa terketmiyeceği kanaatinde idik. Fakat, yazık ki, bu kanaatimizde ne kadar yanılmıştık!

Hava soğuk ve rutubetli idi. Ayın yedinci günü sabahleyin erkenden fazlaca kar yağmağa başladı. Gündüz yağan kar, gece donmuş, sonra tekrar yağmıştı. Günlerde donmuş, buz tutmuş olan yerlerde gelip gitmek, hem müşkül, hem tehlikeli bir hal almıştı. Bu yüzden bir çok kazalar oldu. Benim taburumdan bir neferin ayğı kaymış ve zavallı adamcağız, süngüsünün üstüne düşmüştü. Arabaları çeken öküzler de, bu yüzden, çok sıkıntı çekiyorlardı. Balkanların şimal yamaçlarında müdhiş kar ve kırağı bulunduğunu duyuyorduk. Yollardan geçilmiyordu; bu yollar içinde en iyi durumda bulunan Orhaniye yolu bile berbad bir hal almıştı. Bizim bulunduğumuz yerde bir hafta yağmur ve kar sürdü. Fakat biz, buna gene iyi hava demeliyiz. Çünkü ondan sonra kış, bütün şiddeti, bütün korkunçluğu ile kendini göstermeğe başlamıştı.

Gündüzleri topçu ateşi teati ediliyordu. Ruslar, bizim şimal cebhemizin 1700, 2000 yarda şimalinde bizimkilere muvazi bir takım siperler vücuda getirmişlerdi. Buradan benim tabyama dikkatlerini çevirmek lûtfunda bulunuyorlar, fakat attıkları kurşunların hepsi, bize varamıyordu.

Şimdi solumuzda Nikbolu yoluna amud vaziyette Yeni tabya ismi verilen küçük bir tabyamız daha vardı ki bu sayede Bukova tabyalarile daha kolayca muvasala temin edebiliyorduk.

Ayın sekizinde padişahın Osman Paşaya eylûlun on bir ve on ikisinde kazandığı parlak zaferden dolayı teşekkür eden ve kendisine gazi unvanını veren mektubu içtima halinde bulunan kıtaların önünde okundu. Bu tören çok enteresan ve müessir olmuştu. Askerler, bunu heyecanla alkışladılar; topçular da bunun şerefine toptan bir atış yaptılar.

Maneviyatımız çok yüksekti. Hepimizin istediğimiz şey, rusların bir daha hücûm edip boylarının ölçülerini alması idi. Fakat hücûm edecekler miydi ?

Bir müddet önce çirkin çehrelerini göstermiş ve niyetlerinin korkunç olduğunu anlatmış olan muhasara ve kıtlığı bu sıralarda düşünmüyorduk. Çünkü Orhaniye yolu yeniden açılmış ve buralara Ahmed Hıfzı ve Şevket Paşalar gibi çok kudretli kumandanların kumandası altında muhafızlar yerleştirilmiş, tahkimat yapılmış, menzil teşkilâtı vücuda getirilmişti.

Bununla beraber, kana susamış şeytanların öte başımızda tetikte durduklarını ve muhasara çenberini tamamlayabilmek için bizim bir hareket ve yahud hatâmızdan faydalanmak niyetinde olduklarını, pek âlâ biliyorduk.

Fakat, işler daha kötü de olsa, Orhaniye yolu, tekrar, rusların eline geçse, padişahın ve milletin kahraman Plevne ordusunu yardımsız, vasıtasız bırakmıyacağına inanıyorduk. Fakat heyhat !

Bıraktılar ve ne kadar bahtsızdık ki karşımızdaki düşman, kendisinden beklediğimiz hücûmu göstermedi; hattâ esaslı bir muhasara yapmağa da hazırlanmıyordu. Yaptığı şey, bizi yıprandırmak için uzun süren, bıktıran şerefsiz bir kuşatma hazırlığı idi. Bizimle ne harb ediyor, ne bize harb etmek imkânı veriyor, her şeyi yoksuzluktan bekliyordu.

Padişahın vâdetmiş olduğu yardım da gelmiyordu. O halde, Plevne ne kadar kahramanca müdafaa edilse de, er geç, düşmeğe mahkûm olacaktı.

Bundan başka, kırağı, kar, yağmur, dizanteri, sıtma ve daha buna benzer bir çok felâketler, hem âsâbımızı, hem de rahatımızı bozuyordu. Fakat biz, bu düşmanları da tepeliyor, onlara da göğüs geriyor ve ikinci teşrinin son gününe kadar kur-

(Sonu var)

BİBLİYOGRAFYA

Varlık

Ankarada her on beş günde bir neşredilen bu fikir ve sanat mecmuasının 15 sonkânun tarihli 109 uncu sayısı her zamanki gibi bir çok kıymetli yazılarla çıkmıştır. Bu sayıda şu yazıları görüyoruz : Yaşar Nabi : Edebiyatımızın bugünkü manzarası, Muammer Necib: Yaşamak, F. Menier ve L. Carlu: Mekteblerde beden terbiyesi ve spor, Muhiddin Biregn: Maupassant ve eserleri, yeni neşriyat, Louis Bronfield : Zenobia White'in hayatı, Stratı Lukas : Maymun ağzından (yunan edebiyatı)), Rüşdü Şardağ : Muhacir, Cahid Sıtkı, Cevdet Kudret, Reşad Cemal, Vecdi Hayri, Rifat Ilgaz, Orhan Veli, Melih Cevdet, Oktay Rifat, Coşkun Ertepınar, M. İlhan Berk'in şiirleri. Vedad Nedim Tör'ün yazdığı "Köksüzler" isimli piyesin son kısmı.

Adana

Adana belediyesi tarafından, Adanayı, bütün hayat tezahürleri, sosyal ve ekonomik cephesiyle tanıtmak için neşredilmiş güzel bir broşür. Ulus matbaasında fevkalâde nefis ve sanatkârane bir şekilde basılmış olan ve Naci Akverdi tarafından hazırlanan bu broşürde Adananın coğrafî ve tarihî hüviyeti, dünkü ve bugünkü Adana hakkında bir kaç not, Adanada tarihî eserler, Adana iş ve kazanç yeridir, Adanada şehircilik nasıl başladı, 35 yıl önce Adana, Cumhuriyet devrinde yapılan eserler, Adanada belediyecilik, Çukurovada en eski türk izleri, Adanada muhtelif hayat manzaraları, Adanaya dair şiirler. Velhasıl bu eser, bütün teferruatiyle Adanayı görmüş ve görmemiş olanlara anlatacak şekilde tertib ve tanzim edilmiştir. Bu güzel eserin diğer şehirlerimiz için de örnek olmasını temenni edelim.

İstanbul Ticaret ve Sanayi Odası mecmuası

İkincikânun tarihli sayısında şu yazılar vardır : Ulusal ekonomi ve arttırma, Türkiye - Hollanda ticaret anlaşması, yeni maden programı, pamuk ipliği fiyatları, Dünya pamuk piyasası, Nyon anlaşması deniz kontrol mıntakaları, dünya inşaatı bahriyesi, Roterdam limanı, denizcilere tebligat, İstanbul piyasası, Anadolu mahsulâtı ziraiyesi, palamut ihraç nizamnamesi, türkiyede döviz kontrolu, yumurta istihsal ve ticareti, iş dairesinden tebligat, son kliring hesabları, iktisadî haberler, Japon ekonomisi, arz ve talebler, esham ve kambiyo cedveli, liman harekât cedveli.

İngiliz deniz tayyareciliği

Londra, 23 (A.A.) — Sunday Times gazetesine göre ingiliz deniz tayyareciliği yakında kendisine tam bir istiklal temin eden bir nizamname ile idare edilecektir.

Esasen nakliye tayyarelerinde çalışan askerî tayyarecilerin yerine tedricen bahriye zabitleri konmuştur.

Amirallık makamı yakında başlıca harp limanları civarında münhasıran deniz tayyarelerine hava meydanları ihdas etmek için lâzım gelen arazi parçalarını satın alacaktır.

ZOOLOJİ TERİMLERİ

Osmanlıca - Türkçe

R

Rakik-ül-minkar — Tenuirostres — *İncegagalar*
Rieviye — Pulmonés — *Akciğerliler*
Rübaiy-ül-galsame — Térabranchiaux — *Dörtsolungaçlar*
Rübaiy-ül-mehacim — Quadrisériés — *Dördaçkılar*
Rübaiy-ün-niyze — Tétarctinellidés — *Dörtkargılılar*
Rübaiy-ür-rie — Tétrapneumones — *Dörtöpkenler*

S

Sabite — Ascidies — *Tulumlular*
Safihiy-ül-minkar — Lamellirostres — *Yassıgagalar*
Sakfiyet-ül-galsame — Tectirbranches — *Tavansolungaçlar*
Samuriye — Mustélidés — *Samurgiller*
Sayyad — Chasseurs — *Avcılar*
Selantere — Coelentérées — *İkiyapraklılar*
Semaniy-ül-levamis — Alcyonaires — *Sekizdeğiler*
Seyfiy-üz-zunnup — Xiphosures — *Kılıçkuyruklar*
Seyyar — Errantes — *Gezginler*
Seyyare — Thalies — *Gezerler*
Sınıf — Classe — *Sınıf*
Silhafiye — Chéloniens — *Kaplumbağalar*
Südasiy-ül-levamis — Zoanthaires — *Altıdeğiler*
Südasiy-üm-niyze — Hexactinellidées — *Altıkargılılar*
Sünaiy-ül-adale — Dimyaires — *Çifkaslar*
Sünaiy-ül-galsame — Dibranchiaux — *Çifsolungaçlar*
Sünaiy-ül-mehacim — Biseriés — *Çiftaçkıllılar*
Sünaiy-ül-üzeyn — Diotocardes — *Çifkulacıklar*
Sünaiy-ür-rie — Dipneumones — *Çiföpkenler*

Ş

Şafak kelebekleri — Sphinx — *Tan kelebekleri*
Şatıriye — Echassiers — *Uzunbacaklar*
Şebekiye — Réticulés — *Ağsılar*
Şekaikiye — Actiniaires — *Deniz incirleri*
Şemsiye — Héliozoaires — *Günsüler*
Şibih esmak — Dipnoi — *Balıksılar*
Şibih haneşiye — Ophiurides — *Yılankuyruklar*
Şibih insaniye — Antropoïdes — *İnimsiler*
Şibih necmiye — Stellérides — *Yıldızsılar*
Şuaiye — Radiolaires — *Yavruylular*
Şube — Embranchement — *Şube*
Şukukiyeler — Bothriadés — *Yarık şeritler*

T

Tam-ül-batın — Hologastres — *Tümkarınlar*
Tasnif — Classification — *Sınıflama*
Tavîl-ül-ercül — [illegible] — *[illegible]yaklar*
Tavîl-ür-riyş — Longipennes — *Uzuntelekler*
Tavîl-üz-zenep — Macroures — *Uzunkuyruklar*
Tenasülleri beyzî — Ovipares — *Yumurtlıyanlar*
Tenasülleri tevellüdî — Vivipares — *Yavrulıyanlar*
Tenyadeler — Téniadés — *Açıklı şeritler*
Timsahiye — Crocodiliens — *Timsahlar*
Tiniy-üş-şekil — Syons — *İncirsiler*
Tuyur — Oisseaux — *Kuşlar*
Turabî — Terricoles — *Toprakçıllar*
Türabiye — Terrestres — *Karasallar*
Türabiye — Testudo — *Kara kaplumbağaları*
Türbellariye — Turbellairées — *Kargaşıklar*

U

Uçucular — Voiliers — *Yelkenliler*

V

Vahîd-ül-adale — Monomyaires — *Tekkaslar*
Vahîd-ül-keys — Monocystidés — *Tekkeseliler*
Vahîd-ül-üzeyn — Monotocardes — *Tekkulacıklar*
Vahîd-ün-niyze — Monactinellidés — *Tekkargılılar*
Vahîd-üs-sukbe — Monotrèmes — *Tekdelikler*

Z

Zambakiy-üş-şekil — Crinoïdes — *Zambaksılar*
Zat-ül-asabiyet-ül-mümtedde — Amphineures — *Çifsinirler*
Zat-ül-butunu mafsaliye — Arthrogastres — *Eklemkarınlar*
Zat-ül-em'ai gayri müteşa'ibe — Rhabdocèles — *Düzbarsaklılar*
Zat-ül-em'ai müteşa'ibe — Dendrocèles — *Dallıbarsaklılar*
Zat-ül-ercül-üc-cezriye — Rhizopodes — *Kökbacaklar*
Zat-ül-ercül-ül-aşere — Décapodes — *Onbacaklar*
[illegible] — *Karınbacaklar*
Zat-ül-ercül-ül-fekkiye — Stmatopodes — *Çenebacaklar*
Zat-ül--ercül-ül-karibiye — Scaphopodes — *Teknebacaklar*
Zat-ül-ercül-ül-kefiye — Palmipèdes — *Ayalılar*
Zat-ül-ercül-ül-kesire — Myriapodes — *Tümenayaklar*
Zat-ül-ercül-ül mafsaliye — Arthropodes — *Eklembacaklar*
Zat-ül-ercül-ül-müteşa'ibe — Schizopodes — *Çatalbacaklar*
Zat-ül-ercül-ül-semaniye — Octopodes — *Sekizbacaklar*
Zat-ül-ercül-ül-re'siye — CéphＯlopodes — *Kafabacaklar*
Zat-ül-ercül-üs-sülûkiye — Ciripèdes — *Kıvrıkbacaklar*
Zat-ül-ercül-ül-şa'riye — Chétopodes — *Kılbacaklar*
Zat-ül-fikaratı muka'ar-üt-tarafeyn — Rhynchocéphales — *Burunkafalar*
Zat-ül-fükûk-ül-müsennene — Gnathobdellidées — *Dişliçeneler*
Zat-ül-fükûkü ricliye — Mérostomés — *Bacakağızlar*
Zat-ül-galsamat-ül-mütefettite — Lophobranches — *Perçemsolungaçlar*
Zat-ül-kasabat — Trachéates — *Borunçlular*
Zat-ül-kelalibi gayri müsemmime — Chilognathes — *Ağusuzçengeller*
Zat-ül-kelâlibi müsemmime — Chilopodes — *Ağuluçengeller*
Zat-ül-levamis-ür-ricliye — Pédipal[…] — *Değibacaklar*
Zat-ül-meşime — Placentaires — *Ete[…]liler*
Zat-ül-sukabatı gayri müşa'ara — Madr[…]poraires — *Madraporlar*
Zat-ül-uyunu kaideviye — Basommat[…]hores — *Tabangözler*
Zat-ül-uyunu müteharrike — Podoph[…]mes — *Oynargözler*
Zat-ül-uyunu nihaîye — Stylommatop[…]res — *Ucungözler*
Zat-ül-uyunu sabite — Edrioptalmes — *Oynamazgözler*
Zat-ül-nütüi hançeriye — Garinates — *Uçucular*
Zat-ür-ricli müverraka — Phyllopodes — […]
Zat-ür-rüsu tamme — Holocephal[…] — *Tümkafalar*
Zat-üs-sedaya — Mammifères — *Meme[…]ler*
Zat-üs-sedayai sadriye — Siréniens — *Denizkızları*
Zat-üs-sukabat — Foraminifères — *D[…]likliler*
Zevahif — Reptiles — *Sürüngenler*
Zevciy-ül-esabi — Artiodactyles — *Çif[…]parmaklar*
Zülcenaheyn — Diptères — *Çifkanatlar*
Zülefvahı cenbiye — Sélaciens — *Yan[…]ğızlar*
Zülehdap — Cilié — *Kirpikliler*
Zülgalsamet-ül-musaffaha — Lamellibranches — *Yassısolungaçlar*
Zülhevahiki cezriye — Rhizoflagellés — *Kökkamçılılar*
Züliber — Porte-aiguillons — *İğneliler*
Zülkurs-ül-müzehher — Disconanthes — *Çiçekkurslular*
Züllevahik — Flagellés — *Kamçılılar*
Züllevahikı hakikiye — Euflagellés — *Gerçekkamçılılar*
Züllevahiki mükemmeme — Choanoflagellés — *Hunikamçılılar*
Züllevahikı mükeyyese — Cystflagellés — *Kesekamçılılar*
Zülmihcemeyn — Distomiens — *Çiftaçkılar*
Zülmimas — Siphonés — *Sifonlular*
Zülmimass-ül-müzehher — Siphonanthes — *Çiçeksifonlular*
Zülminşar — Porte-scie — *Bıçkılılar*
Zümre — Sous-ordre — *Alttakım*

Güdbetik

Türkçe aritmetik terimlerinin izahı ve tahlili

Basit = Simple (Simple) sözünü, daha aşağıda, başka bir nota konu yaparak (sade) kelimesiyle karşılıyacağız. Burada da aynı maksatla (basit) sözünü ele alıyoruz. Bunun sebebi dilimizde (sade) ile (basit) kelimeleri arasında biribirinin yerini tutamıyacak kadar mefhum farkı bulunmasıdır. (Basit) sözünde, (bayağı) da olduğu kadar değilse de, gene azçok istihkar manası var. *Sadelik* memduh bir hal olduğu halde, *basitlikle* kimse tavsif edilmek istemez.

Onun için (basit) sözüne ,ayrı bir kullanış yeri olduğu cihetle, ihtiyaç vardır.

Arapçada (basit) arızasız, yaygın, düz demektir. (Bast) yayma, serme, açma, (bisat) döşeme, kilim, (basita) satıh ve arz manasına gelir. Anlaşılıyor ki bu söz familyasının ilkel anlamı "yaygınlık" etrafında toplanıyor.

Bunun türkçe (bas-) cevheriyle ilgisini öne sürmeden evel şu kelimeleri mütalea edelim:

Baraba lehçesinde : Pas=döşeme, taban
Kazan " : Basav; Basû=kır, tarla
Türkmen " : Basrık=çul
Çağatay " : Bastuk=çul
Çağatay " : Bastun=döşek

Bütün bu manaların da düzgünlük ve yayılacak şey mefhumu çevresinde yer aldıkları görülüyor.

Anlaşılıyor ki türkçedeki (Bas-) maddesinin, şimdi kullanılan (tazyik) anlamından başka, metrûk olduğu halde bazı münferit sözlerde saklı kalmış bir de (yaymak) ve (düzeltmek) manası da vardır.

Esasen (basmak) ile (yaymak) ve (düzeltmek) mefhumları arasındaki fiğli münasebet açıktır. Hasılı (basit) sözünün orijinde türkçe olduğu vazıhan anlaşılıyor.

RADYO

Ankara:

Öğle Neşriyatı: 12.30 Muhtelif neşriyatı — 12.50 Plâk: Türk musiki halk şarkıları — 13.15 - 13.30 Dahilî harici haberler — 17.30 - 18.30 İnkılâp d[…]ri: Halkevinden naklen.

Akşam Neşriyatı: 18.30 Plâk riyatı — 18.35 İngilizce ders: Azim[…] — 19.00 Türk musikisi ve halk şa[…] (Makbule Çakar ve arkadaşları) — […] Saa tayarı ve arabça neşriyat — 19.45 musikisi ve halk şarkıları (Hikmet R[…] arkadaşları) — 20.15 Spor konuşması dan Aşir — 20.30 Flür solo: Haydar […]çen — 21.00 Ajans haberleri — 21.15 S[…] salon orkestrası: 1 - Leopold: Jugosl[…]he Parlen 2 - Moussorgaky: Scher[…] Mouton: Le Nil 4 - Vagner: Prélude […]hengrin 5 - Noack: Vachtparade — 2[…] 22.00 Yarınki program ve İstiklâl marşı

Avrupa:

OPERA ve OPERETLER: 20 Lay[…] Varşova — 21 Berlin, London - Regio[…]

ORKESTRA KONSERLERİ ve S[…]FONİK KONSERLER: 10.20 Strazbu[…] 12 Hamburg ve diğer alman istasyonla[…] 13.15 Münih — 16 Kolonya — 19.35 V[…]na — 21 Milâno, Roma — 21.15 Fran[…] — 24 Frankfurt.

ODA MUSİKİSİ: 16.30 Berlin — 20[…]tens — 21.20 Münih — 21.30 Königsb[…] Prağ.

SOLO KONSERLERİ: 14.10 Layp[…] 17.15 Varşova — 17.20 Berlin — 18 Kö[…]berg — 19.10 Keza — 19.15 Prağ — 2[…] Kolonya — 22.30 Stkoholm.

NEFESLİ SAZLAR (Marş V. S.) Frankfurt.

ORG KONSERLERİ ve KOROLAR: Paris - P.T.T. — 17.10 Kolonya — 18 H[…]burg — 19.5 Bükreş — 19.10 Laypzig 20.50 Beromünster — 21.30 Hamburg.

HAFİF MÜZİK: 6.30 Berlin ve diğer […]man istasyonları — 8.30 Breslav ve di[…] alman istasyonları — 10.30 Frankfurt, H[…]burg — 12 Kolonya, Laypzig, Münih 14.10 Frankfurt — 14.15 Berlin, Kolonya 16 Breslav, Hamburg, Königsberg, Mü[…] — 17 Beromünster — 17.10 Münih — […] Berlin — 19.10 Berlin, Breslav — 19 Stuttgart — 20 Brno, Königsberg — 22 Kolonya.

HALK MUSİKİSİ: 11.30 Stuttgart — Berlin.

DANS MÜZİĞİ: 20 Münih — 23 Kra[…]vi, Lemberg, Milâno, Poznald, Roma 23.25 London - Regional — 23.55 Lükse[…]burg — 24 Droitvich.

BİR SÜRGÜN

— 84 —

YAKUB KADRİ

ma hemşehrisi — insan tipi itibariyle — bugünkü Londra hemşehrisinden daha ince, daha kültürlü ve daha mütekâmildi. Şu halde "terakki" neredekaldı ? İnsanlığın tarihini Evel-Zaman, Orta-Zaman, Son-Zaman diye üç tekâmül kademesine ayıran tasnif usulünün ilmî kıymetine ne oldu ?

Hele şu Avrupalıların, kendilerini dünyanın en mütekâmil, en âlâ bir insanlık örneği zannetmelerine, doktor Hikmet, artık hiç dayanamıyordu. Bunlar, gene kendi zanlarına göre, Evel-Zaman'ın iki büyük medeniyetinin, — yeni greko-lâtin medeniyetlerinin — yegâne mirasçısıdırlar. Lâkin, yarabbim; Roma şehrini yıkan, Romada taş taş üstünde bırakmayan bu şimal Barbarları değil midir ? Daha yakın bir misal : Grek sanatının, Grek dehâsının en güzel eseri olan Partenon'u Venedikli korsanlar topa tutmadı mı ?

Atina şehrinin berrak ve rakid ruhlu patronu Atenea, bir parislinin dikenli ve ihtilâlci zekâsına acaba kaç dakika tahammül edebilir? Şu şarap ve üzüm mıntakası Provansa'da, şarapla üzüm tanrısı, Asyaî Diyonizos'a acaba hangi coşkun Bakanta'lar müvekkip kurmağa lâyiktir? Şu misafir olduğu Oberj de hizmet eden tonbul, kızıl ve karnivor mahlûk mu? Yoksa, sabahtan akşama kadar kapının arkasındaki demir çekmeceye her gün kazandığı paraları istif etmekten başka bir şey bilmiyen Oberjiskin karısı mı ?

Doktor Hikmet, ne bu hizmetçi derecesinde obur, ne de bu kadın kadar tamahkâr bir insana ömründe rast gelmedi. Öyle ki, onları, artık birer ucube gibi tetkik etmekle eğleniyordu. İlk günler, kızın, kendine hazırlanmış yemeklerden gizlice tatmağa kalkışışları ve hancının karısının âdeta boğazına sarılırcasına alacağını isteyişleri onu hayli sıkmıştı. Fakat şimdi, birine tabağının içinde daima yiyecek bir şey bırakmakta, öbürüne hesabda yanılmış gibi fazla para kaptırmakta âdeta vicdanî bir zevk duyuyordu.

Oberjistin kendisine gelince bu, manasız bir tipti. Daha doğrusu her hangi bir köy hancısı gibiydi. Kendisinde bütün dünya köylüleri gibi hiç tabiat sevgisi yoktu. Fakat, bir kaç bardak şarap yuvarladı mı kafasına bir acaib lirizm ârız oluyordu.

Doktor Hikmet şarabını içerken gelir, daima yanı başına oturur ve ona da bir sürahi ısmarlaması için gözlerinin içine bakardı. Doktor Hikmetin nazarında, oberjiste yaptığı bu ikramlar, tuhaflığına, garabetine doyum olmıyan bir hareketti. Zira, bu içilen şaraplar hem onun kendi bağının mahsulü, hem de kendi mahzeninin malı idi ve olsa olsa, arada bir, Oberjistin bundan misafirine ikram etmesi lâzım gelirdi. Onun içindir ki, Doktor Hikmet, herif, şarapları yuvarladıkça doğrudan doğruya alkolün tesirleriyle mi, yoksa, menfaat duygusunun bu katmerli itminanile mi neşeleniyor, pek anlıyamıyordu. Her halde adamcağızın hoş bir sarhoşluğu vardı ve şarabın tadını çıkarmağı Doktor Hikmet ondan öğrendi. Hele, ikinci, üçüncü sürahiden sonra Provansa lehçesiyle söylediği yerli şarkılara hiç bir kelimesini anlıyamadığı halde bayılıyordu. Bir gün, ona, Mistral'den bahsetti. Fakat provansalı hancı yer yüzünde Mistral diye bir adam olduğunu ilk defa işitiyordu.

Doktor Hikmet, bu akşam da, onun, bermutad, etrafında dolaştığını hissederek görmemezlikten geldi. Zira, zihni; muhtelif fikirler arasında yaptığı bu uzun cevelândan sonra gene gelip Arlette'in üstünde durmuştu. Bu anlarında, yanıbaşında kimse bulunsun istemezdi. Bâhusus ki, şu dakikada genç kızın mektubuna bir cevab yazmağı tasarlıyordu. Odasından kalem kâğıd getirtti ve rendesiz, kuru ağaç dallarından yapılmış masanın üzerine dirseklerini dayayarak, genç kıza, nasıl bir elkab ile hitab etmek lâzım geleceğini düşündü. "Aziz Mademoiselle,, i soğuk buldu. Yalnız Arlette demek istedi. Lâkin, bu da lüzumundan fazla lâûbali idi. Beyninin içinde bir kaç perfiraz araştırdı. Hiç birini beğenmedi. Nihayet, mektubuna elkabsız başlamağı hepsinden daha muvafık gördü :

"Mektubunuz çok sağlam bir mantıkla perçinlidir. Öyle ki, onu, bir münakkid gözile, üst üste bir kaç defa okuduğum halde itiraz edecek hiç bir noktasını bulamıyorum. Beni büsbütün şaşırtmak için satırlarımızın arasına Montmartre nüktelerinden bazı kıvılcımlar serpmeği de unutmamışsınız. Fakat, ne yazık ki, ben şu dakikada zekânın bu inceliklerine hiç müsaid olmıyan sade ve dümdüz bir hayat dekoru içindeyim ve buraya bir takım felsefî münakaşalar yapmağa değil, tabiatın bağrında, tatabiata göre, tabiî bir hayat yaşamağa gelmiş bulunuyorum. Size, bu satırları bir asma çardağının altında yazıyorum. Bulunduğum noktadan serin bir vadiye doğru yemyeşil bir yamaç uzanıyor. Biraz sonra, buradan, irili ufaklı çıngırak seslerile, bir takım sürüler inecektir. Güneş karşıki tepelerin üstüne doğru alçalıyor. Ben de Verlaine gibi :

Mon Dieu, mon Dieu; la vie est là ,
Simple et tranquille...

Diyorum. Bu anı, bu atmosferi, bu peyzajı ve nihayet bu "hâleti ruhiye,, yi bir formüle sokmanın imkânı var mıdır? Bütün bunları nasıl tahlil edebiliriz? Bana öyle geliyor ki, bunları tahlile ve tarife kalkıştığımız dakikadan itibaren bu "an" ın ve bu "haleti ruhiye,, nin bütün sihri bozulur. Ortada, yalnız bir kuru cümle kalır. İşte, "aşk,, da bunun gibi tarife ve tahlile sığmayan bir şeydir. İnsan sever, niçin ve nasıl sevdiğini bilmiyerek. Zaten insan bunu bilmeğe, kendi içini apaydın görmeğe ve hele, sizin gibi aşkın felsefesini yapmağa başladığı anda artık sevmiyor demektir. Onun için seven adam daima mantıksızdır, daima muammalıdır. Geçen gün bir fransız şairinin "Les Amants singuliers,, (1) adlı bir kitabını okumuştum. Bence dünyanın bütün "âşık,, ları "acaib,, dir.

(Sonu var)

(1) "Acaib âşıklar,,

HAYAT ve SIHHAT

Efes'in inciri

Sayın profesör H. R. Tankut'un geçen günkü Ulus'ta Efes - Epi.e sos adı hakkında dil tetkikini tatlı tatlı okurken Efes'in inciri, bilmem, hatırınıza geldi mi ?

Şimdiki Ayaslugda yetişen incirlerin lezzetini bilmiyorum. Belki İzmir inciri diye sevdiğimiz o nefis yemişlerin bir çoğu oradan gelmedir, belki Omiros'un o kadar övdüğü alsinoüs bahçeleri inciri de oradan gelmişti. Fakat Efes incirine en büyük şöhreti veren Efes'i meşhur şair Hiponaks olmuştur. Realist şair diye tanınmış olan Hiponaks kendi sitesinin bahçelerinde yetişen incirin değeri altından daha yüksek olduğunu söyliyerek - iki bin şu kadar yıl sonra, altının rayici kalmadığı halde incirin geçer döviz getirmeğe yarıyan en iyi vasıtalardan biri olduğu zamanı görengerçekten realist bir adam olduğunu isbat etmiştir.

Böyle, iki büyük şairin ve Tevrat'ın övdükleri incirin felsefedeki şöhretini de Eflâtun'un "incir dostu" lâkabında ve Plütarık'ın anlattığı, incir ağacının açlığına sebeb hikâyesinden bilirsiniz.

Şiirde ve felsefede bu kadar ehemiyetli yeri bulunan incire hekimlerin rağbet etmemeleri elbette kabil olamazdı. Bergamalı Calinus Roma şehrinde meşhur hekim olmazdan önce kendi memleketinde pehlivanların sağlığını korumakla meşgul olduğundan onlara kuvvet ve görbüzlük temin etmek için bol bol incir yedirirdi. Bundan başka, bağ bozumu zamanında bağ bekçilerinin ekmekle incir yediklerini yazarak inciri üzümden de üstün tutmuştu.

Onun incire gösterdiği rağbette haklı olduğunu yeni zamanlarda yapılan kimya analizleriyle de meydana çıkmıştır.

Taze incirin yüzde seksen beş kadarı su olduğundan besleyici maddeleri az olursa da, incir kuruyunca su nisbeti sıfıra iner. Buna karşılık azotlu maddeleri yüzde beş, yağlı maddeleri de yüzde ikiyi geçer. Fakat enkıymetli maddesi yüzde kırk sekiz nisbetini geçen şekeridir. Calinus adalelerimizin şekerle çalıştıklarını bilmediği halde pehlivanları incirle beslemesi kendisinin büyük hekimliğini bir kere daha isbat eder.

İncirin gerek taze olduğu vakit, gerek kuruyunca bir fazileti de içindeki sellüloz maddesinin ehemmiyetlice nisbette olmasıdır. Bu madde taze incirde yüzde bir buçuk kadar olduğu halde kurusunda yüzde sekizi geçer. Bundan dolayı incir insanı iyi besledikten başka barsaklara da ferahlık vermekle şöhret almıştır.

İnsanın bütün uzuvları biribirlerine bağlı olduğundan barsakların ferahlığı gönüle de ferahlık verir. Devamlı inkibazın ruha sıkıntı verdiğini herkes bilir. Onun için, incir ruha da deva olur.

Taze incirin yüz gramı ancak yüz kalori temin edebilirse de, kurusunun yüz gramı iki yüz elli kalori verir. İçinde yağlı maddelerinin az olmasını, kuru incir yerken arasına bademi fındık sıkıştırmakla karşılarsanız hem lüzumlu gıdaları tamamlamış, hem de lezzetli bir yemek yemiş olursunuz.

İncirin şurubu pek eski zamanlardanberi devamlı inkibaza karşı bir ilâçtır. Fakat, sabah kahvealtısında onun reçelini yemek daha kolaydır. Ekmeği incir reçeline batırdıktan sonra üzerine biraz da tere yağı sürülünce, kimya bakımından eksiği tamamlanır, vereceği keyif de iki kat olur.

G.A.

Bir hırsızı ele veren beygir

Budapeşte polisi, pek acaib bir tesadüfle bir at hırsızını yakalamağa muvaffak olmuştur.

Bir at canbazı Budapeştenin yan sokaklarından birinde atını gezdirirken, karşısına, bir hava çalarak gelen bir askerî mızıka çıkıyor. Canbazın atı birdenbire sinirlenmeğe başlıyor ve biraz sonra şaha kalkıyor ve mızıka temposuna göre dans etmeğe başlıyor. Atın bu kabiliyetinden haberi olmıyan sahibi, bu vaziyet karşısında hayretler içinde kalıyor. At teskin edilemiyor. Durmadan dans ediyor. Tabiî, bunu gören halk da atın etrafında bir halka teşkil ediyor.

Seyirciler arasında, beygirin halini pek acaib bulan bir de polis memuru bulunuyor ve fazla dayanamıyarak, at canbazına, ata dansı kim öğrettiğini soruyor. Canbaz da hayvanın bu marifetini ilk defa gördüğü için, polisi tatmin edecek bir cevab veremiyor. Yalnız hayvanı bir kaç gün evel bir çingeneden satın aldığını söylüyor.

Polis tarafından yapılan araştırmalar neticesinde çingene ele geçiriliyor. Meğer, çingene atı bir sirk'den çalmış. Mesele sirk sahibine haber verilerek atı kendisine iade ediliyor ve bu suretle de gerek sirk canbazları gerekse at, seyircilere hünerlerini göstermeğe devam ediyor. Hayvanın da marifetlisi işe yarar.

Nişan yüzüğü yerine küpe

Meksikada artık nişan yüzüğü taşımaktan vaz geçilmiştir.

Meksika sosyetesinde tanınmış bir bayan günün birinde şık bir tuvaletle memiş küpeler olduğu halde büyük bir toplantıya gelmiştir. Herkes onun bu biçim mücevher ve süs taşımasına hayret etmiş, sosyetede bulunanların bu hayretleri, şık kadının gözünden kaçmamıştır.

Genç kadın bunun üzerine, bu âdetin orta Amerikada yaşamış olan kabilelerden kalma bir âdet olduğunu söylemiştir. Bayanın izahlarına göre, eskiden orta Amerikada yaşayan halk arasında, evli kadın ve erkekler küpe takarlar ve bu küpelere hususî bir şekil verirlermiş.

Sosyetede hazır bulunan bayanlar da mesele ile yakından alâkalanarak, yüzük yerine küpe taşımaya karar vermişlerdir. Bu suretle evli olmıyanları ilk bakışta ayırd etmek imkânı olacaktır. Ne var ki, kadınlar bununla da iktifa etmek istemiyorlar: Evli erkeklerin de küpe takmalarını istiyorlar!

Bir Avrupalı Gözü ile AMERİKADA SPOR

ADAMA-ADAM

Yazan: H. Lechenperg — 21 — *Çeviren: Kerim Bükey*

Fakat, müebbeden var olan bir kahramanlar kahramanı, Amerikan sporunda daima hâkim olacak bir Allah var :

Bu kahraman ADET dir.

*

Dünya rekoru

Adet, inanılmayan rakam, inanılmayan zaman veya mesafe, şimdiye kadar hiç vaki olmayan hâdise, rekor..

Rekor mefhumu Amerikan spor fikrinden uzvi bir şekilde vücud bulur. Amerikan spor fikri katî neticenin alındığı bir karşılaşma, adam adama çarpışmadır. Rekor kurmak isteyen adam rakibinden daha hızlı koşmağa, daha yüksek veya daha uzun atlamağa mecburdur. Bu adam, böylelikle, sadece hasmını değil, adetâ mümkün ve muhtemel bütün rakiblerini yenmiş oluyor. Zira bu adam, kendisinden evvelki her hangi bir kimseden daha çabuk koşmuş, daha yüksek veya daha uzun atlamış oluyor demektir. Hattâ bu adam, ihtiyarlayıp çekildiği zaman da kendinden sonra gelecekleri, müstakbel rakiblerini de muayyen bir dereceye kadar yenmiş olacağını haklı olarak iddia edebilir.

Dünya rekoru rakibin en tam ve katî bir şekilde nakaut edilmesidir. Rakibin sırtını tas tamam yere getirmenin daha apaçık bir şekli olamaz.

Bir dünya rekorundan daha fazla heyecan verecek bir hâdise olamaz. Ve nihayet, gördüğümüz gibi heyecan, ancak bu bir defa olabilecek hâdise ihtiyacı, Amerika sporuna has olduğu ve mantıkî yoliyle bundan meydana gelmiş bulunduğu cihetle, dünya rekoru tam manasiyle Amerikaca bir iştir. Ustelik Amerika sporcularıyle seyircileri için muhakak bir ihtiyaçtır.

İngilizler sporu spor için yaparlar. Hasımlarını yenmeğe savaşırlar. Ancak yaptıkları maçı düşünürler. Amerikalılar yapılan maçtan ötesini düşünürler. Sadece hasımlarını yenmeği değil, bu hasımları sınıflarından al aşağı etmeği dünya rekorunu yeniden kurmağı düşünürler.

Bundan başka bu rekor ihtiyacı münhasıran Amerika sporuna raci bir iş değildir. Amerikanın umumî hayatına aid bir hususiyettir.

Daima yeni bir bina, binaların en yükseği; yeni bir tren veya vapur mevcudların en süratlisi bir yıldıza verilecek para şimdiye kadar verilmiş olanların en fazlası; bir politikacının söylediği nutuk şimdiye kadar söylenmiş olanların en uzunu olmalı.

Amerikan hayatının her zaman muayyen nisbetde bir spor tarafı vardır. Bir rekor ihtiyacı, bir de rekorlara prestij tarafı..

Bunun için spor, bir dünya rekoru doğurur doğurmaz derhal bir "baş makale mevzuu" halini alır. Bu dünya rekoriyle, bilhassa onu tesis eden adamla uzaktan yakından alâkadar olan bir şey şişirilip ortaya yayılır, elden düşürülmez ve kusuluncaya kadar boyuna ağızlarda gevelenip durur.

*

Amerikalıların dünya rekorlarına olan ihtiyaçları o kadar büyüktür ki, çoktanberi bu rekorların manasını ve neye yaradıklarını sormamağa başlamışlardır: Rekor oldukları müdetçe... Rekorun hududu yoktur. Kaçıklık ve en azgın çılgınlık ortalığı alt üst edip gider. Şimdiye kadar yopılmış olduğu için dünya rekoru denilebilecek lâalettayin bir deliliği kafasına koyan her hangi bir kimse, umumî alâkanın hiç olmazsa bir gün temerküz noktası olabileceğinden emindir. Bu gibi saçma sapan hareketler budalaca işler diye reddedilmez. Bilâkis bu adamlar dünya rekordmenleri ile Nurmi veya Ladumegue ve Jesse Owensin yanında halkın umumî alâkasına sunulur. Bunlar büyük sportmenlerdir.

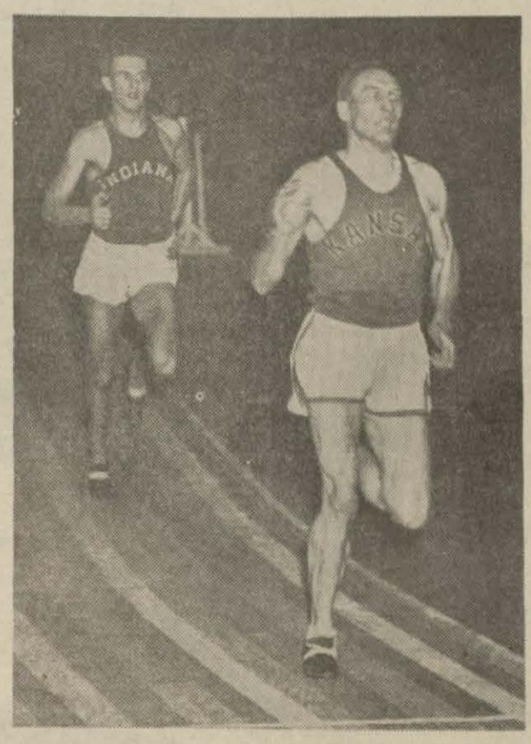

Meşhur yarım mukavemetçi Glenn Cunningham enerjisi dolayısiyle Amerikanın en populeratleti burada Modison Sguare Garden'de yapılan bir müsabakada birinci gelirken.

Bakınız, bir resmî Amerikan spor rekorları kitabında, muhtelif rekorlar faslında, bir çok benzerleri arasında neler buluyorum: Kum torbasiyle boks; fasılasız yetmiş iki saat on dakika lis moreli Tom Greenhill, vasatî, dakikada kırk beş yumruk.

Köpeklerin yüzmesi: Lucky adında bir alman çoban köpeği (Sahibi John Schweighard) Albanyden Nevyorka yirmi dört saat elli iki dakikada yüzmüş. (Her iki saat yüzdükten sonra istirahat şartiyle)

Tokat atma: Michalko Gooniusz ile Wassyl Bezbroodny bilâ fasıla otuz altı saat biribirini tokatlamışlar. Kim pes derse müsabakayı kaybedecek. Netice: berabere.

Buz üstünde oturma: Chicagolu Gus Simmons yirmi altı saat buz parçası üstünde oturduktan sonra, nöbeti kırk dereceden fazlaya çıktığı için diskalifiye edilmiş.

Enternasyonal zıp zıp müsabakası: 1934 senesi 30 haziranında on üç yaşındaki Springfieldli H. Seaver tarafından kazanılmış. Seaver on oyunda yedisini kazanarak Sidney Diazı mağlub etmiş. Bu turnuvaya iki yüz binden fazla erkek çocuk iştirâk etmiş.

Piyano çalmak: İngiliz John Strickland 1934 senesinde durmadan 122 buçuk saat piyano çalmış.

Körlerin piyano çalması: Ottava iki gözü kör olan Robert Beeler 1931 yılının 23 teşrini evvelinde 17 saat zarfında 850 muhtelif parça çalmış.

Geri geri koşu: Bill Robinson meşhur zenci step dansörü, geri geriye elli yardayı altı saniyede, yüz yardağı da on üç buçuk saniyede koşuyormuş. Bunlar bu çeşid dünya rekorlarından ancak bir kaç tanesi. Daha istediğiniz kadar var.. Neler yok ki!..

(Sonu var)

1 Gün için

Japonyanın yeni tasviri

Bayan Freda Utley'in "Balçık ayaklı Japonya,, adındaki eserini henüz okumadık. Fakat Amerika ve İngilterede geniş bir dikkat ve alâka uyandırmış olduğu haber verilen bu büyük eserden dünya basını ehemiyetle bahsetmektedir.

Japonya sosyal ve ekonomik bakımdan nasıl bir memlekettir? Kitabı baştan başa okuyup tedkik edenler şu neticeye varıyorlar: Japonya bütün emperyalist devletlerin en zayıfıdır.

Bu hükmün istinad ettiği sebebleri sıralayalım: Kendini uzak şarkın İngilteresi sayan bu memlekette demir istihsali Belçikanınkinin yarısı, İngiltereninkinin yedide biri, kömür istihsali ise beşde biri nisbetindedir. Japonyanın askeri ve ticari deniz kuvvetleri büyüktür, fakat muhtaç olduğu petrolun hepsini dışarıdan getirir. En az Asya ve Afrikanın büyük endüstri merkezi olmak iddiasında bulunan bu memlekette silâh, deniz inşası ve dokuma gibi bir kaç şube hariç, diğer bütün endüstri şubeleri ancak on yedinci veya on sekizinci asır İngilteresinin endüstrisi ile kıyas olunabilir.

Parayı su içer gibi tüketen bu zamanın harblarına Jopanya maliyesinin kaynakları kâfi midir? Bu imkânsızdır. Zira Japonya'nın geliri azdır. Bir japonun gelirini bir faransızın gelirinin üçte biri, bir ingilizinkinin beşte biri olarak hesab edebiliriz. Japon borçlarının yekûnu millî servetin % 94 ünü bulmaktadır.

Sosyal bakımdan Japonya felâketli bir vaziyettedir: Japon köylü ailelerinden üçte biri 50 ardan az toprağı işlemektedir. Gene bunlardan % 70 i ortaklama çalışmakta ve kazancının % 50 - 60 ını toprak sahibine vermektedir. Bu gün Japonyada üç aile tröstü vardır: Miçui, Miçubişi, Sumimoto aileleri... Bütün işlere yatırılmış olan sermayenin % 20 si Miçui, % 16 sı Miçubi'lere aiddir. Japonyada kuvvetli bir orta sınıf halk yoktur. Bütün Japonya ziraî, sınaî ve askerî üç feodalitenin elindedir. Sefaleti her gün artan, ve susturulmuş münevverlerce kurtarılamıyan japonlar adalarından çıkıp işgal ettikleri başka taraflarda çalışarak refaha erebilecekler midir? Hayır. Çünkü japonlar yurdlarına bağlı insanlardır: Mançuko örneğine bakınız.

— Fakat japonların 1867 den beri elde ettikleri muvaffakiyetlerin sırrı nerededir?

— Japonya hep nisbî tecerrüdünden faydalanmıştır. İmparator orada bir tanrı sayılır. Rusyada da çarlar öyle idi: Bir iki mağlûbiyet onu yıkıverdi. Bu gün dünyada bir ihtilâl karşısında mahvoluvermek tehdidi karşısında Japonya kadar kudretsiz bir memleket daha yoktur.

— Balçık ayaklı japon heyulası !

Bu hükümler hakikate yakın olabilir, fakat Avrupa bir japon mağlûbiyeti, bir japon ihtilâli bekliyerek okuyup kendisini teselli etmiyor mu ? — N. Baydar

KESİK BAŞLAR

Yazan: Edgar Wallace

39

Jak başını salladı:

— Ben böyle anlamadım.

Briksanın alâkası gittikçe fazlalaşıyordu.

— Allah allah. Bunun manası ne olabilir ki? kadın size harfi harfine ne dedi? bana bunları söylesenize.

— Kadın, bana, şayet müsveddeleri bulursa derhal getirmesini söyledi, dedi.

Briksan bir anda evden fırlayıp kadının peşi sıra koşmağa başladı.

Briksan nihayet kadını yakalayarak:

— Lütfen eve kadar gelir misiniz? dedi. Geliniz de bayan Limingtonun bu müsveddeleri Bay Knebvorta neden dolayı göndermiş olduğunu ve *unuttuğu* tabirinden neyi murad ettiğinizi anlatınız.

Kadın Knebvortun karşısına çıkınca:

— Bayan Limington evinize gelmek üzere dışarı çıkarken... Diye başladı.

— Bizim eve gelmeküzere mi?

— Evet, bir erkek gelip onu sizin istediğinizi söyledi. Getirilen puslayı kendisine verdiğim sırada Bayan Limington yatağına giriyordu. Gelen adam film hakkında görüşmek üzere bayan Limingtonu görmek ve gelirken müsveddeleri de getirmesini istediğinizi bildirdi. Bayan Limington müsveddeleri nereye koymuş olduğunu bir türlü hatırlayamıyarak sıkılıyordu. O zaman ben de kendisine hemen gitmesini ve müsveddeleri bulunca getireceğimi söyledim.

— Gelen adam nasıl bir adamdı?

— Oldukça şişman bir adamdı. Şoföre benziyordu. Hattâ korkmaması için bayan Limingtona söylemedim ama biraz da içmişti.

Briksan sordu:

— Sonra ne oldu?

— Bayan Limington aşağı indi. Şoför yerinde idi. Arabaya binip gitti.

— Kapalı bir otomobildi değil mi?

— Evet.

— Ve gittiler mi? o zaman saat kaçtı?

— Saat on buçuk olmalı idi. Zira araba hareket ederken saatın on buçuğu çaldığını işittim.

Briksanın hallerinde sükûnet vardı. Yalnız, ses bir fısıltı gibi idi. Saatine bakarak:

— On biri yirmi geçiyor, dedi. Buraya gelinceye kadar epeyce zaman geçirmişsiniz.

— Müsveddeleri bulamadım. Nihayet bayan Limingtonun yastığı altında buldum. Fakat kendisi burada değil mi?

Hafiye ayni sükûnetle:

— Hayır burada değil, cevabını verdi. Çok teşekkür ederim. Artık sizi alıkoyacak değilim. Gidip beni polis merkezinde bekleyiniz.

Jak Knebvort:

— Acaba nereye gitti ki?

— Nereye olacak, Grif şatosuna... Ve Sir Gregorinin yarın sabah sağ veya ölmüş bulunması da Adelin onun elinde göreceği muameleye tabidir.

Briksan, polis merkezinde Adelin ev sahibini yüzü gözü yaşlar içinde, hüngür hüngür ağlar buldu.

— Bayan Limington evden çıkarken nasıl bir elbise giymişti?

— Arkasında mavi pelerini vardı. Hani her zaman giydiği güzel pelerini...

Briksan polis merkezinde Skotland Yardın adamlarını buldu ve onlarla birlikte otomobiline atlayınca Çayçester yolunu tuttu. Fakat arabanın bu kadar adamla dolu olmasına canı sıkılıyordu.

Zira ağır arabanın bu sebeble kaybettiği her bir saniyenin bu vaziyette büyük ehemiyeti vardı. Nihayet, kendisine bitmez tükenmez görünen bir yolculuktan sonra otomobil şatoya vardı. Briksan kapıcıyı uyandırmak için vakıt kaybetmiyerek otomobilinin baş tarafı ile kapıyı itip kırarak içeriye girdi; yokuşu çıktı ve şatonun asıl kapısı önünde durdu.

Kapıyı çalmağa lüzum yoktu, zira kapı ardına kadar açıktı. Briksan adamlariyle birlikte hemen içeri girip boş holden ve koridordan geçerek Sir Gregorinin kütüphanesine geldi. Hafiye süratle koşarak yazihanenin önünü buldu ve oradaki düğmeye bastı. Bağ'ın daire kapısı açıldı. Fakat içi boştu.

Briksan şöminenin yanındaki zili çalar çalmaz bakır renkli bir uşak titreye titreye içeri girdi.

Briksan felemenkçe sordu:

— Efendiniz nerede?

— Bilmem.

Fakat, bilmem diyen uşak, insiyakî bir hareketle tavana baktı.

— Bana yukarı katın yolunu gösteriniz.

Holden yukarıya giden geniş merdiveni çıktılar. Duvarları kılıçlarla süslenmiş olan koridorun orta taraflarında açık bir kapı önüne geldiler.... Sir Gregorinin o geceyi geçirdiğini bildiğimiz salon.... Orada da kimseler yoktu. Briksan, bu sırada, diğer bir kapıya hızla vurulduğunu işitti. Anahtar kapının üzerinde idi. Anahtarı çeviren Briksan kapıyı ardına kadar açtı. Bir ölü gibi sap sarı çehresiyle Stella Mendoza hemen dışarı fırladı. Hıçkırır gibi sordu:

— Adel nerede?

Briksan:

— Ben de sizden bunu soracaktım. Adel nerede?

Genç kadın, kendinden geçmiş bir halde başını salladı ve bir şeyler söylemek isterken düşüp bayıldı.

Briksan, Stellanın kendine gelmesini beklemiyerek araştırmalarına devam etti. Odadan odaya giriyor, fakat hiç bir tarafda ne Adelin ve ne de Grif şatosu sahibinin izine tesadüf edebiliyordu. Tekrar kütüphaneye dönüp ona bitişik küçük salona girdi. Orada iki kişi için hazırlanmış bir sofra vardı. Masa örtüsü şarab lekeleri içindeydi. Şarab bardaklarından biri yarı yarıya boştu... Fakat bu sofrada baş başa kalmış olan iki kişi meydanda yoktu. Şatonun kapısından çıkıp gitmişlerdi... Fakat ne tarafa?

Briksan durdu; zihni hayatından daha hayatî olan bir mesele üzerinde temerküz etmişti ki Bağ'ın dairesi tarafından gelen bir gürültü işitti. Maymun kapıda göründü. Omuzunda, kanayan bir yara vardı. Kan yere damla damla sızıyordu. Ayak üstü duruyor ve kolları arasında paçavraya benzer bir şeyi sıkıyordu. Briksan biraz daha yakından bakınca gözlerinin önünde her şey dönmeğe başladı.

Parçalanmış, kanlara bulanmış olan bu paçavra Adel Limingtonun pelerini idi.

Bağ, bir müddet, düşmanı olduğunu bildiği Briksana baktı. Ve sonra, pelerini yere bırakarak dairesinin kapısına kadar geriledi ve dişlerini göstererek delikanlıya karşı duyduğu kinini belirtti.

Briksan hayvanın üzerine üç el ateş etti, fakat hayvan çoktan ortadan yok olmuş, ve kapıyı kapamıştı.

Briksanla beraber şatoya kadar gelmiş ve onun peşini bir an bile bırakmamış olan Knebvort bu sahneyi de seyretmişti. Pelerini yerden alan o oldu. Korkunç bir ihtimali göz önüne getirerek boğuk bir sesle:

— Evet, Adelin pelerini, dedi.

Briksan, maymunun kapısını tekrar açmış, ve revolveri elinde içeri girmişti. Knebvort arkadşını takibe cesaret edememişti. Orada, taş kesilmiş gibi beklerken hafiyenin geri döndüğünü görmüştü.

— İçeride kimseler yok!.....

— Kimseler yok mu? iyi ki yok!.....

— Bağ kaçmış.... Zan edersem onu yaraladım; burada kan izleri var. Fakat bundan mesul olan belki de ben değelim; zira omuzunda bir yara vardı. Halbuki onu son defa gördüğümde böyle bir yarası yoktu.

— Bir kaç gün evel de onu görmüş mü idiniz?

— Evet, üç gece sıra ile Longvalin evini ziyaret ettiğini biliyordum.

— Longvalin evini mi?

Fakat Briksan cevab vermiyor, Adelin nerede olduğunu düşünüyordu.

(Sonu var)

Yurddan resimler

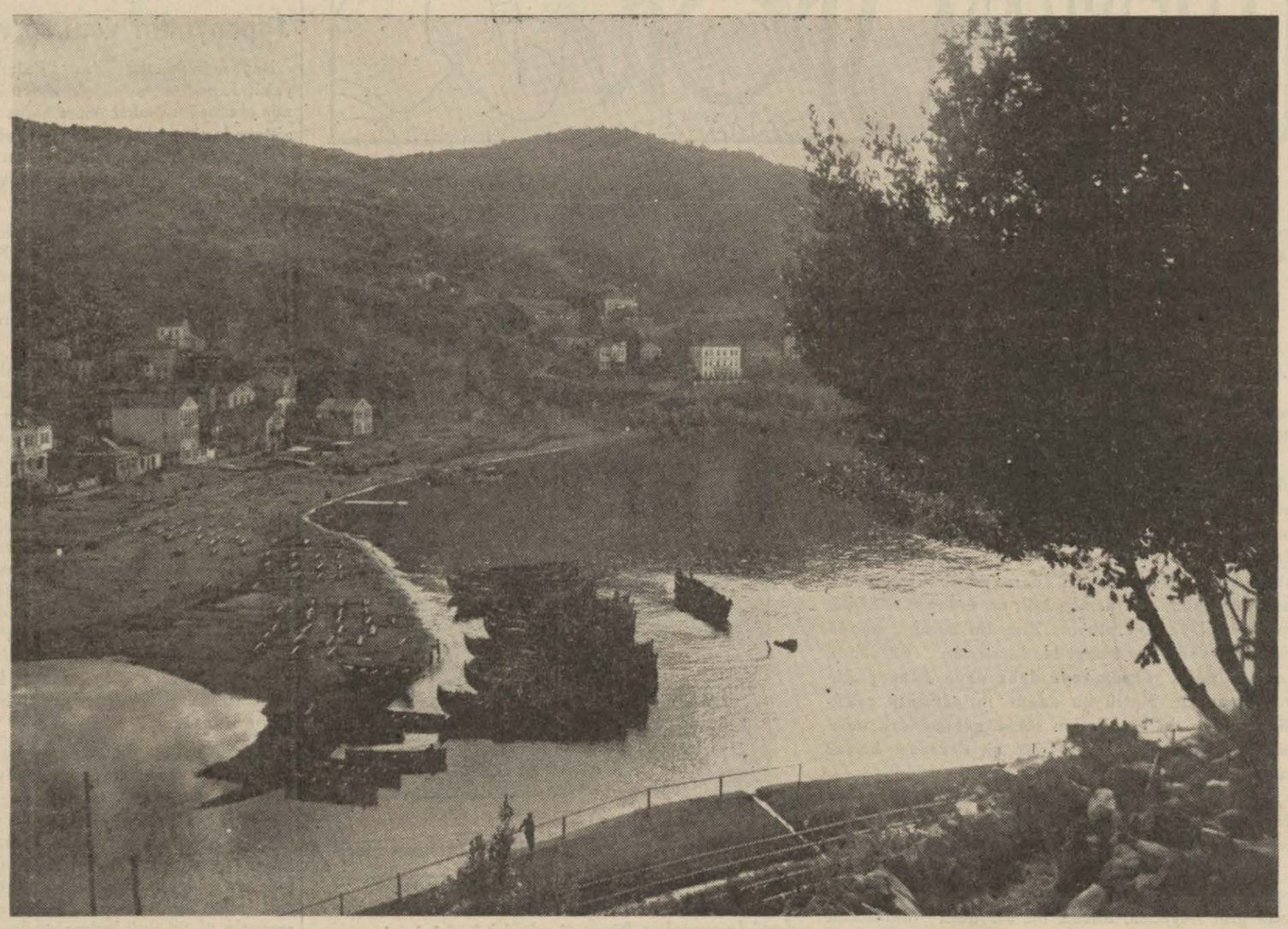

Zonguldaktan bir akşam görünüşü

Boluda köy gezileri

Halkevliler köylülerle temaslar yaptılar

Bolu, (Hususî Muhabirimizden) — Halkevinin köycüler komitesi yirmi beş kişilik bir gezi heyetiyle Paşa köyüne bir tetkik seyahatı yapmıştır. Heyete Vali Salim Gündoğan başkanlık yapmıştır. Civar köylerden de gelenlerle Paşa köyünde 2000 ni geçen köylü kardeşler toplantısında İlbay, hükûmet parti ve Halkeviyle köylünün münasebetlerini ve cumhuriyet ve Kemalizim köylü ve köylüsünün kalkınma yollarını köylü diliyle anlattı. İki saat cumhuriyet valisiyle cumhuriyet köylüsü yan yana baş başa hasbihaller yaptılar. "Başka diyeceğiniz var mı ?" Diyen İlbay yaşasın cumhuriyet yaşasın büyük kurtarıcımız ve onun halkçı valileri diye alkışlarla mukabele ettiler. Heyete iştirâk eden baytar Eşref Hayvan ve ahırların vaziyetini ve hususî muhasebe müdürü köyün büdce işlerini, parti arkadaşları köyün parti ocak işlerini tetkik ettiler. Doktor Cemalettin köyün hastalarını muayene etti. Köycülük kolu doktorun lüzum gösterdiği hastaları hastahaneye sevkettiği gibi icab edenlere parasız kinin aspirin ve fakirlere münasib hediyeler ve muhtaç yavrulara kalem kâğıd defter dağıttılar. Köycülük komitesi haftaya bu gezisini Berkkebir köyüne yapacaktır. Ve bu geziler sık sık tekrarlanacaktır. — *E. Yerlikaya*

Halkevliler köylüler arasında

Konyada vabani armutlar aşılanacak

Konya, (Hususî) — Vilâyete bağlı Beyşehir kazasının Kıreli nahiyesinde pek çok yabanî armud yetişmektedir. Bu armudları faydalı bir hale koymağı kararlaştıran vilâyet, aşı için ziraat müdürlüğüne gereken tahsisatı vermiştir.

Aydında deve güreşleri

On bin seyirci huzurunda yapılan heyecanlı güreşler

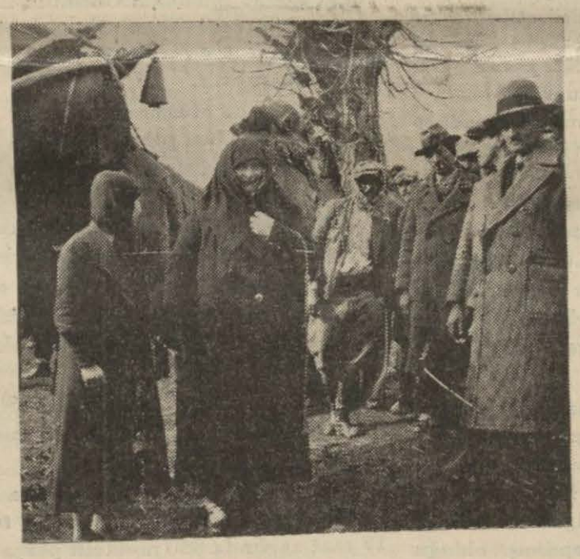

Aydın, (Hususî) — Halkevi sosyal yardım şubesi tarafından tertib olunan deve güreşi iki gün devam etti, güreşler çok heyecanlı ve alâkalı oldu. Alanda birinci gün beş ikinci gün on binden fazla halk vardı.

Komşu vilâyetlerin bir çok kazalarından ve Aydın ilinin her köşesinden seyirci gelmişti. Güreşe 36 tülü 2 lök iştirâk etti.

Başı Söke Özbaşı köylü Eşebacının tülüsü, Ortayı Çineli Deli Mehmed ve Bağaralı Mehmed Alinin tülüleri ayağı da Germencikli Kara Hüseyinin tülüleri kazandı. (Tülü güreşçi deve demektir.) Eşebacı ile Mehmed Ali ve Deli Mehmed kazandıkları ikrâmiyeleri sosyal yardım şubesine teberru ettiler.

Günün en enteresan hâdisesi, Geçen yıl bir çok galibiyet kazanan ve hakemlere lökle tülü güreşemez kararını aldıran meşhur Tavaslı lök devenin bu yıl Eşebacının tülüsü tarafından çengel ve çelme ile feci şekilde yere yuvarlanmasıdır. Oyun zamanında geçen yılki Söke güreşinde Eşebacının tülüsünü yenen ve Egenin halen baş tülüsü sayılan Dedeköylü tülünün de Eşebacının tülüsiyle güreşi kabul etmiyerek kaçması ve yerini Eşebacının tülüsüne bırakmasıdır.

Kendi devesinden doğan ve elinde yetişen tülüsünün galibiyeti karşısında Eşebacı hissiyatını şöyle söylüyordu :

— Güreşin sonunu yüreğime taş basarak bekledim, yavrum yüzümü kara çıkarmadı.

Ya yenilseydi sualine de :

— Dört ayaklı bir hayvan, hesabda hepsi var yenilmek, kaçmak, yıkılmak... — *O. BECERİK*

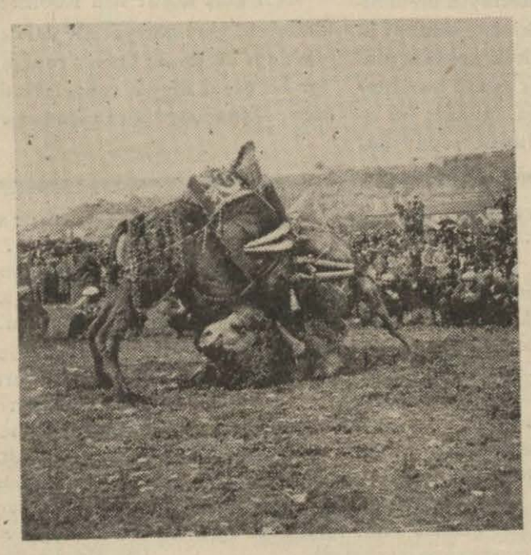

Yukarda Tülüler güreşten evvel ve güreş esnasında, sağda devesi birinci gelen Eşebac

Memleketten Haber

Çirkin bir tecavüz

Samsun, (Hususî) — Pava köyünden Eyce adında 25 yaşında bir kadın yanında beş yaşındaki çocuğu ile köyüne gitmekte iken, aynı köyden bir adam yolunu kesmiştir. Molla Hasan adında olan haydud kadının namusuna tecavüz etmek istemiş ve kadını bıçakla dört yerinden ağır surette yaralamıştır. Kadıncağız hastahaneye kaldırılmıştır.

Fakir talebeye ayakkabı ve elbise

Erzurum — Mekteblerde tesbit edilen fakir ve kimsesiz çocuklara yapılacak giyim yardımı için belediyede vali Haşim İşcanın da iştirâk ettiği bir toplantı yapılmıştır. Bu toplantıda aynı zamanda yoksul çocuklar için 360 çift ayakkabı, 172 kat elbise, 360 kat çamaşır, 30 önlük, 350 iç gömleği, 350 mintan müteahhide ihale edilmiştir. Diğer taraftan şehirde tesbit edilmiş olan 600 fakire 15 kânunusaniden itibaren her gün tevzi edilecek ekmek de müteahhide verilmiştir.

Düşkünler evine himaye edilmek üzere gönderilenlerin adedi 40 a baliğ olmuştur. Bunların istirahatları temin edilmiştir.

Erzurumda bir hırsız yakalandı

Erzurum — Geçen teşrinievel ayının onuncu gecesi Tebriz kapısında bezaz Ahmedin dükkânına duvarı delerek giren meçhul kimseler orada buldukları kumaşları çalmışlardı. O zaman bu hırsızların kimler olduğu tesbit edilememişti. Polisin yaptığı takibat neticesini vermiştir. Bu hırsızlığın Taşmescit mahallesinde oturan Hmısın aşağı bastık köylü Halit tarafından yapıldığı haber alınmış ve Halidin evinde yapılan araştırmada çalınan kumaşlardan bir kısmı bulunmuştur.

Halit sabıkalı bir hırsızdır. Evvelce beş seneye mahkûm olmuş, fakat 1929 senesindeki tecil kanunundan istifade ederek hapisten çıkmıştı. Halit derhal tevkif edilmiş, evrakı müddeiumumiliğe verilmiştir.

Karaman hapishanesinde atölyeler açıldı

Karaman, (Hususî) — Hapishanemizde mahkûmların boş durmamaları ve çalışmaları için atölyeler açılmıştır.

Vergi kaçakçılığı yapan bir muhtar

Erzurum, — Ilıcanın Zerdige köyünde sayım vergisinden kaçırılmış hayvan bulunduğu haber alındığından geçenlerde bu köyde bir tarama yapılmıştır.

Yapılan tarama teessüfe değer bir netice vermiş ve kaçak hayvanların yalnız ihtiyar heyeti azalarından bazılariyle muhtarın elinde bulunduğu anlaşılmıştır. Yalnız muhtar Bahride kaçak olarak bulunan hayvanların adedi 127 ye varmıştır. Bundan başka ihtiyar heyeti âzalarından Cemilde Mehmedde diğer Mehmedde ve Hamdide bir takım kaçak hayvanlar tesbit edilmiştir.

Kanunî vazifesini idrâk etmiyen ve bulundukları vaziyetin ehemiyetini takdir edemiyen bu adamların işlerine derhal nihayet verilmiştir.

Bir arabacı boşbir kızağı aşırdı

Erzurumda alışveriş yapmak üzere gelmiş olan Kevaha köylü Nazım mahalle başındaki Abidin hanıma inmiş ve kızağını han önüne bırakmıştır. Kızak gece hanın önünden aşırılmıştır. Bu vaziyetten Nazım polisi haberdar etmiş ve yapılan tahkikat neticesinde kızağı yukarı Yoncalık mahallesinde paytoncu İhsanın çaldığı tesbit edilmiştir. Hırsız paytoncu kızağı aynı gece Bayburda göndermiştir. İhsan yakalanmış ve suçunu ikrar etmiştir.

Akhisarda sürek avı, spor ve belediye çalışmaları

Akhisar sporcuları ve avcıları

Akhisar, (Hususî) — Senelerce evvel kurulmuş olan "Gençler Birliği" spor kulübü Akhisarın yegâne spor teşekkülüdür. Komşu vilâyet ve kazalar spor kurumlariyle sık sık temaslar yapmaktadır. Halkevi idare heyeti, genç ve ihtiyar bütün çevre halkını sporla yakından ilgilendirmeye çok önem verdiğinden önümüzdeki günlerde umumî bir toplantı yapılarak bütün spor şubelerinin hareket ve faaliyetini temin eden tedbirler alınacaktır. Gönderdiğim resim, Gençler Birliği sporcularını bir arada göstermektedir.

Sürek avları

Halkevi avcılar kulübü tertib ettiği sürek avlariyle mahsulâta zarar veren yüzlerce muzur hayvanı öldürmektedir.

Son yapılan bir avda, 13 domuz, 17 tilki, 2 sırtlan, 1 canavar öldüren avcılar, büyük bir sürek avına hazırlanmaktadırlar.

Belediye çalışmaları

Belediyenin imâr sahasındaki çalışmaları plân ve program dahilindedir. Bayındırlık Bakanlığınca tasdik edilmiş olan imâr plânının tatbikine geçilmiştir. Bu hususta beş senelik bir program hazırlanmaktadır.

Mersinde yapılacak bir boks maçı

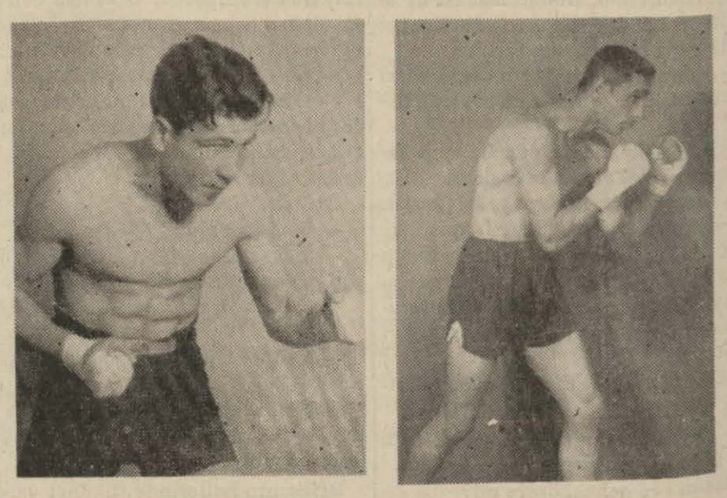

Mersin boksörlerinden Mahmud adında bir genç, Ankara boksörlerini defiye ederek maç teklifinde bulunmuştur.

Ankara Gücünden boksör Abdülkerim bu maçı kabul etmiştir. Abdülkerim şubat içinde Mersine gidecek ve bayram günlerinde Mahmudla bir maç yapacaktır. Resmimiz bu iki boksörü göstermektedir.

Sinema

Haftanın filmleri

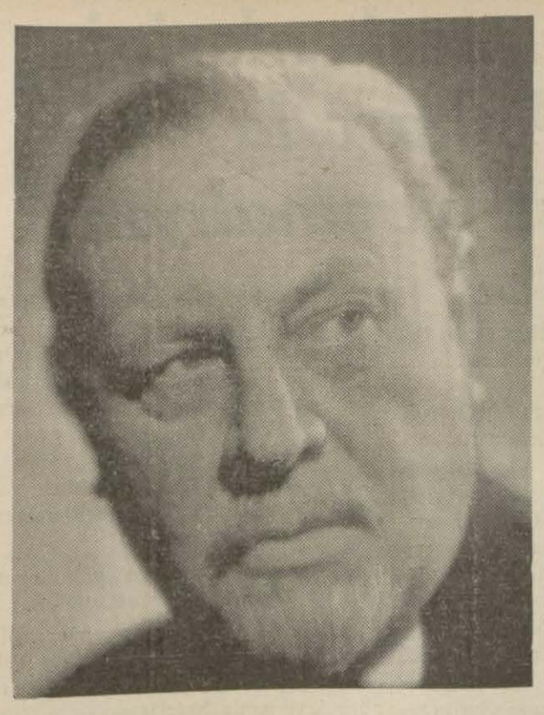

Der Herrscher, meşhur alman romancısı Gerhardt Hauptmann'ın Vor Sonnenuntergang *yani "Gün Batarken„ adlı eserinden alınmış güzel bir alman filmidir. Baş rolde, Hollywood'dan Avrupaya döndükten sonra kendisini uzun zamandanberi görmediğimiz Emil Jannings vardır.*

Jannings, bu alnınca sözlü filmde, çalışmadan geçen uzun senelere rağmen sanat dehasından hiç bir şey kaybetmediğini çok iyi isbat etmektedir.

Annabella ve Jean Murat'nın karıkoca olduklarını tabiî bilirsiniz. İki artist de harıl harıl çalışıyorlar. Jean Murat, sessiz film zamanından da çok iyi tanıdığımız Charles Vanel'le birlikte Troyka adlı bir film çevirmiştir.

Charles Vanel bir kaçakçıdır. Jany Holt da onun karısı rolünü yapıyor. Kadın kocasının kazancını nasıl temin ettiğini bilmiyor. Onun için mühim olan, çok paraya sahib olmaktır.

Yaralanarak bu karı kocanın evinde tedavi edilmekte olan bir yüzbaşı (Jean Murat) ile genç kadın arasında bir aşk macerası başlamıştır.

Günün birinde, kaçakçı olduğu anlaşılan Charles Vanel küçük çocuğunu da alıp bir troyka'ya binerek kaçıyor. Yüzbaşı onu takibe başlıyor. Kaçakçı düşüp ölüyor. Yüzbaşı karda kayboluyor ve bulunmıyor. Ve nihayet, Jany Holt da, küçük çocuk da, Jean Murat da mesud oluyorlar.

Filmin en canlı yeri, bu troyka sahnesidir. Mevzuu Rusyada geçen bu filmde, Paris rus kilisesinin korosu da gayet ahenkli bir tarzda teganni etmektedir.

Annabella ve Pierre Renoir'ın çevirdikleri "Mahkûmlar kalesi", romanın, şiirin, tiyatronun ebedî mevzuu olan "Aşk ve Vazife" yi peyaz perdeye aksettiriyor. Filmde vazife aşka galib geliyor ve birçok heyecanlı sahnelerden sonra Stepan (Pierre Renoir) çok sevdiği genç ve güzel karısı Viana (Annabella) - yı öldürüyor.

Her iki artist de rollerini "geçmişlerdir„. Annabella aşkın ölümden, Pierre Renoir de vazifenin aşktan daha kuvvetli olduğunu çok iyi canlandırmaktadırlar.

***

Henri de Monfreid bilhassa Afrika memleketlerinde yaptığı büyük reportajlarla şöhret kazanmış bir fransız muharriridir. Önümüzdeki günlerde Yeni Sinemada göreceğimiz "Kızıldenizin Esrarı„ adlı film, bizzat muharririn nezareti altında çevrilmiştir. Yakıcı bir güneş altında esir kafilelerine yapılan hücumlar, gümrük memurlariyle silâh kaçakçıları arasında çarpışmalar, bu filmin en güzel sahneleridir.

Baş rolü büyük artist Harry Baur yapmaktadır.

Hiç bir filmde görülmemiş bir hususiyet daha: Muharrir Henri de Monfreid kitabında kendi başından geçen maceraları anlattığı için, bu filmde "muharrir„ sıfatiyle rol almıştır. Film fransızca sözlüdür.

Kroytzer Sonat

BAŞ ROLLERDE:

Lil Dagover ve Peter Peterson

Gene epey zamandanberi görmediğimiz alman artisti Lil Dagover de, Peter Peterson'la beraber Tolstoy'un meşhur eseri olan Kroytzer Sonat'ı canlandırmaktadır. Bu film fransızca dubledir.

Henri Garat karısını boşadı

Henri Garat'yi çoktanberi görmez olmuştuk. Şimdi onun hakkında taze dedikodular gelmiştir. Henri Garat, Betty Rowe'la evlenmişti. Fakat iki artist geçinememişler ve geçenlerde ayrılmışlardır.

●

Bununla beraber, iki eski karı koca, iyi birer dost olarak kalmaktadırlar. Hattâ Garat hastalanmış ve eski karısı onun yattığı hastahaneye giderek kendisine müşfik ihtimamlar göstermiş, iyileşinceye kadar başucundan ayrılmamıştır.

●

Garat karısını boşadığından[illegible] herkes eğlenmeğe gittiği halde o evinde kalmış, eski günleri, bozulan "yuva" sını hatırlıyarak hayli döğünmüştür. Fakat işlerin ilânihaye böyle gitmiveceğini düşünerek şimdi kendisin yeni bir eş aramaktadır.

●

Garat bir taraftan kendine e[illegible] ararken, öte taraftan da film çevirmeyi ihmal etmiyor. Son filminde, vaktiyle beraber birçok muvaffakıyetler kazanmış olduğu sevimli fransız artisti Meg Lemonnier ile oynamaktadır. Meşhur bestekâr Kalman'ın La chaste Suzanne operetinden alınmış olan bu filmde, iki genç artistten başka, büyük fransız komiği Raimu'yü de göreceğiz.

Troyka filminde büyük bir muvaffakıyet kazanan güzel artist Jany Holt

Raquel Meller Arjatine gidiyor

Raquel Meller... Sinema âleminde şöhretler o kadar çabuk kurulup yıkılıyor ki, belki de bu ismi birdenbire hatırlayamazsınız... Sessiz film zamanında "Şahane menekşeler" i çeviren, Arjentina adlı tangoyu müzik hollerde söyliyerek büyük bir şöhret kazanan Raquel Meller'den bahsetmek istiyorum.

Raquel Meller bundan bir kaç sene önce Arjantin'e gitmek üzere bir mukavele yapmış, fakat deniz tutmasından korkarak yola çıkmadığı için, kendisini angaje eden firma ondan tazminat istemek üzere davâ açmıştı.

Artist, avukatının meseleyi "kitaba uydurması" sayesinde, bu davâyı kazanmıştır. Şimdi tekrar Arjantin'e gidecek, orada yaptığı yeni bir angajmanı yerine getirecek ve ayrıca.... doğuracaktır. Şimdilik Pariste kalacak olan ve bir tiyatronun müdürü bulunan kocası da sonradan ona iltihak edecektir.

Danielle Darrieux'nün bilinmiyen tarafları

Bildiğiniz gibi, Danielle Darrieux şimdi Hollywood'dadır ve beş senelik bir mukavele imzalamıştır. Bu müddet bitince sevimli artist bizim paramızla 100.000 lira kadar tutan "ehemiyetsiz„ bir para alacaktır.

Danielle Darrieux görünüşte gayet tatlı, kendi halinde, saf bir kızcağız gibi görünür değil mi? Halbuki hakikat büsbütün başka türlüdür: Onun kadar şiret ve çaçaron kadın az bulunur.

Kocası Henri Decoin ondan otuz yaş büyük olduğu için, karısının her şeyine katlanmaktadır. Hollywood'a geldikten sonra karısının daha çekilmez bir hal aldığını gören adamcağızın şimdi bir tek arzusu var: Beş seneyi doldurup Fransaya dönmek...

Büyük artistlerin küçük cimrilikleri

Aldıkları baş döndürücü aylıklara rağmen Hollyvvood yıldızları bazen sanki hayatları buna bağlı imiş gibi, ufak tefek şeylerde ekonomiye dehşetli riayet ederler.

Meselâ Madeleine Carrol hiçbir zaman roblarını tamire vermez. Bütün ufak tefek dikiş işlerini kendisi yapar. Böylelikle az bir para tasarruf eder ama, çok hoşuna giden bir tarzda...

Sylvia Sydney tırnaklarının ve saçlarının tuvaletini kendisi yapar. Onun güzellik enstitülerine gittiği hemen hiç görülmemiştir.

Pat Paterson kocasının elbiselerini bizzat ütüler ve temizler, çünkü Charles Boyer çok ihmalcidir ve meselâ pantalonları soba borusuna dönmedikçe bunları ütületmeği akıl etmez.

Boyer de mektuplarını kendisi yazarak ayrıca - birçok yıldızların yaptıkları kibi - kâtip tutmayıp onun maaşını tasarruf eder.

Joan Bennette bahçıvan kullanmaz ve çiçekleriyle kendisi uğraşır. Leo Carillo da Hollyvvood yakınındaki çiftlikte, evinde yenilen bütün sebze ve tavukları yetiştirir. Jack Holt'un oğlu olan Tim Holt babasının otomobiliyle meşgul olur. Hattâ makineyi sökmek icab ettiği zamanlar bile, bütün tamirleri yapar.

Henry Fonda senede bir paket jilet bıçağı kullanır. Bunlar eskidikleri zaman da kendisi oturup her birini ayrı ayrı biler.

Bu yıldızların yaptıkları bu gibi küçük tasarruflar bir araya toplandığı zaman çıkan yekûn, bunlardan bir tekinin aldığı haftalığa bile tekabül etmiyor. Parlak, değil mi?..

Sinema Yıldızlarını Keşfetmek Sanatı

Joseph P. Kennedy'nin, Amerikanın Londra büyük elçiliğine tayin edildiği elbette telgraf haberleri arasında gözünüze ilişmiştir. Bu adamın, Amerika cumhur reisi Roosevet'in yakın dostlarından biri olduğunu da belki duymuşsunuzdur.

Fakat muhakkak bilmediğiniz bir şey varsa o da, Constance Bennett'in bu adam sayesinde meşhur olduğudur.

Sessiz film zamanında sinema artistliği yapmış olan Constance Bennett, 1928 de kocasından ayrılarak Parise gelmişti. Artık tam bir mond kadını olduğu için de yeniden film çevirmeği aklından geçirmiyordu.

Kennedy o sıralarda R.K.O. şirketinin müdürü idi. Fransadaki mümessili olan Marki de la Falaise'e bir telgraf çekti. :

Constance Bennett'i haftada 1700 dolar ücretle angaje ediniz.„

Marki, Constance Bennett'i tanımıyordu. Sordu, soruşturdu. Adresini buldu ve mukaveleyi imzaladı. Arkasından da - her halde o sıralarda yeni boşadığı Gloria Swanson'u unutmak için olacak - Constance Bennett'le evlendi ve ikisi birden Hollywood'a gittiler.

İşte size, bir şöhretin ve bir aşk macerasının hikâyesi..

***

Encüm arayan gökte nice turfa müneccim,
Gaflet ile görmez kuyuyu rehgüzerinde.

derler ya . . .

Onun gibi, "Ulumuhafiye„ denilen şeylerle uğraşan kimseler de istikbali keşfetmek hassasından mahrum oluyorlar.

Sherlok Holmes'in maceralarını yazarak meşhur olan, ayrıca spiritizme, manyetizme ve saire gibi sonları "izme" ile biten bir çok şeylere meraklı bulunan Sir Arthur Conan Doyle'un başından geçmiş bir iş de buna parlak bir misaldir.

Günün birinde, meçhul bir aktör kendisini görmeye gelerek bir alay projelerden bahsetmiş. Milyoner olacağını söylemiş ve Sir Conan Doyle'a kendisiyle ortak olmayı teklif etmiş.

Conan Doyle de zırva telâkki ettiği bu tekliflere aldırış etmemiş ve hepsini reddetmiş.

Bu aktör kimdir biliyormusunuz ?

Charlie Chaplin, yani meşhur "Şarlo" !

***

Diğer taraftan Joan Crawford un da müstakbel yıldızları keşfetmek bakımından Hollywood'da büyük bir şöhreti vardır. Hattâ Clark Gable'in ve Franchot Tone'un sinema artistliğine başlamalarında o âmil olmuştur ki ,bu da iyi bir referanstır.

Bugünlerde Joan Crawford yeni bir artisti lânse etmeğe çalışıyor. Bu da Alan Curtis'dir. Joan'ın tavsiyesi üzerine ilk defa olarak Spencer Tracy ile birlikte bir film çeviren bu "mübtedi"nin istidadlı bir artist olacağı söylenmektedir. Bu da, Joan'ın, bir kere daha doğru gördüğünü isbat eder.

Walt Disney'in muvaffakiyetinin sırrı nedir ?

Walt Disney'in son yaptığı "Kar topu ile yedi cüce" adlı filmden geçenlerde bahsetmiştik. Hollywood'dan gelen haberlere göre, bu film hakikî bir şaheserdir.

Canlı resimlerden ve renkli olarak yapılmış olan bu film, bu gibi filmlerin en uzunudur ve bu bakımdan sinema âleminde başlı başına bir inkilâb teşkil etmektedir.

Annabella Kaliforniya'nın iklimine çok çabuk alışmıştır. O da evindeki yıldızlar gibi villasının bahçesinde kültür fizik yapmakta ve açık havada dinlenmektedir

SPOR

Şiddetli soğuğa rağmen stadı dolduran 6.000 seyirci önünde

İstanbul muhteliti Ankara muhtelitini 2-1 mağlûb etti

Havanın çok soğuk olmasına rağmen Ankara stadı dün de kalabalıktı. Güzel maç görmeğe susayan ankaralılar maçın başlamasından yarım saat evel tribünlerde yerlerini almışlardı. Bu meraklıların sayısı beş altı bin tahmin edilebilirdi.

Maçtan evel sporcu Adliye bakanımız Şükrü Saraçoğlu ile Millî müdafaa bakanımız Kâzım Özalp da hususî tribünde yerlerini almışlardı.

Hakem ve takımlar:

Bu mühim maça hakem olarak B. Kemal Halim seçilmişti. O, rahatsızlığı dolayısiyle bu vazifeyi kabul edemediğinden yerini Ankara Gençler birliğinden B. İhsan aldı.

Ankara muhteliti:

Fuad (M.G.) — Yaşar (D.Ç.), Nihad (A.S.), — Orhan (A.S.), Hasan (G.B), Cahid (M.G) — İskender, (A.S.), Yaşar (A.G.), Rıza (M.G), Celâl (H.İ.), Fahri (A.G)

İstanbul muhteliti:

Cihad (G.), — Faruk (G.), Reşad (G.) — Eşfak (G.S), Esad (F.B), Mehmet Reşad (F.B) — Necdet (G.S.), Muhteşem (Vefa), Bülend (G.S), Murad (G.), Fikret (F.B)

Yarım saattanberi radyoda B. Said Çelebinin hikâyeler ve tekerlemelerini dinleyen halk hakem B. İhsanın sahaya çıkmasile bütün dikkatini maça vermişti.

İstanbulun birinci golü:

Oyuna İstanbulun vuruşuyle başlandı. Ortadan Ankara kalesine kadar sokulan istanbullular topu sol tarafa geçirdiler. Sol iç Murad yakaladığı topu durup şöyle bir vaziyet aldıktan sonra üzerine kimsenin gelmediğini görünce kaleye bir şüt çekti. Ankara kalecisi bunun avuta gideceğini zannederek hiç hareket etmedi. Topun kaleye nasıl girdiğini bizimle beraber seyretti. Beklenmedik bir anda ve oyunun ikinci dakikasında yapılan bu gol İstanbul oyuncularını şevke getirdi. Bu neşe içerisinde Ankara kalesine yerleşmek istiyen istanbullular bir hayli uğraştılar.

Ankaranın beraberlik golü:

Ankara müdafaası İstanbulun sıkıştırmalarını kolaylıkla atlattı. Top sağaçık İskenderde; İskender ortaya attı. İstanbul kalesi önünde bir kargaşalıktır gidiyor. Esad aradan çıkarak topu ileri atmak istedi; top koluna değdi. Hakem penaltı verdi. İskender sıkı bir şütle 7 inci dakikada penaltıyı gole çevirdi. Oyunda beraberlik hasıl olunca İstanbul takımı bocalamağa başladı. Ankara üstün oynuyordu. Her iki taraf ta çok çalışıyor, lâkin top İstanbul yarı sahasından ayrılmıyor. Bir aralık top İskendere geçti. İskenderin sağdan çektiği sıkı bir şüt direğin pek yakınından avuta gitti. Oyun çok seri oluyor. 18 inci dakikada İstanbul kalesi bir tehlike daha atlattı.

Cihadın fevkalâde kurtarışları

Oyun tamamen İstanbul yarı sahasında oynanıyor. Ankaranın baskısı altına düşen İstanbul kalesine sağdan soldan şütler yağıyor. Lâkin Cihad yerinde çıkış ve müdahalelerle hepsini bertaraf ediyor. Bilhassa 22 inci dakikada İskenderin sıkı bir şütünü Cihad yatarak direğin dibinden kurtarıyor. Herkesin gol diye bağırdığını duyuyoruz, lâkin Cihadın yakaladığı top uzun bir degajla ortaya gelmiş bulunuyor. Tribünlerde ah ve vahlar devamda,.

38 inci dakikada İstanbuldan Murad çıkıyor, yerine Haşim giriyor. Haşim oyuna girer girmez taze kuvvetin verdiği hızla topu yakalayıp sürerek Ankara kalesine kadar sokuluyor. Muhakkak gol telâkki ettiğimiz şütünü çekerken Yaşar yetişerek yerinde bir kurtarış yapıyor. Bu tehlikeden kurtulan ankalalılar gene İstanbul kalesine sokuluyorlar.. Reşad topu taca atarak kalesini kurtarıyor. Taç atılırken birinci haftayim de bitiyor.

İkinci haftayım:

Bu haftayım Ankara takımında ufak bir değişiklik yapıyor. Kaleci Fuadın yerine ankaragüçlü Osman girmiş.. İstanbul takımında bir değişiklik görülmüyor.

Oyuna ankaralıların vuruşuyle başlandı. Maç birinci devreden daha seri oluyor. Her iki takım da katî bir netice almağa çalışıyor.

Dünkü maçın seyircileri

Top, Rıza (Ankara) ile Faruk (İstanbul) un başları üstünde

Kaçan fırsatlar:

Ankaralılar topu İstanbul nısıf sahasına yerleştirdiler. İstanbulun çok çalışması bilhassa Cihadın yerinde müdahaleleri ankaralıların üstün oynamasına rağmen gol yapmalarına mani oluyor. 4 üncü dakikada İskenderin bir şütü, altıncı dakikada Yaşarın bir şütü hepsi Cihadın ellerinde eridi. 8 inci dakikada Fahri sağdan aldığı bir topu sürerek kaleye yaklaştı ve çok yakından çektiği şütü Cihad yere yatarak içeri girmek üzere iken kurtardı ve haklı olarak stad halkı tarafından alkışlandı. Fahri ise bu badire arkasından yetişen bekle Cihadın arasında kalarak düştü ve belinden sakatlanarak oyunu terke mecbur kaldı.

On kişilik Ankara takımı:

Fahrinin yerine girmesi beklenen ihtiyat oyuncu meydanda yok. Takım on kişi oynuyor. Hem kaç dakika biliyor musunuz? Tamam on bir dakika, böylelikle dakikalar geçedursun. Ankara muhteliti on kişi olmasına rağmen çeyrek saat fevkalâde bir oyun oynadı. Lâkin kale önünde acele yüzünden bir kaç gol fırsatı kaçtı.

Küçük Mustafa sahada:

Onkişi kalan Ankara muhtelitine on beş dakikalık bir araştırmadan sonra Gençler Birliğinin en küçük oyuncusu Mustafa sol açık olarak getirildi. Ankara halkı üzerinde iyi sempatisi olan bu küçü koyuncu, seyirciler tarafından dakikalarca alkışlandı ve oynadığı müddette ayağına top geldikçe güzel ara pasları vererek bu alkışlara müstahak olduğunu isbat etti.

Ankara daima üstün oynuyor. Eğer buraya kadar oyuna bir netice vermek lâzımgelirse Ankara takımı kazanmış sayılabilir..

İskenderin sağdan attığı bir şütü Cihad gene fevkalâde bir kurtarışla bertaraf ediyor. Hasan bugün 22 oyuncu içerisinde en iyi oynıyanı, topu her yakalayışında karşı tarafa müşkül anlar yaşatıyor, müdafaadan yakaladığı topu küçük Mustafaya veriyor. Eşfak yetişerek topu kornere atıyor. İskender sağdan sola geçerek korneri atıyor. Bu korner gene Cihadın enerjik oyunu karşısında gol olmaktan kurtuluyor, Top kaleye doğru koşmakta olan İskenderin ayağında sağ açık İskender sol tarafta iken topu tekrar ortalıyor kale önünde bir kargaşalık. Cihad bunu da kurtarıyor. Ankara iki gollük fırsatı kaçırmış oluyor. İstanbul bu baskıdan kurtuluyor. Fikret ortadan topu sürüyor Ankara kalesi sıkışık bir halde hakem favul veriyor. Buna İstanbul oyuncuları itiraz ediyor. Hakem Eşfakı haklı olarak oyundan çıkarıyor. Fikret de bu harekete kızarak, kendisi oyundan çıkıyor. Bununla da iktifa etmiyerek bütün takım arkadaşlarını da teşvik ile sahadan çıkarmak istiyor. Fikretin bu hareketine, bereket versin arkadaşları uymıyor. Fikretle Eşfak sahayı terkediyor. Böylelikle 9 kişi kalan İstanbul takımı bir müddet bocalıyor ve takım beraberliğe razı olarak müdafaaya çekiliyor.

Ankara forvetlerinin beceriksizliğini gören İstanbul müdafileri oyunu açıyorlar.

İstanbulun ikinci galibiyet golü:

İstanbullular açıldı. Bu sefer ankaralılar yorgun bir vaziyette görünüyorlar. Bülend ile Haşim çok çalışıyorlar. Bilhassa Haşimin sıyrılarak kaleye götürdüğü toplar her an için ankaralılara tehlikeler yaşatıyor. Cihadın hareketlerine imrenen Osman yerinde müdahalelerle güzel kurtarışlar yapıyor.

38 inci dakikada direğe vurup gelen bir topa Haşim mukabele ederek İstanbulun ikinci galibiyet golünü yapıyor. Ankaralılar şaşırmış bir vaziyette. İstanbullular ise dokuz kişilik takımla galibiyeti elde ettiklerinden kuvvei maneviyeleri yükselmiş canla başla çalışarak üstünlüğü alıyorlar. Neticede oyun Ankaranın çok zaman üstün oynamasına rağmen İstanbulun tecrübe ve melekesine dayanamıyarak 2 - 1 Ankaranın mağlûbiyetiyle bitiyor.

Nasıl oynadılar?

İstanbullular Ankaranın üstün ve enerjik oyunu karşısında çok müşkül vaziyetlere düştüler, ancak tecrübelerinin verdiği üstünlükle maçı kazandılar. Başta kaleci Cihad olmak üzere, Mehmed Reşad, Faruk, Haşim ve Fikret çok güzel oynadılar. Oyunda Fikretin hareketi hiç hoşumuza gitmedi. Fikret gibi müteaddid defalar beynelmilel olmuş en yüksek oyuncumuzdan böyle bir hareket bekliyemezdik.

Ankaralılar nasıl oynadılar?

Ankara takımı bugün de çok fena kurulmuş olmasına rağmen iyi oynadı. İstanbula karşı bundan daha iyi bir netice beklenemezdi. Kaleci Fuad birinci golde çok gafil hareket etti. Osman daha güzel oynadı. Beklerimiz Yaşar ve Nihad iyi idiler. Hasan dün birinci günden daha güzel oynadı ve bize Türkiyenin en iyi santrhafı olduğunu gösterdi. Celâl forvet hattının en güzel oynıyanı idi. Fahri sol açıkta İskender de sağ açıkta yerlerinin ehli olmadıklarını gösterdiler.

Bununla beraber bilhassa İskender çok çalıştı bu oyuncu santrforda oynatılsaydı her halde daha iyi bir netice alınırdı. Santrfor Rıza takımın en bozuk oyuncusu idi. Bugünkü takımda İskender santrfor, Mustafa da sa ğaçık oynatılsaydı daha iyi olurdu zannederiz.

İstanbulda

Dün Şild maçlarına başlandı

İstanbul, 23 (A.A.) — Şilt turnuvası maçlarına bugün Taksim ve Şeref stadında başlandı.

Hava hafif yağmurluydu. Birkaç gündenberi hava güneşli devam ettiği için sahalar müsaitti ve çiseleyen yağmur bu müsait vaziyeti ihlâl edecek şekli almamıştı.

İlk maçı topkapı ve Eyüb takımları oynıyacaktı. Fakat eyüblüler sahaya çıkmadılar ve Topkapı hükmen galip sayıldı.

Beykoz - Karagümrük maçı

İkinci maçı Beykoz - Karagümrük takımları oynadılar. Beykoz Bahadır ve Mehmet gibi en kıymetli iki oyuncusundan mahrumdu.

Devrenin on birinci dakikasında Şahap güzel bir şütle Beykoza güzel bir gol kazandırdı. 24 ünc üdakikada Karagümrüklüler sağ içlerinin ayağiyle güzel bir sayı çıkardılar. Beraraberliği kurtardılar. Fakat bugün çok güzel oynıyan Şahap şahsî bir gayretle 40 ıncı dakikada topu kale hizasına kadar indirip ve rakib müdafaanın hep birden üstüne yüklenmek hatasını göstermelerinden istifade ederek sağaçığa mükemmel bir sayı çıkarmak imkânını hazırladı.

Birinci devre bu şekilde 2-1 Beykozun lehine bitti.

İkinci devre

İkinci devre çok sert bir şekilde oynandı. 20 inci dakikada Şahap Beykozun üçüncü golünü de yaptı.

Hakemin icab ettiği kadar cezrî hareket etmemesi yer yer tekme ve hattâ yumruk hâdiseleri zuhuruna meydan veriyordu. Neticede maçı Beykozlular 3-1 kazandılar.

Şeref stadında

Şeref stadında birinci karşılaşmayı Vefa - Kasımpaşa takımları yaptılar. Maçı Burhan Atak idare ediyordu.

Vefa: Muvahhid - Saim, Süleyman-Murad, Lûtfi, Mustafa - Necib, Hüseyin, Latif, Mehmed, Adnan.

Kasımpaşa: Sabahattin - Hüseyin, Cemal - Selim, Bilâl, Sabri - İhsan, Mürteza, Suad, Rüştü, Said.

Oyun mütevazin bir cereyan takib etti. İlk devre karşılıklı akınlarla golsüz bitti.

İkinci devre

İkinci devrede de aynı tevazun devam etti. Kasımpaşalılar bugün çok güzel bir oyun çıkarıyorlardı. Bu devre de golsüz bittiğinden hakem oyunu yarım saat temdit etti. Fakat bu müddet zarfında da her iki takım bir netice alamadılar. Bu suretle maç beraberlikle bitti.

Beşiktaş - Doğanspor maçı

İkinci maçı Beşiktaş - Doğanspor takımları yaptılar.

Beşiktaş: Melih - Nuri, Faruk - Rifat, Feyzi, Fuad - Hayati, Rıdvan, Hakkı, Şeref, Eşref.

Doğanspor: Mehmed - Süreyya, Skoli - Muhsin, Ahmed, Ahmed - Celâl, Abdullah, İbrahim, Nihad, Necmi.

Hakem Adnan Akın.

Oyunun ilk dakikasından itibaren tam bir hakimiyet tesis eden Beşiktaşlılar ilk devrede 4 gol yaptılar.

İkinci devrede gene aynı baskı ile oyuna devam ederek bu devrede de 5 gol çıkardılar. Bu devrede Doğanspor da bir gol yaptı ve maç 9-1 Beşiktaşın galibiyetiyle neticelendi.

Galatasaraylıların lokali yakında açılıyor

Galatasaraylılar Ankarada faaliyete geçti. Ankarada bir şube açn galatasaraylılar, Atatürk bulvarındaki Kutlu binasını tutarak faaliyete geçmişlerdir. Her akşam kulübte toplantılar yapılacaktır. Birkaç güne kadar lokalin tefrişat ve hazırlıkları da bitecektir. Antrenmanlara devam etmek isteyen oyuncuların saat altıdan sonra kulüb lokalinde bulunmaları lâzımgelenlere bildirilmiştir.

Sıyasal bilgiler okulunda bayrak koşusu

Dün öğleden evel Sıyasal bilgiler okulu beden terbiyesi muallimi Ahmed Yaramanın sınıf takımları arasında tertib ettiği bir 4x400 bayrak yarışı yapıldı. Bu koşuya dört sınıf sekizer atletle iştirâk etti. Neticede Nihad, Orhan, Celâl Şefik, Necmi, Fahir, Orhan, Turan, Cahidden mürekkep son sınıf takımı birinciliği kazanarak konulan kupayı aldı.

Haftaya yapılacak eskrim müsabakaları

Eskrim ajanlığından:

27, 28.1.1938 günleri akşamı saat (20) de Ankara halkevi salonlarında yapılması mukarrer (bölge kordelası) eskrim müsabakaları için seçilen jüri heyetinin azâlariyle sekreterlerin isimleri aşağıda yazılıdır. Alâkalılara bilgi edinilmek üzere ilân olunur.

Yüksek jüri heyeti: B. Nizamettin Kırşan, B. Kâzım Çene.

Jüri: BB. Ekrem Emin Savaş, Rıdvan Safa Bora, Kurmay yüzbaşı Muhiddin, yüzbaşı Nami, teğmen Şefik.

Kâtipler: B. Ferruh, Vecihi.

Memur meskenlerini Ankarada nasıl yapmalıyız?

(Başı 1 inci sayfada).

şu mesele çıkmaktadır: İkametgâh inşası için ucuz sermaye nasıl temin edilir?

Cihan harbından sonra bütün Avrupa memleketleri bu mesele ile karşılaşmışlar ve bu davâyı, yapı masraflarının bir kısmı için çok az faizli sermaye tedarik etmek (meselâ, Almanyada % 1) yahut hususî banka ve malî müesseselerin verdikleri sermayenin faiz ve amortismanını garanti etmek suretiyle halledebilmişlerdir. Tabiî, cumhuriyet hükümeti dahi, devlet garantisi şeklini alabilir. Ancak, bu hususta aktedeceği istikrazlar mukabilinde kendisi de yüksek faiz ödemek mecburiyetinde olduğun dan, inşa sermayesini geniş ölçüde ucuzlatamaz.

6 — Bundan dolayıdır ki, Ankarada veya Türkiyenin diğer şehirlerinde olsun, mesken meselesini halletmek için, büyük sermayelere malik olan ve bu sebeble az faizle iş gören garb devletlerince alınmış tedbirlerden büsbütün başka tedbirler lâzımgeldiği kanaatindeyim. Ancak, hangi tedbir düşünülürse düşünülsün, tek hedef, "mesken kurmak için ucuz sermaye tedariki,, olacaktır. Halbuki, sermaye sihirle değil, sây ve tasarrufla temin edilebileceğinden, devlete de, mesken inşası için kanunî yollardan yürüyerek sermaye biriktirmekten başka çare kalmamaktadır. Maliyeciler, meselâ şöyle bir sermaye tasarrufunu göz önünde tutabilirler:

a) Türkiyede evlenmemiş ne kadar devlet ve belediye memuru varsa, hepsine, mesken inşa eden bir tasarruf sandığına kaydolunmasını mecburî kılmak;

b) Meskene ihtiyacı olan her ferdin, devamlı surette ve muayyen mikdarda para yatırdığı ve arttırılan para tayin edilecek bir haddi bulduğu takdirde, kendisine ev inşa etmek üzere bir sermaye veya yapılmış bir mesken verilmesini istemek hakkını veren - ve meselâ mevcud bankalardan birine istinad eden - merkezî bir yapı tasarruf sandığı tesis etmek;

c) Mevcud bütün binalara mecburî amortisman tatbik etmek ve bu amortismanın gelirini para biriktiren hususî şahıslar lehine kullanan bir yapı tasarruf sandığına yatırmak;

d) Bütün ev sahiblerine her yıl muayyen bir para yatırmak mecburiyeti tahmil eden ve tamir için paraya ihtiyaçları olunca kendilerine yardımda bulunan bir "tamir tasarruf sandığı,, kurmak;

e) Yatırılan primlerden bir kısmında yeni binaları ipotekte kullanılacak bir devlet yangın sigortası teşkil etmek.

Yukarıki teklifler, Bay Yunus Nadinin ileri sürdüğü gibi, memurların mesken ihtiyacını derhal giderecek mahiyette değildir. Ancak, bu tekliflerin, bir defaya mahsus olmayıp devamlı hal çarelerini ihtiva etmek ve memurlara mesken davâsının ortadan kaldırılmasına bizzat iştirâk etmek mecburiyetinde bulunduklarını anlatmak gibi faydaları vardır.

Mesken inşa sermayesi tedariki için yukarda görülen kaynaklar yanında daha birçok gözle görülemiyen kaynaklar da vardır:

a) İş müesseselerinin yakınlarında ucuz fiatla arsa tedarik etmek;

b) Tecübeli bir şehir mimarı ile bir bina mimarına bütün mesken bölgesinin projesini ekonomik şartlara göre ihtimamla hazırlatmak;

c) Mükemmel, fakat tasarruf kaidelerine riayet eden bir müteahhide yapıları yaptırmak ve yapının yapılışını tesir altında kalmıyacak birine sıkı bir surette kontrol ettirmek;

d) Mesken bölgesine bütün resmî makamların geniş ölçüde yardımını temin ve yapının bir defaya mahsus olan bütün devlet ve belediye resimlerini affetmek;

e) İkametgâhın, bugün Türkiyede iş gören sermaye piyasasiyle mütenasib olmıyan lüzumsuz büyüklüğünden ve cihazlanmasından kaçınmak,

Franko tayyareleri Fransaya da tecavüze başladı

(Başı 1 inci sayfada).

demiryolu irtibatının katedilmesi teşkil eylediği sanılmaktadır. Demiryolunun tahrib edilmiş olduğu söylenmektedir.

Bugün öğleden sonra Figuerias'da birçok defa bombardıman edilmiş ve istasyon civarına ve şehrin orta kısmına bombalar bırakılmıştır.

Şarkî Pirene prefesi, fransız topraklarına 11 bombanın düşmesi üzerine halkın heyecanı karşısında, hükümetten sivil ahalinin müdafaasını temin hususunda lâzım gelen bütün [illegible] re filoları gönderilmesini ve hudud boyunda hava müdafaa bataryaları konulmasını istemiştir.

Bombardımanın tafsilâtı

Perpignan, 23 (A.A.) — Puigcerdayı bombardıman ederken Franko tayyareleri iki defa fransız topraklarını üzerinden geçerek Osseja'ya bombalar bırakmışlardır. Burada hudud muhafazası kıtasından iki fransız neferi yaralanmamak için yere yatmak mecburiyetinde kalmıştır. Angoustrine'de bir tarlaya da bir bomba düşmüş, fakat patlamamıştır. Fransız köylerinde hiç bir yaralı yoktur.

Büyükler ve küçükler arasında kır koşusu

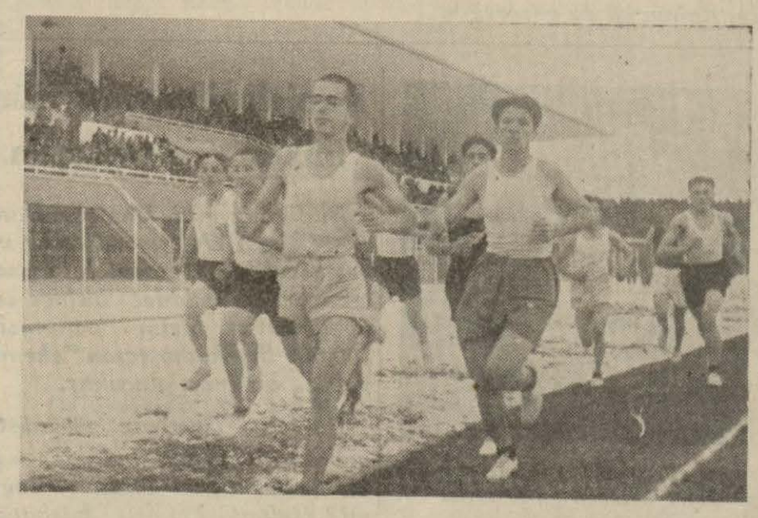

Dünkü kır koşusu başladıktan sonra

Dün Şehir stadında büyükler arasında sekiz kilometre, küçükler arasında da üç kilometrelik kır koşuları yapıldı Bu koşulardan büyükler arasındaki yapılan koşuda birinciliği Demirçankayadan Selim, ikinciliği Güneşten Reşad, üçüncülüğü gene Güneşten Nuri kazandı.

Küçükler arasında yapılan koşuya da yirmi genç iştirâk etti. Bunda birinciliği Güneşten Bahaddin, ikinciliği Demirçankayadan Hasip, üçüncülüğü gene Demirçankayadan Azmi, dördüncülüğü da Güneşten Nihad kazandılar.

HİKÂYE

Şişman ve zayıf

Şişman Bayan, otobüse, ağırlığından umulmıyacak bir çeviklikle, tam hareket ettiği esnada sıçradı. Boş kanapelerden birine iliştikten sonra bir kadın gelerek yanına oturdu. Bu kadın zayıftı fakat oldukça havaleli bir paket taşıyordu.

Şişman bayan, her halde otobüse yetişmek için koşmuş olacak ki soluya soluya ve sinirli bir tavurla yanındakine çıkıştı :

— Affedersiniz ama, paketleri niçin benim dizime yaslıyorsunuz ?

Öteki altta kalmadı :

— Benim hisseme düşen yeri de işgal ettiğiniz için, Ne yapalım, bu kadar şişman olmasaydınız.

Senmi sin diyen, şişman bayanı küplere bindirmek için bundan iyi vesile olamazdı :

— Ne dedin, ne dedin ? Şişman olmuşum veya olmamışım, o senin bileceğin iş değil. Burada oturmak benim hakkımdır. Halbuki bu kadar kocaman paketle otobüse binmek sizin [illegible]

Yavaş yavaş diğer otobüs müşterileri de münakaşaya alâka gösteriyorlardı. Şişman bayan, hafif bir tebessümle onlara bakan kıranta bir adama döndü :

— İşittiniz mi, beyefendi, bu derecesi de görülmüş şey değil. Kendi kabahatini başkalarına yüklemesini nasıl da biliyor. Şişmanmışım, sana ne ? Allah vergisi bu. Arzuma tabi değil ya. Hem olsa da ne çıkar, keyfimin kâhyası mı var ?

Genç kadın dayanamadı :

— İyi ama siz de biraz nezaketle söyliyebilirdiniz.

— Vay, utanmadan birde bana nezaket dersi vermiye kalkışacak. Bilmiyormusunuz ki şimdi sizi otobüsten indirtebilirim. Koskoca paketinizle herkesi rahatsız etmiye hakkınız yok. Değil mi beyefendi ?

Meseleden haberdar edilen biletçi gülümsemekle iktifa etti. Bir biletçi her şeyden evvel bitaraf olmak ve bütün müşterilere karşı ayni nezaketle muamele etmek mecburiyetindedir. Bununla beraber, şişman bayanın daha sempatik bir hali, vardı, ve muhakkak bir hüküm vermek icab etse, biletçinin de onun tarafını iltizam edeceği hissolunuyordu.

Şişman bayan hâlâ etrafiyle konuşmakta devam ediyordu :

— Zayıflamak isteyenler var, istemeyenler var; (zayıf bayana müstehzi bir nazar atfederek) hattâ şişmanlamak istedikleri halde bir türlü buna muvaffak olamıyanlar var.

Zayıf bayan bu taşı farketmişti :

— Ne münasebet, dedi, bu devirde hiç kimse şişmanlamaya hevesli değildir. Zayıflığımla iftihar ederim. Yağlanmaya hiç ihtiyacım yok.

İşte tam bu esnada kendilerine bir yol eğlencesi çıkmış olmasından memnun olan otobüs yolcularının yüzlerinde yeni bir tebessüm belirdi: Durakta otobüse kadından daha şişman bir adam binmişti. Ayni esnada zayıf kadın, artık yanındakinin komşuluğuna tahammül edemiyormuş gibi bir istihfaf edasiyle kalkarak boşalan öndeki koltuğa geçti. Otobüste tek boş yer olarak şişman babanın yanı kalmıştı, mütehayyir bir halde herkesin kendisine mi güldüğünü düşünen yeni müşteri gidip onun yanına oturdu, ve derhal meselenden haberdar edildi. Şişman bayan, yaptığı sükenin farkında olarak, bütün ağırlığile zayıfın sırtına yüklenmekte devam ediyor, kendisi kadar ağır lâflarını birbiri ardından sıralıyordu :

— Bayan kilo almak istemiyormuş! Ne kadar istesen de nafile, herkese vergi değil bu.

Yeni müşteri de başiyle onu tasdik ediyordu. Bütün otobüs halkı artık alenen onlara iltihak etmiş gibiydi.

Genç kadın, kıpkırmızı kesilmişti. asabiyetten tirtir titriyordu. Fakat herkesin kendisi aleyhinde ittifak ettiğini hissettiği için ağzını açmıyordu.

Şişman bayan hâlâ devam ediyordu :

— İnsan keyfine göre rahat etmek isterse otobüse binmez, parasına kıyarak otomobile biner. Otomobilin parasını gözden çıkarınca o elindeki gibi beş paket almakta bir mahzur yoktur.

Zayıf bayan artık tahammül edemedi. Otobüs durunca yerinden fırladı, inmek üzereydi ki şişman kadın, kendi kanapesi altında unutmuş olduğu bir küçük çantayı biletçi vasıtasiyle [illegible]

— Sana fenalık yapana iyilikle mukabele et, demişler. Zararı yok, onun yaptığı yanına kâr kalsın, diye söyleniyordu.

O zaman iki şişman birbirlerine bakıştılar, aralarında tesanüdün bağı derhal doğmuştu. Bayan :

— Ben 106 kiloyum ama galiba siz daha fazla, dedi ?

Öteki babacan bir tavurla atıldı :

— Hiç şüphe etmeyin, yüz yirmiyi aşalı epey oldu. Kendime göre baskûl bulmakta güçlük çekiyorum.

— Erkek daima kadından cüsseli olmalı, derler.

İki ahbab şimdi zayıflamak için takib edilen rejimlerden bahsediyorlardı. Şişman bayan bir masaj usulü tarif etti ve :

— Karınıza söyleyin, bu masajı size yapsın, dedi.

— Maalesef bekârım, bayan. Fakat siz bu tarif ettiğiniz masajı zevcinize yapıyor musunuz ?

— Ben de dulum.

Birbirlerine bakıştılar ve dudaklarında karşılıklı birer tebessüm belirdi. Bayan tavsiyelerine devam etti :

— Evlenmelisiniz. Bu ağırlıkla insana bir yardımcı daima faydalıdır.

— Haklısınız, ama kendime göre bir bayanla şimdiye kadar karşılaşmadım. Ben neşeli bir adamım, hırçın tabiatlilerden hiç hoşlanmam.

— Zayıflık hırçınlık demektir, bundan kaçmanızı tavsiye ederim.

Bu sözdeki ima ve teklif sarihti. Yavaş yavaş aralarındaki samimiyet arttı ve Taşhanda otobüsten indikleri zamn, diğer müşteriler ayni istikâmette yan yana yürüdüklerini görerek gülümsediler.

HİKÂYECİ

Çapraz kelimeler

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	P	A	L	A	B	I	Y	I	K
2	A	V	A	R	A	■	■	L	A
3	L	A	F	■	K	A	L	I	B
4	A	R	■	K	I	Ş	■	K	A
5	B	A	K	I	R	■	K	■	S
6	I	■	A	Ş	■	M	A	L	A
7	Y	■	L	■	K	A	B	A	K
8	I	L	I	K	■	L	A	L	A
9	K	A	B	A	S	A	K	A	L

Dünkü çapraz kelimelerin halledilmiş şekli

Andaç

NÖBETÇİ ECZANELER

Pazar	: İstanbul eczanesi
Pazartesi	: Merkez „
Salı	Ankara „
Çarşamba	Yeni ve Cebeci eczaneleri
Perşembe	: Halk ve Sakarya „
Cuma	: Ege eczanesi
Cumartesi	Sebat ve Yenişehir eczaneleri

HALK ve YENİ SİNEMALARDA MATİNELER

Hergün	Cumartesi	Pazar
14.45	13.00	11.00
16.45	14.45	13.00
18.45	18.45	14.45
21.00	21.00	16.45
		18.45
		21.00

Pazar ve cumartesi günlerinden başka H A L K sinemasında hergün halk matineleri: 12.15

Film değişme günleri: Pazartesi ve Cuma

LÜZUMLU TELEFON NUMARALARI

Yangın ihbarı: 1521. — Telefon müracaat şehir: 1023 - 1024. — Şehirlerarası: 2341 - 2342. — Elektrik ve Havagazı Arıza Memurluğu: 1846. — Mesajeri Şehir Anbarı: 3705. — Taksi Telefon numaraları: Zincirlicami civarı: 2645, 1050, 1196. — Samanpazarı civarı: 2806, 3259. — Yenişehir, Havuzbaşı Bizim taksi: 2323 — Havuzbaşı: Birlik taksi: 2333 — Çankırı caddesi, Ulus taksi: 1291.

OTOBÜSLERİN İlk ve Son SEFERLERİ

	Sabah İlk sefer	Akşam Son sefer
Ulus M. dan K. dere'ye	6.45	23.00
K. dere'den Ulus M. na	7.15	23.20
Ulus M. dan Çankaya'ya	7.25	23.30
Çankaya'dan Ulus M. na	7.10	23.30
Ulus M. dan Dikmen'e	7.30	20.00
Dikmen'den Ulus. M. na	8.00	20.30
Ulus M. dan Keçiören'e	6.00	21.00
Keçiören'den Ulus M. na	6.30	21.30
Ulus M. dan Etlik'e	6.30	20.30
Etlik'ten Ulus M. na	7.00	21.00
Ulus M. dan Cebeci'ye	7.00	20.30
Cebeci'den Ulus M. na	7.00	20.30
Cebeci'den As. fabl. ra	6.30	—
As. fabl. dan Cebeci'ye	—	17.15
S. pazar'ndan Akköprü'ye	6.30	7.15
Akköprü'den S. pazarı'na	—	9.45
Ulus M. dan Yenişehir'e	7.00	—
Yenişehir'den Ulus M. na	—	7.10

Yenişehir, İstasyon ve Bakanlıklara her saatı beş gece muntazam seferler vardır. Pazar günleri ilk seferler birer saat sonra başlar.

Akşamları Ulus meydanından Yenişehir'e ve Yenişehir'den Ulus meydanına gidecek otobüslerin hareket saatleri, sinemaların dağılış saatlerine tâbidir.

POSTA SAATLERİ

Posta saat 19 a kadar İstanbul cihetine mektub kabul eder.
Taahhütlü 18 e kadardır.

TREN SAATLERİ

Haydarpaşaya : Her sabah 8.20. Her akşam 19.15 ve 19.45 de (salı, perşembe, cumartesi Toros sürat.)

[illegible] : Hergün 9.35 (Kayseri, Sıvas, Amasya bu hat üzerindedir).

Diyarbakır hattı : Hergün 9.40
Zonguldak hattı : „ 15.00
Kırıkkaleye rayotobüs „ 16.05

GÜNLÜK :

Arabî - 1356		Rumî - 1353	
22 Zilkade		İkinci kânun 11	
	S.	D.	S. D.
Güneş	7	17	Akşam 17 15

Farelerin cenneti !

Fare öldürülmesinin yasak edildiği yer !

Fareleri öldürmiyen memleket varmıdır? suali insana acaib geliyor ama, bunun cevabı: vardır ya! olunca, insan o vakit daha ziyade afallıyor. Farelerin öldürülmediği memleket Montana hükümetinde maden ocaklarının bulunduğu Zortman adında küçük bir kasabadır.

Bu kasabada, farelerin öldürülmesine, kendilerine eza ve cefada bulunulmasına katiyen tahammül edilmemektedir. Maden ocakları idaresinin verdiği şiddetli bir emre göre, maden ocaklarında çalışanların, sayısı oldukça büyük olan fareleri kendilerine dost telâkki etmeleri ve hattâ onları korumaları icab etmektedir.

Zortman'da farelere karşı neden bu kadar şefkatli davranılıyor?

Böyle hareket edilmesinin çok ciddî ve ehemiyetli bir sebebi vardır. Arazi tabakalarının kum ve çakıldan ibaret oluşu yüzünden, Zortman maden ocaklarında sık sık çöküntüler olmaktadır.

Uzun müddet yapılan tetkiklerde, her hangi bir çöküntü altında ölü veya yaralı bir farenin çıkmadığına dikkat edilmiştir. Bunun sebebi araştırılınca, farelerin, hâdiseyi vukuundan evel his etmek hassaları olduğu anlaşılmıştır. Çünkü, çöküntü olmadan evel farelerin sürü halinde kaçıştıkları, emin bir yere sığındıkları görülmüştür. Hayvanların böyle sürü halinde kaçmaları, maden ocaklarında çalışanlar için, çöküntü olacağını gösteren bir tehlike işareti yerine geçmektedir.

Zortman maden ocaklarında çalışan yüzlerce işçi, hakikaten hayatını bu suretle kurtarabilmiştir. Çünkü, fareler kaçtıktan bir müddet sonra çöküntü olmuştur.

DÜNYA Basını

Fransız frankının geçirmekte olduğu buhranın mahiyeti

Bergwerks - Zeitung'dan:

Fransadaki vaziyet insanın muhayyelesinde bir çok şeyler canlandırmakta olduğu gibi, enternasyonal finans âlemini de asabileştirmektedir. Burada da, fransızların para politikalarını şiddetle tenkid edilmektedir. Frank buhranının daha başlangıcında, hızlı bir yuvarlanış göz önüde tutulmuş ve nattâ, frangı stabl bir hale sokacak bir esası bir an evel bulabilmek için böyle bir şeyin olması temenni bile edilmiştir. Halbuki, fransız hükümeti, çekingen tavır ve hareketiyle, daha büyük ve uzun süren bir sükünsuzluk yaratmıştır.

İngiltere müttefiki olan Fransaya böyle ciddî bir anda yardımını esirgemezdi. Üç devlet andlaşmasiyle meydana gelmiş olan bağların buhrandan önce daha sağlam oldukları göz önünde tutulunca, böyle bir yardım tabiî telâkki edilebilirdi.

Fransız frangının istikbali ile alâkalı iki ehemiyetli nokta vardır: bunun biri, döviz kontrolünün tatbik edilip edilememesi, diğeri de frangın düşürülmesine devam edilmesi keyfiyetidir.

Döviz kontrolüne, yalnız Fransanın değil, İngilterenin de muhalif bulunduğu bir yana bırakılsın; malûm olduğu üzere, fransız hükümetine böyle bir hareketten sakınılmasını tavsiye etmiş olan İngiltere de, bugünkü vaziyet muvacehesinde, Fransanın döviz kontrolünü tatbik edecek mevkide olduğu ve böyle bir tedbirin faydalı olacağı şüpheli görülmektedir. Fransadaki iç politika vaziyeti, tam manasiyle bir döviz kontrolü tatbikine ve bunun arkasından finans işlerinin düzelmesine elverişli değildir. Onun, bugünkü iç politikası, işlerini, politik ve ekonomik bakımdan bir intizama sokacak halde değildir.

Memleket dışı ekonomisine tatbik [illegible] yeni zorluklar ortaya çıkarır ve bu da kendini bilhassa ticaret politikası üzerinde his ettirir.

Fransada döviz kontrolü tatbikine kalkışılınca, üç devlet andlaşmasının feshedilip edilmiyeceği ayrı bir meseledir. Ancak iş ciddî bir şekil alınca, İngiltere ile Amerika, bu gibi tedbirlere muvafakat edecektir. Bu işte, Fransadan kaçmış olan ve milyarları bulan sermayenin geri dönmesi de büyük bir rol oynamaktadır. Fransız hükümetinin söylediği gibi, finans vaziyetinin ıslâhı için bu sermayenin Fransaya avdet etmesi lâzımdır.

Ancak, tecrübeler de göstermiştir ki, memleketten kaçmış olan bir sermayenin tekrar geri gelmesi için, her şeyden evel gerek politika gerekse ekonomi sahasında itimadın avdet etmesi gerektir. Bundan başka, Fransanın ekonomisi stabl bir hale sokması için, İngilterenin, tekrar uzun vadeli büyük bir kredi açıp açmıyacağı da malûm değildir.

Döviz kontrolü neticesinde ortaya çıkacak olan karışık ve tehlikeli vaziyet göz önünde tutularak, fransız frangının, stabl bir inkişaf imkânı verecek olan bir dereceye kadar değerden düşürülmesine devam edilmesi tercih edilmektedir.

1926 daki vaziyete bir bakış

Frankfurter Zeitung'dan:

1926 da Poankara frangı ilk defa düşürdüğü vakıt, en aşağı 50 milyar franklık bir altın ihtiyat akçesinin elde bulundurulması lâzımgeldiği ileri sürülmüştü. Altın mevcudunun bu sınırdan aşağı düşürülmemesi zarurî olduğu için, fransız frangının korunması zımnında altın harcanmaması icab ettiği söylenmişti. Bu itibarla frangı düşürmekten başka çare kalmıyordu. Ancak, deniyordu ki, frangı ucuzlatan, değeri düşürme hareketiyle sermaye tekrar Fransaya geri getirilmiş olacaktır. Bunun neticesinde ise, çok eksilmiş olan altın mevcudu, bu suretle yeniden tamamlanmış olur.

O günlerde frangın düşürülmesine bağlanmış olan ümidler suya düşmüştü. Sanıldığı gibi, değerden düşürme hareketiyle, sermaye avdet etmiş olmadı. Üç ay sonra aynı maksadla frank tekrar düşürüldü. Buna rağmen, altın mevcudunun çoğalması şöyle dursun, fasılalı olmakla beraber azalmağa devam etti.

Fransa devlet bankasının para mevcudu altın ile hesab edilince ve her ikisi de bugünkü frangın iki kat değerinde olan Puankara frangı ile ölçülecek olursa, Fransanın bugünkü günde ancak 40 milyar franklık altın mevcudu olduğu anlaşılır. Tabiî, hususî ellerde bulunan altınlar bu hesaba dahil değildir. Hele, 1935 başlangıciyle mukayese edilecek olursa, bugünkü miktar, o günlere göre yarıyı bile bulmamaktadır. Fakat, ister sağda, isterse merkezde veya solda oturan parti mensublarından olsun, Fransada hiç kimse, frangın düşmesi önüne geçmek için, altınlara el sürmeğe tarafdar değildir.

Kaldı ki, bir harbın ekonomik ihtiyaçlarını tatmin etmek için, Fransanın mutlaka 50 milyar altına malik olması icab ettiği hiç bir yerde yazılı değildir. Bir fransız pek haklı ve yerinde bir mütalea olarak, harb güdmek için bunun iki misli altına ihtiyaç olduğuiddia edebileceği gibi, yarısı da bir harbe kâfi geleceğini söylenebilir.

Bütün bu mütalea ve muhakemeler kontrolüne imkân olmıyan tahminlere istinad etmektedir. Çünkü, bu harb hazinesinin, hangi ihtimallere, ne kuvvette düşmanlara kullanılmak istenildiği bilinmiyen bir davâdır.

Neden 50 milyar oluyor da daha fazla veya az olmıyor? ancak, her şeye rağmen, Fransanın altın yedeği, dünyada mevcud altın yedekleri arasında üçüncülüğü almaktadır. Fransa, Birleşik Amerikadan epey geride olan İngiltereden sonra en büyük altın yedeğine maliktir. Hele Rayşbankın altın yedeğiyle mukayese edilince, fransız altını insanın üzerinde bir dev tesiri yapmaktadır. Resmî kayıdlara göre, fransız altın yedeği 6.5 milyar raysmarktır; buna mukabil alman devlet bankasının altın mevcudu 70,6 milyon marktan ibarettir.

Günün bütün hâdiseleri hakkında, dünya gazetelerinin mütalea ve tefsirlerini aksettiren aşağıdaki basın hulâsaları, Anadolu Ajansının bültenlerinden alınmaktadır :

Fransa

B. Molotof'un nutku

Gazeteler, Molotof'un sovyet meclisindeki beyanatını şiddetle bahis mevzuu eylemektedir.

Epok gazetesi diyor ki:

"Sovyetler birliği, Fransanın iç işlerine bu karışması ile Fransada yaşayan beyaz rusların istifade ettikleri iltica hukukundan bazı değişiklikler yapılmasını istemektedir. Bu tarzda değiştirmeler belki kabildir. Fakat bu takdirde vazifesi harb ve ihtilâl çıkarmak olanların da Fransada ikametlerine artık göz yumulmıyacaktır."

Acı bir ders

Peti Parisien diyor ki:

"Sovyetler birliği, Fransaya acı bir ders vermiştir. Fransa, çok kolay bir tarzda İngilterenin arkasından gitmiş ve bu suretle nüfuzunun büyük bir kısmını kaybetmiştir."

Övr gazetesi diyo rki:

"Sovyetler birliği, pek fazla muhakkir ve azametli bir tavır takınmıştır. Sovyetler birliğinden ricamız, fransız - sovyet paktının fransız müdafilerinin vaziyetini güçleştirmemelidir."

Fransa Moskovadan direktif alamaz !

Aksiyon Franses, B. Delbos'un, bu mesele etrafında sovyet büyük elçisi ile yaptığı konuşmayı bahis mevzuu ederek diyor ki:

"Fransanın Moskovadan direktif almağa ihtiyacı yoktur. Sovyetlerin bu manevrası fransızlarda infial uyandırmıştır. Bu yapılan şey, hakikatta, fransız dahilî işlerine bariz bir karışmadır."

Komünist Hümanite, Manşetinde, Molotof'un nutkunu tebarüz ettirmekte ve "Fransada sovyet aleyhdarı tethişçilerin faaliyeti, fransız - sovyet paktı ile tezad halindedir" demektedir.

Cenevre Konseyinin toplantısına doğru

Fransa ve İngilterenin milletler cemiyeti hakkındaki politikasından bahseden Pöti Parisyen gazetesi yazıyor:

"İngiliz ve fransız delegelerinin konseyde yapacakları müvazi beyanattan artık çok bahsedilmiyor. Bu beyanatın, cemiyete elâstikiyet ve realizm istikametinde bir istihale başlangıcı teminine matuf olacağı bildirilmekte idi. B. Eden Cenevreye giderken Paris'de B. Delbos ile görüştüğü zaman, iki bakan, kuvvetli bir müzakereden sakınmak için bu fikirden tamamen vaz geçmek icab edip etmiyeceğini ve görüşlerini daha gizli şekilde diğer konsey azasına bildirerek tekliflerde bulunmadan önce bu azanın temayüllerini öğrenmek daha muvafık olup olmıyacağını kararlaştıracaklardır."

Barış sevenlerin dileği

Övr gazetesinde Bayan Tabuis yazıyor:

"Paris ve Londranın mühim her türlü müzakereyi geri bırakmak istiyecekleri zannolunur. Bu iki merkez, milletler cemiyeti bir hüsufa maruz kalmakla beraber, dünyada barışın idamesi için bir gün yeniden hizmet edebilecek olan organizmasının olduğu gibi muhafazası icabedeceği kanaatindedir. Buna binaen barışı sevenlerin dileği, paktın ıslâhı komitenin ilk içtimaının asamblenin gelecek sonbahar toplantısına bırakılması merkezindedir. B. Motta, 16 ıncı maddeye olan hücumunda israr edeceğe benziyor."

Almanya

Çekoslovakya ve kollektif emniyet

Yarı resmî Korrespondans politik gazetesi çekoslavak kamoyunda bir "istihale„ den bahsetmektedir.

Gazete Prağ'ın kollektif emniyet politikası denilen ittifaklar politikasının artık memleketlerin emniyetini temine kâfi olmadığını anlamağa başladığını memnniyetle kaydetmektedir.

Gazete, Çekoslovakya ekalliyetleri meselesinin dahilî bir iş olduğu hakkındaki çek görüşüne itiraz ve Almanya ile anlaşmaya Viyana ve Budapeşte'nin tavassutiyle erişmek istiyen bazı mahfillerin hattı hareketini protesto ederek diyor ki:

Dolaşık bir yol

"Böyle dolaşık bir yol takibi safca bir hareket olur, zira ne Macaristan, ne de Avusturya, neticede bizzat kendini ekalliyetlerine zarar verecek olan bir rolü ifa etmek istemiyeceklerdir."

Gazete şu neticeye varmaktadır:

"Bazı çek mahfillerinin, pek az organik v pek az tabiî olan projelerle vakit kazanmak istemeleri teessüf ve teessüre lâyiktir. Bunun neticesi orta Avrupa milletlerini istedikleri barış ve sükûndan mahrum etmek olacaktır."

Vaşingtondaki polis müzesi

Pazar günleri binlerce kişinin ziyaret ettiği Vaşington polis müzesi, Birleşik Amerikanın görülmeğe değer eserlerinden biridir.

Bu müzede meşhur "Sing sing" hapishanesinin küçük modelinden başka, Amerikadaki bütün örnek ceza evlerinin birer modeli vardır. Amerikanın tanınmış tekmil haydudlarına aid hatıraları burada bulmak mümkündür.

Bir fotoğraf serisi, hükümetin eline geçen 1 numaralı halk düşmanlarını göstermektedir. Kasap gibi insan doğrayan meşhur cani Dillinger'in ölü maskesine insan bakarken, tüyleri ürperiyor. Ayni caninin bir de tek camı kurşunla parçalanmış olan mavi gözlüğü de buradadır.

Bu müzenin en enteresan tarafı, ziyaretçilere, arzu ettikleri takdirde, hapishaneye sevkedilen bir kimsenin başından geçen bütün seremonileri aynen yaşayabilmeleri imkânının verilmiş olmasıdır. Bunu arzu eden bir ziyaretçi, evelâ hapishane direktörlüğünde yapılan formaliteleri bitirmekte, oodan sonra parmak izleri alınmakta, arkasından yıkanıp temizlenmekte nihayet bir höcreye götürülmektedir. Bu şakacıktan hapis işi bittikten sonra, müzeden ayrılırken, temiz bir karton üzerine basılmış ve altında "Birleşik Amerika cinayet araştırma merkez bürosu" mührü olan kendi parmak izleri eline sıkıştırılmaktadır.

İZMİR Enternasyonal Fuarına Hazırlanınız
20 agustos 20 eylul 1938
3—7041

Ankara belediye zabıtası talimatnamesini neşrediyoruz

2 — Ekmeklerin hangi fırın malı olduğu ilk görüşte bilinmek için fırıncının adiyle mıntakasında bulunduğu belediye dairesi ve fırının numarasını gösteren etiketler kullanılacaktır. Bu etiketler fırancala ve ekmekler hamur halinde iken yani fırına atılmadan evvel hamurda bir çukurluk hasıl edecek şekilde yapıştırılır. Etiketsiz ekmek çıkarılması ve satılması yasaktır.

3 — Ekmekler hamur halinde iken üzerlerine biçak vurularak derin bir çizği açılacaktır.

4 — Taze ve bayat fırancala ve ekmekler ayrı ayrı yerlere konacak ve üzerlerinde taze ve bayat olduklarını gösterir lavhalar bulundurulacaktır. Pişirilmesinin üzerinden 24 saat geçen fırancala ve ekmekler bayat sayılır. Ve bunların fiatı o günün azamî fiatından aşağı olmak şartiyle "satanla alan arasında„ kararlaştırılır.

5 — Fırancala ve ekmekler fırından çıkarılır çıkarılmaz her taraflarını kaplıyacak surette hususî ince beyaz kâğıdlara sarılacak ve ancak bu vechiyle cemekânlara konulup satılacaktır.

6 — Ekmeklerin altına yağ sürmek kürek altı ve tuzlama için ekmek yapılan unlardan başka un kullanmak yasaktır.

7 — Ekmekler, belediyece tesbit edile... munelere uygun olarak müstatil, francalalar baston şeklinde yapılacaktır. Yarım kiloluktan küçük olan francalalar istenilen şekilde çıkarılabilir.

8 — Francala ve ekmekler aşağıdaki şekilde çıkarılacaktır. Francalaların dörtte biri 251 gramdan 300 grama kadar, yarısı 501 gramdan 550 grama kadar, bütün 1001 gramdan 1050 grama kadar ve ekmeklerin yarısı 501 gramdan 551 grama, bütünü 1001 gramdan 1050 ye kadar olacak ve fiatlar günün azamî fiatı üzerinden tartı ile belli olacaktır. Bu ağırlıklar, ekmeklerin pişmesinden enaz 4 saat sonra yapılacak tartma ile elde edilecek vezinlerdir.

9 — Yukarıki fıkrada yazılı mikdarlardan aşağı gelen ekmek ve fırancalaların satılması, fırınlarda ve dükkânlarda bulundurulması yasaktır.

10 — Francala ve ekmekler sıcak iken satılmıyacak ve satıldığı takdirde francalalardan 25 gramın bedeli indirilecektir.

11 — Hamur veya acı veya ekşi veya küflü veya gayri tabiî bir koku çıkaran ve yahud topraklı ve yahud kokulu ekmek, francala ve saire çıkarmak ve satmak yasaktır. Sıhate muzır oldukları hekim veya tahlilhane raporile anlaşılan bu kabil ekmekler imha edilir.

12 — Ekmek, francala, simit, pide ve çavdar ekmeği içinde hamura karışmamış olan un topakları, böcek, tahta parçası vebu gibi her türlü yabancı şeylerle ekmek ve francalalarda büyük boşluklar bulunmıyacağı gibi hamurun yuğrulmasına ve mayalandırılmasına dikkat edilmemesinden dolayı lâyıkile kabarmamış, küçük kıtada kalmış, haşlak, yanık, basık ve elâstikiyetten mahrum ekmek ve francalalar da çıkarılmıyacak, tekne kazıntısı ve hamur artığı gibi şeylerle ekmek ve saire yapılmıyacaktır.

13 — Francala ekmek, çavdar ekmeği, simit, pide, peksimetteki rutubet nisbeti belediyece tesbit edilecektir.

14 — Çavdar ekmeğinde paspal, razmol, ve ince kepek bulunmıyacaktır. Bu ekmekler esmer renkli halis çavdar ununda beş kısmına (birinci nevi ekmeklik undan yapılmış) hamur mayasından bir kısım ilâvesiyle yapımış olacaktır. Çavdar ekmeğinin ağırlığı 125 gram, şekli yuvarlaktır. Bu şartlara uymıyacak surette çavdar ekmeği çıkarmak yasaktır.

15 — Susamlı ve susamsız simitlerle kazan yağlısı simitler, pideler ekstra buğday ununda yapılacak, nohut mayasiyle yapılması lâzımgelen galita ve gevreklere de ekstra buğday unu ilâve edilecektir.

Madde 292 — Simit, pide, çavdar ekmeği börek ve saire yapan yerler dahi fırınların tabi oldukları sıhhî vasıflarla temizlik şartlarına uygun olacaklardır.

Ekmek satanlar :

Madde 293 — Ekmek satışı aşağıdaki şartlara bağlıdır:

1 — Parça olarak satılan ekmek ve francalalar tartı ile satılacaktır.

2 — Ekmek satılan yerlerde gram taksimatını gösterir bir terazi bulundurulacaktır.

3 — Ekmek ancak fırınlarda ve ekmek satışına mahsus dükkânlarla bakkal ve aşçı dükkânlarında satılabilecektir. Başka yerlerde ekmek satmak yasaktır.

4 — Ekmekler kapalı, camekânlı, altları çinko kaplı yerlerde bulundurulacak ve satılacaktır. Açık ekmek bulundurulması ve satılması yasaktır.

5 — Lokanta ve aşçı dükkânlariyle benzerlerinde müşteriye verilecek ekmek ve francalanın mikdarı ve günün azamî fiatına uygun olan fiatlar listelerde gösterilecektir.

(Sonu var)

Çocuk ilâvemizde

Yapıştırma bilmecemizi doğru halleden çocukların isimleri

Dumlupınar okulundan İbrahim Aslan, Ankara İltekin okulundan K. Uluçevik, Ankara merkez kaza jandarma subayı oğlu Özen, Ankara Çankaya okulundan 96 Saffet, Ankara Dumlupınar okulundan 697 Doğan, İzmit Necatibey okulundan 253 Nevvare, Beşiktaş Kılıçali Yıldız müvezzi cad. 59 da Mevlûde, Ankarâ ilk okulundan M. Biricik, Adapazarı Talip Kuriş kâtibi Selim, İstanbul erkek terzilik okulundan Nail Tosyalı, Ankara Etlik ilk okulundan Yüksel, İstanbul Şehzadebaşı Vezneciler Furun sokak 67 de Rıza Ankara İsmetpaşa Edirne sokak 12 No. da Cahid, Ankara erkek lisesinden 1215 Abdülkadir, Ankara Yenihayat okulundan 847 Hacer, Ankara Gazi lisesinden 1143 Ercümend, Ankara birinci orta okulundan 553 İsmail, Ankara İltekin okulundan 255 Günseli, Ankara Atatürk ilk okulundan 470 Sedad, Ankara sanat okulundan 288 Fedai, Ankara sanat okulundan 87 Ünal, Ankara sanat okulundandan 53 Kadir, Ankara Albayrak okulu dördüncü sınıfından Armagan, Ankara Gazi lisesinden 452 İzzet, Ankara İstiklâl okulundan 288 Agâh, Ankara Atatürk ilk okulundan Nesrin Karatay, Ankara İnönü okulundan Nihal Argun, Yenişehir Demirtepe Fevzi Çakmak sokak Ali Fahri apartıman dördüncü katta Adil, Ankara ikinci orta okulundan 650 Lütfiye, Ankara Dumlupınar okulundan 491 Emin, Ankara Etlik okulundan 285 Neclâ, İstanbul Kumkapı 61 inci ilk okulundan Müzeyyen Erol, İstanbul 10 uncu ilk okulundan 253 T. Gürgen, Ankara birinci orta okulundan Akgün Temizer, Edremid halkevi kitabsaray memuru H. Aydıner, Ankara İsmet İnönü okulundan Nurten Aydın, Ankara İnönü okulundan Ayten Wzaykun; Ankara İsmetpaşa okulundan N. İneri, Diyarbakır defi tayyare taburu işe subayı Hüseyin Güray, Ankara Çankaya ilk okulundan 161 Umran, Ankara cumhuriyet okulundan 190 Rağbet Demirdamar, Ankara erkek lisesinden 1115 Sami, Ankara birinci orta okulundan 900 Ahmed, Ankara birinci orta okulundan Fethi, Ankara İsmet İnönü okulundan Bedia Gözlükçü, İstanbul Sirkeci Hamidiye cad. Cezair pazarı 29 No. da Kemal, Ankara Gazi lisesinden 545 İbrahim, Ankara Ulus okulundan 893 Ahmed, Ankara erkek lisesinden 1521 Kemal, Adana Namık Kemal okulundan 433 Süheyla, Fevzipaşa askerî hat komiseri oğlu Çetin, Ankara İltekin okulundan 98 Hale, Ankara kız lisesinden Suad, Ankara erkek lisesinden 1705 Salâhaddin, Ankara devrim okulundan 484 Lâmia, Ankara Atatürk kız okulundan 249 Alpkuran, Ankara İnönü okulundan 967 Ayhan, Ankara İltekin okulundan Semahat, Ankara Gündoğdu mahallesi Demirtaş sokak 10 No. da Meliha, İç Cebeci Süngü bayırı 8 No. da Bülbül, İsmet İnönü okulundan 77 Cavid, Ankara İltekin okulundan Turgud Katırcıoğlu, Afyon lisesinden 984 Mustafa Kemal, Ankara İsmet İnönü okulundan 23 Münire İstanbul 52 inci ilk okulundan Belma Baran, Yenişehir Demirtepe Orunç sokak 9 No. da Sema, Ankara Türk maarif cemiyetinde 91 Ertem,

İzmir Karşıyaka Donanmacı mahallesi Dilaver sokak 67 No. da Mediha, Trabzon Yeni okuldan 243 Seyfeddin, Gümüşhane İnönü mahallesi Tepebaşı sokağında Nejad Ekay, Çangırı Orta okulundan 375 Akif, Diyarbakır nümune hastahanesinde Mahmud Güzel, Antalya Serik Merkez ilk okulundan 35 Cezmi Togay, Sürüç, Namık Kemal ilk okulundan Nezahat Gökel, Finike C.H.P. kâtibi oğlu Necdet Sözen.

Ankara İnönü okulundan 401 Adnan, İstanbul Haydarpaşa prevantoryomunda Ertuğrul Rusçuklu, Ankara birinci orta okulundan 16161 Ertem, Ankara İltekin okulundan 320 Melâhat, Ankara Cumhuriyet okulundan 928 Ömer, Ankara Işıklar caddesi Atlas apartımanında Besim, Ankara Ulus okulundan 736 Nureddin, Ankara İnönü okulundan 208 Kadriye, Ankara birinci orta okulundan 110 Emin, Ankara İltekin ilk okulundan 895 Muzaffer, İstanbul üçüncü orta okulundan İlhan Dilmaç, Ankara İsmet İnönü okulundan 124 Necla, Ankara Necati okulundan466 Hayreddin, Ankara sanat okulundan 85 Osman, Ankara İnönü okulundan Gürbüz, İstanbul Emirgân Reşidpaşa mahallesinde 84 Suna, Yenişehir Atatürk bulvarı Paşakay apartımanında Ayten, Ankara İltekin okulundan 559 Sabiha, Ankara Demirtepe Necatibey cad. 23 de Adnan, Ankara İltekin okulundan 634 Şükran, Ankara İltekin okulundan 356 Perihan, Ankara Dumlupınar okulundan 604 İsmet, Ankara Küçük Öksüzce mahallesi Eskici oğlu cami sokak 1 de Mesih, İzmir Karatay orta okulundan 1229 Kerameddin, Ankara İltekin okulundan 97 Beyhan, Ankara Dumlupınar okulundan 626 Türkân, Kayseri orta okulundan Melha Beşer, Zile Ziraat bankasında Osman Azar kızı Zühal, İlgin Ziraat bankası işyarı oğlu Erdoğan, Ankara Mukaddem mahallesi Hasırcı sokak 6 No. da Affan kızı Nevran, Amasya orta okulundan 97 Muammer, Ankara Demirlibahçe bakkal Ali vasıtasile Ayhan, Ankara İltekin okulundan Nihal Cetinkol, Çaycuma ilk okulundan Abdurrahim, Ankara İltekin okulundan Antsun, Ankara Mimar Kemal okulundan 4B de Tunçay, Ankara Saylavlar cad. Ali Nazmi apartımanı altında Ali Kâzım, Ankara İltekin okulundan 105 Füsun, Ankara Hamamönü Akyol sokağında Turan, Ankara Etimesud yatı okulundan 455 İhsan, Ankara İltekin okulundan 122 Nurten,

KÜÇÜK İLÂNLAR

Küçük ilân şartları

Dört satırlık küçük ilânlardan:
Bir defa için 30 kuruş
İki defa için 50 kuruş
Üç defa için 70 kuruş
Dört defa için 80 kuruş alınır.
Devamlı küçük ilânların her defası için 10 kuruş alınır. Meselâ 10 defa neşredilecek bir ilân için 140 kuruş alınacaktır.
Bir kolaylık olmak üzere, her satır, kelime aralarındaki boşluklar müstesna 30 harf itibar edilmiştir. Bir küçük ilân 120 harften ibaret olmalıdır.
Dört satırdan fazla her satır için ayrıca 10 kuruş alınır.

Satılık:

Satılık arsalar — Yenişehirde Selânik caddesinde Maliye şubesi karşısında 592 ve 423 metrelik. Tel. 1538 komisyoncu Hayri. 1—80

Satılık bağ — Küçükesatta "20" dönüm, evli, bakılı, kuyulu, manzaralı otobüs durağı civarındaki bağ satılıktır. Telefon No. 2640 1—358

Satılık — Yenişehirde Kocatepede 2 büyük 3 küçük daireden mürekkep bahçeli büyük bir evle Sıhhiye Vekâleti civarında 600 metrelik bir arsa satılıktır. Telefon: 1386 1—375

Satılık ev — Kavaklıderenin en güzel nezaretli yerinde 1000 M² bakılmış bahçeli iki katlı su, elektrik, havagazı ve banyolu. Tel. 2181 1—421

Satılık ev arıyorum — Yenişehirde manzaralı ve havadar asfalta yakın bir ailelik müstakil veya iki katta en az dörder odalı iki daireli sağlam yapı ev arıyorum. Tafsilât ve en son fiyatların, ipotekli olup olmadığının Ulusta K. S. A. rümuzuna yazılması. 1—423

Acele satılık arsa — Kavaklıderede Esadlar caddesi üzerinde fevkalâde nezareti havi arsa satılıktır. Demirtepede Güleryüz bakkalı B. Sadıka müracaat. Tel. 2629 1—430

Arsa Aranıyor

Arsa arıyorum — Yenişehirde Emniyet meydanından Koca tepe ve Kavaklıdere istikâmetinde asfalta yakınca manzarası ve havası açık Villa yapmağa müsaid cephesi geniş 500 ilâ 1000 metrelik arsa arıyorum. Fiyat ve tafsilâtın Ulusta M. Ş. K. rümzuna yazılması. 1—424

Kiralık:

Kiralık — Yenişehir Selânik caddesi arkasında Türe sokak 6 No. apartımanda 3 odalı daire, - bir dairede aile yanında 2 oda - bodrum hatta müstakil 2 1/2 oda. 1—310

Çok müsait şeraitle devren kiralıktır — Üç oda bir hol ve iki oda ayrı ayrı kiraya verilecektir. Tel. 2311 1—351

Kiralık — Adliye sarayı karşısında ikinci noterin üst katı kiralıktır. Telefon 3717 ye müracaat. 1—355

Kiralık apartıman — Yenişehir, Dikmen asfaltı, Sözenler caddesi No. 3 Oyhon apartımanı. Dört oda, bir hol, tam konfor. Kapıcıya müracaat Telefon: 3955 1—376

Kiralık odalar — Bahriye caddesinde kiralık konforlu bekâr odaları ve garaj binası. Odalar ayrı ayrı veya birden verilir. Çocuk esirgeme kurumu muhasebe müdürlüğüne müracaat edilmesi. 1—387

Tenzilât ile devren kiralık daire — Üç oda, hol, sıcak su, kalorifer. Atatürk bulvarı Ali Nazmi apr. No. 14 Tl. 3837 1—407

Kiralık — Ankara Yenişehir Fidanlık karşısı Hal sırasında Elmadağ sokağında 4 oda 2 hol bir daire su dahil 52 liradır. Yukardakilere müracaat. Tel. 3810 Dr. Abdülkadir Çilesiz. 1—406

Kiralık — Havuz başında Karanfil sokağında solda üçüncü binada üç oda bir hol, dört beş, ve altı odalı daireler acele kiralıktır. İçindekilere müracaat. 1—399

Kiralık — Ziraat yapı kooperatifi evlerinde asfalt üzerinde biri 3 oda 1 hol, diğeri 2 oda 1 hol. Adres: Ziraat enstitüsü parazitoloji kısmında Etem. 1—405

Kiralık daire — Yenişehirde, Elektrik Şirketinin tam önünde, 34 No. lı apartımanda. İki oda, bir hol, banyo ve mutbak. Suyu ile 40 lira 1—419

Kiralık daire aranmaktadır — Yenişehirde üç odalı ve bütün konforiyle kaloriferli bir daire aranmaktadır. Mektubla matbaamızda N. Artam adresine müracaat. 1—429

Nakil:

Nakil — Arar lisan mektebi, daktilo ve Steno kursları Yenihâl arkasında Yeni Hamam apartımanı ikinci katına taşınmıştır. 1—364

Enstitüler

Kiralık dükkân

Yüksek Ziraat Enstitüsü Direktörlüğünden :

1 — Yüksek enstitümüzde bulunan bakkaliye dükkânı 3.2.938 den 3.2.939 tarihine kadar bir senelik müddetle açık arttırmaya konmuştur.

2 — İhalesi 31.1.938 pazartesi günü saat 15 de rektörlük binasında toplanan komisyon tarafından yapılacaktır

3 — Tahmin edilen senelik kira bedeli 600 liradır.

4 — Muvakkat teminat 45 liradır.

5 — Parasız şartname almak istiyenler enstitü daire müdürlüğüne müracaatları ilân olunur. (129) 1—288

Dr. Raif Gürün

Göz hastalıkları mütehassısı
Hastalarını Balıkpazarında Kuyumcular sırasında No. 87 de öğleden sonra kabul eder 3—7036

Jandarma

Kablo alınacak

Jandarma Genel Komutanlığı Ankara Satın Alma Komisyonundan:

1 — Vasıf ve örneğine uygun ve ön dört bin dört yüz yirmi lira kıymet takdir edilen iki yüz altı kilo metre ağır sahra kablosu 25-1-938 salı günü saat (10) da kapalı zarf usulü ile satın alınacaktır.

2 — Şartnamesi parasız komisyondan alınabilecek bu eksiltmeye girmek istiyenlerin (1081) lira (50) kuruşluk ilk teminat ve şartnamede yazılı belgeleri muhtevi teklif mektublarını belli gün ve saat dokuza kadar komisyona vermiş olmaları. 1—15

(20)

Ankara Belediyesi

Dükkân kiralanacaktır

Ankara Belediyesinden :

1 — Halde 1/10 numaralı dükkân 15 gün müddetle açık artırmaya konulmuştur.

2 — Muhammen bedeli 400 liradır.

3 — Muvakkat teminatı (30) liradır.

4 — Şartnamesini görmek isteyenlerin her gün yazı işleri kalemine ve isteklilerin de 25. 1. 938 salı günü saat 10 buçukta belediye encümenine müracaatları. (97) 1—23

Urolog - Operatör

Dr. Kemal Serav

Avrupa tetkikatından dönmüş ve hastalarını Çocuk Kurumu caddesinde Kayserili İbrahim apartımanının 5 numarasında kabule başlamıştır. Muayene saatleri: 15-19. Telefon: 3935 1 — 314

KIZIL DENİZİN ESRARI

RESMÎ İLÂNLAR

M. M. bakanlığı

Tahta ve dilme alınacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

1 — Tahmin edilen fiatı 1540 lira olan 20 metre mikâbı tahta ile 10 metre mikâbı dilme açık eksiltme suretiyle alınacaktır.

2 — Eksiltme 28-1-938 cuma günü saat on birde yapılacaktır.

3 — İlk teminatı 115 lira50 kuruştur.

4 — Şartnamesi her gün M. M. V. satın alma komisyonundan parasız alınabilir.

(58) 1—182

Trasformatör ve yeraltı kablosu alınacak

M. M. Vekâleti Sa. Al. Ko.dan :

1 — 1. adet 250 kilovolt amperlik transformatör ve 2 adet 100 kilovolt transformatör ve 1500 metre yer altı kablosu ile 11 kalem elektrik malzemesi pazarlıkla eksiltmeye konmuş olup, her iki malzeme birden ihale edildiği gibi ayrı ayrı da ihale edilebilir.

2 — Tahmin edilen bedelleri 9500 lira olup ilk teminat parası 712 lira 50 kuruştur.

3 — İhalesi 31.1.938 pazartesi günü saat 15 dedir.

4 — Eksiltmeye girecéklerin 2490 sayılı kanunun 2; 3 üncü maddelerinde istenilen belgeleriyle birlikte ihale gün ve saatında M. M. V. satın alma komisyonunda hazır bulunmaları.

(103) 1—257

Kablo bobini alınacak

M. M. Vekâleti Sa. Al. Ko.dan :

1) 100 adet kablo bobini açık eksiltmeye konmuştur.

2) Tahmin edilen bedeli 1200 lira olup ilk teminat parası 90 liradır.

3) İhalesi 31.1.938 pazartesi günü saat 10 dadır.

4) Eksiltmeye girecéklerin 2490 sayılı kanunun 2, 3 üncü maddelerinde istenilen belgeleriyle ihale gün ve saatında M. V. V. satın alma komisyonunda hazır bulunmaları. (101) 1—255

Kablo Arka tezkeresi alınacak

M. M. Vekâleti Sa. Al. Ko.dan :

1) 15 adet kablo arka tezkeresi açık eksiltmeye konmuştur.

kuruştur. İlk teminat parası 53 lira 50 kuruş.

3) İhalesi: 1 şubat 938 günü saat 10 dadır.

4) Eksiltmeye girecéklerin 2490 sayılı kanunun 2, 3 üncü maddelerinde istenilen belgeleriyle birlikte ihale gün ve saatında M. M. V. satın alma komisyonunda hazır bulunmaları.

(102) 1—256

Tezgâh ve kazancı örsü alınacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

1) Müteahhid nam hesabına ihalesi yapılacak olan 7 adet muhtelif tezgâh ile 3 adet kazancı örsü açık eksiltmeye konmuştur.

2) Tahmin edilen bedeli 6499 lira olup ilk teminat parası 487 lira 43 kuruştur.

3) İhalesi 25 - şubat - 938 cuma günü saat 11 dedir.

4 — Eksiltmeye girecéklerin 2490 sayılı kanunun 2, 3 üncü maddelerinde istenilen belgeleriyle birlikte ihale gün ve saatinde M.M.V. satın alma komisyonunda hazır bulunmaları.

(52) 1—178

Çamaşır yıkama makinesi alınacak

M. M. Vekâleti Satın alma Komisyonundan:

1 — Bir adet çamaşır yıkama makinesi ve teferruatı kapalı zarf usuliyle münakasaya konmuştur.

2 — Tahmin edilen bedeli (13500) liradır.

3 — İlk teminatı (1012) lira 50 kuruştur.

4 — İhalesi 15.3.938 salı günü saat 11 dedir.

5 — Evsaf ve şartnamesi bedelsiz olarak her gün öğleden sonra M. M. V. satın alma komisyonundan alınır.

6— Eksiltmeye girecéklerin 2490 sayılı kanunun 2. inci ve 3. üncü maddelerinde gösterilen vesaikle teminat ve teklif mektublariyle birlikte ihale saatından en az bir saat evel komisyona vermeleri. (192) 1—444

3 at satılacak

M. M. Vekâleti Satın alma Komisyonundan:

Harb okulundan çürüğe çıkarılan üç baş at 29.1.938 cumartesi günü arttırma suretiyle M. M. V. satın alma Ko. da saat 10 da satılacaktır.

Hayvanları görmek istiyenler mezkûr okula ve artırmaya girecekler satış gün ve saatında M. M. V. satın alma Ko.na müracaat etsinler. (179) 1—443

17 kalem köhne malzeme satışı

M. M. Vekâleti Satın alma Komisyonundan:

Akköprüde nakliye deposunda köhneye ayrılan 17 kalem malzeme 31.1.938 pazartesi günü saat 10 da M. M. V. satın alma Ko.da satılacaktır. Malzemeyi görmek için nakliye deposuna ve arttırmaya girmek için satış günü ve saatında M. M .V. satın alma komisyonuna müracaat edilmesi. (180) 1—442

Hangar, pavpon ve saire inşası

M. M. Vekâleti Satın alma Komisyonundan:

1 — Çorluda yaptırılacak (F) tipi iki hangar, hamam, mutfak su tesisatı ve 6 adet erat pavyonu inşaatı kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.

2 — Bu inşaatın heyeti umumiyesinin keşif bedeli 852.522,89 sekiz yüz elli iki bin beş yüz yirmi iki lira seksen dokuz kuruştur.

3 — Eksiltme 17 şubat 938 perşembe günü saat 15 de Ankarada M. M. V. satın alma Ko. da yapılacaktır.

4 — Keşif, proje, ve şartnameler 42 lira 63 kuruşa M. M. V. satın alma Ko. dan alınır.

5 — Eksiltmeye girecekler 37851 liralık kanunî ilk teminatlariyle 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı ve idarî şartnamenin 4 cü maddesinin (F) fıkrasında yazılı vesikalarla birlikte teklif mektublarını yukarıda yazılı ihale saatından behemehal bir saat evel M. M. V. satın alma Ko. na vermeleri. (181) 1—441

Kültür bakanlığı

Müsabaka

Kültür Bakanlığından:

1 — 2259 sayılı kanunun tatbikına dair olan talimatnameye göre ilk okulların dördüncü ve beşinci sınıfları için iki ciltten müteşekkil bir Geometri kitabı yazılması müsabakaya konulmuştur.

2 — Müsabaka müddeti 17 şubat 1938 den başlamak ve 16 haziran 1938 perşembe akşamı bitmek üzere dört aydır.

3 — Müsabakaya iştirake karar verenler 16 mart 1938 çarşamba günü akşama kadar bir dilekçe ile Külür Bakanlığına müracaat ederek bu müsabakaya girecekler defterlerine adlarını yazdırarak bir numara alacaklardır.

4 — Müsabakada birinciliği kazanan kitap serisi üç yıl süre ile okullarda okutulacak ve müellifine her yıl için biner lira telif hakkı verilecektir. İkinci çıkan kitap serisini yazana bir defaya mahsus olmak üzere birincinin müellifine verilenin bir yıllığı, üçüncü, dördüncü ve beşinci çıkanlara da bir defaya mahsus olmak üzere dörder yüz lira mükâfat verilecektir.

5 — Müsabakaya girecéklerin eserlerini üçer nüsha olmak üzere makine ile ve kâğıtların yalnız birer yüzüne yazılmış olarak Kültür Bakanlığı Yayın Direktörlüğüne makbuz mukabilinde vermeleri veya göndermeleri lâzımdır. Kitaba konulacak resim, şekil, grafikler ve sairenin asıllarının yalnız bu nüshalardan birine ve yerlerine konulmuş bulunması kâfidir. Müsabakaya basılmış bir kitabla girenler de kitabın üç nüshasını verecek veya göndereceklerdir.

6 — Müsabakaya girenlerce eser müsveddelerile birlikte, eserleri kabul edildiği takdirde eserlerini ilân edilen telif hakkı mukabilinde ve her türlü tasarruf hakkından vaz geçerek Külütür Bakanlığma üç yıllık bir devre için terkettiklerini ve kitabın o devre içindeki her basılışının son tashihlerinin kendileri veya kendi mesuliyetleri altında tayin edecekleri diğer bir zat tarafından yapılacağını gösterir Noterlikten tasdikli bir teahhüt senedi verilmesi de lâzımdır.

7 — Kitaplarda bulunması lâzımgelen pedagojik ve teknik vasıfları gösteren şartname ile Noterliğe tasdik ettirilecek teahhüt senedinin formülü Kültür Bakanlığı Yayın Direktörlüğünden alınabilir. Mektupla isteyenlerin bir kuruşluk bir posta pulunu da birlikte göndermeleri lâzımdır. (130) 1—319

Vilâyetler

Bina yaptırılacak

Kapalı Zarf Usuliyle Eksiltme ilânı

Gümüşane Nafıa Direktörlüğünden:

1 — Eksiltmeye konulan iş: Gümüşhane vilâyeti Halkevi inşaatıdır.

İşin keşif bedeli 55263 lira 78 kuruştur.

2 — Bu işe aid şartnameler ve evrak şunlardır.

A — Eksiltme şartnameleri

B — Mukavele projesi

C — Nafıa işleri yapılar şeraiti umumiyesi

D — Nafıa işleri fennî şartnamesi

E — Hususî şartname.

F — Keşif cetveli tahlili fiat cetveli.

G — Proje.

İstiyenler bunları Gümüşhane Nafıa Müdürlüğünde mütalea edebilirler ve üç lira mukabilinde zarf alır.

3 — Eksiltme kapalı zarf usuliyle yapılacaktır.

4 — Eksiltme 25 ikincikânun 1938 salı günü saat 15 de Gümüşhane belediye dairesinde yapılacaktır.

5 — Eksiltmeye girebilmek için istenilen 4200 lira muvakkat teminat vermesi bundan başka ticaret odasına kayıtlı olduğuna dair vesika göstermesi lâzımdır.

6 — Teklif mektupları yukarda ikinci maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Gümüşhane Belediye salonunda eksiltme komisyonu reisliğine makbuz mukabilinde verilecektir .Posta ile gönderilecek mektupların nihayet 4 ncü maddede yazılı saate kadar gelmiş olması ve dış zarfın mühür mumu ile iyice kapatılması lâzımdır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez.

7 — İsteklilerin Nafıa Vekâletinden alınmış müteahhitlik vesikasını haiz olması şarttır. (216/140) 1—306

Kalorifer tesisatı yaptırılacak

Istanbul Sıhhî Müesseseler arttırma ve eksiltme Komisyonundan:

Eksiltmeye konulan iş : Şişli çocuk hastahanesinde yapılacak kalorifer tesisatı.

Keşif bedeli : 16923 lira 94 kuruş.

Muvakkat garanti : 1270 lira.

İstanbul Şişli çocuk hastahanesinin kalorifer tesisatı kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.

1 — Eksiltme 2. 2. 938 çarşamba günü saat 15 de Çağaloğlunda sıhhat ve içtimaî muavenet müdürlüğü binasında kurulu komisyon tarafından yapılacaktır.

2 — Mukavele, eksiltme, bayındırlık işleri genel hususî ve fennî şartnameleri, proje ve keşif hülâsasiyle buna müteferri diğer evrak 85 kuruş mukabilinde komisyondan alınabilir.

3 — İstekliler carî seneye aid ticaret odası vesikasiyle 2490 sayılı kanunda yazılı belgeler ve bu işe benzer 10.000 liralık iş yaptıklarına dair nafia vekâletinden almış oldukları müteahhitlik vesikalariyle birlikte muvakkat garanti makbuz veya banka mektublarını havi teklif zarflarını ihale saatinden bir saat evveline kadar komisyona vermeleri. (125) 1—291

Elektrik santralı Binası demir çatısı eksiltmesi

Manisa Şehri Elektrik Tesisat Birliği Reisliğinden :

1 — Manisa şehrinde yeniden yapılmakta olan elektrik santral binası demir çatısı nafıa müdürlüğünden musaddak proje, plân ve keşifnameleri mucibince (4436) lira keşif bedeliyle açık eksiltmeye konulmuştur.

2 — Bu işe aid şartname ve evrak şunlardır.

A — Eksiltme şartnamesi ve buna merbut hususî ve fennî şartname,

B — Mukavele projesi

C — Plân ve projeler

İstekliler bu evrakı (22) kuruş bedel mukabilinde (Manisa şehri elektrik tesisat birliği reisliğinden) alırlar

3 — Eksiltme 16.2.938 tarihine rastlayan çarşamba günü saat 15 de Manisa belediye dairesindeki hususî mahallinde toplanacak olan birlik encümenince yapılacaktır.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin (333) lira muvakkat teminat vermesi ve bundan başka aşağıdaki vesikaları haiz olup getirmesi lâzımdır.

A — 938 yılına aid ticaret odası vesikası.

B — Bu demir çatı işini bizzat yapabilir ehliyette veya bir ehline yaptırabilir olduğunu gösterir vesika. (184) 1—451

İhale temdidi

Çankırı Belediyesinden :

1 — 1. 14. 938 tarihinde ihalesi mukarrer olan şehir elektrik tesisatına talib zuhur etmediğinden evvelki şerait dahilinde (20) gün temdit edilmiştir.

2 — İhale 3. 2. 938 perşembe günü saat on beşte Çankırı belediye encümeninde yapılacaktır.

3 — Bu işe aid proje keşif, şartname ve saire Ankara ve İstanbul belediye fen müdürlüklerindedir.

(377/197) 1—434

Cezaevi inşası münakasası

Aydın Nafıa Müdürlüğünden :

1 — Eksiltmeye konulan iş: Aydın vilâyetinde Gazi paşa mektebi karşısındaki plânda gösterilen mevkide cezaevi inşası:

2 — Keşif bedeli 82330 lira 77 kuruştur.

3 — 937 malı yılı içinde başlanacak olan bu işin 20.000 liralık mikdarının 937 malî yılı içinde bitirilmesi şarttır.

4 — Aşağıda yazılı şartname ve evrak Aydın nafıa müdürlüğünde parasız görülebilir.

A — Eksiltme şartnamesi

B — Mukavele projesi

C — Bayındırlık işleri genel şartnamesi

Ç — Keşif cetveli, silsilei fiat cetveli, metraj cetveli

D — Vekâlet yapı işleri inşaat şartnamesi

E — Fennî şartname

5 — Eksiltme 15.2.938 Tarihinde salı günü saat 15 de Aydın nafıa dairesinde yapılacaktır.

6 — Eksiltmeye girebilmek için isteklinin 7273 lira muvakkat teminat vermesi ve bundan başka aşağıda yazılı vesikaları haiz bulunması lâzımdır.

A — Nafıa vekâletinden alınan 937 yılına aid müteahhidlik vesikası.

B — 937 yılına aid ticaret odası vesikası

7 — Teklif mektubları yukarıda üçüncü maddede yazılı saatten bir saat eveline kadar nafıa müdürlüğünde toplanan komisyona getirilerek makbuz mukabilinde verilecektir. Posta ile gönderilecek mektubların nihayet 3 üncü maddede yazılı saate kadar gelmiş olması ve dış zarfın mühür mumu ile iyice yapıştırılmış bulunması lâzımdır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (183) 1—450

Malatya Kayısı istasyon binaları eksiltmesi

Malatya Nafıa Müdürlüğünden :

8.2.938 salı günü saat 15 de Malatya nafıa dairesinde 40712.56 lira keşif bedelli Malatya Kayısı istasyon binaları inşaatı kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur. Mukavele, eksiltme, bayındırlık işleri genel, hususî ve fennî şartnameleri, proje, keşif hülasası ile buna müteferri diğer evrak her gün nafıa müdürlüğünde görülebilir.

Muvakkat teminat 3054 liradır.

İsteklilerin teklif mektubları ve en az 25.000 liralık bu işe benzer iş yaptığına dair nafıa vekâletinden almış olduğu müteahhidlik ve ticaret odası vesikalarını havi kapalı zarflarını (8.2.938) salı günü saat 14 de kadar Malatya nafıa müdürlüğüne vermeleri. (182) 1—449

Bayındırlık Bakanlığı

Demir köprü inşaatı

Nafıa Vekâletinden :

Diyarbakır - Irak ve İran hatlarının Diyarbakırdan itibaren 8+310, 35+455, 51+845 inci kilometrelerinde 2×60, 4×60, 3×60 metre açıklığında yaptırılacak üç adet demir köprünün inşa ve montajları kaplar zarf usulü ile münakasaya konulmuştur.

1 — Münakasa 14.3.938 tarihine tesadüf eden pazartesi günü saat beşte vekâletimiz demiryollar inşaat dairesindeki münakasa komisyonu odasında yapılacaktır.

2 — Bu üç köprünün muhammen bedelleri mecmuu beş yüz bin liradır.

3 — Muvakkat teminat ceman 23750 liradır.

4 — Eksiltme şartnamesi, mukavele projesi, ray inbisat tertibatı, devlet demiryolları ray tipi, nafıa işleri genel şartnamesi ve üç adet şemadan mürekkep bir takım münakasa evrakı (25) lira bedel mukabilinde demiryollar inşaat dairesinden tedarik olunabilir.

5 — Bu münakasaya girmek istiyenler 2490 numaralı arttırma, eksiltme ve ihale kanunu mucibince ibrazına mecbur oldukları evrak ve vesikaları, 938 senesi için muteber olarak vekâletimizden verilmiş müteahhidlik vesikasını ve fiat teklifini havi zarflarını mezkûr kanunun tarifatı dairesinde hazırlıyarak 14.3.938 tarihinde saat on dörde kadar demiryollar inşaat dairesindeki komisyona makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır.

6 — Bu münakasaya girecéklerin lâakal 50 metrelik bir demir köprü imal ve montajını yapmış olmak şartı aranacaktır. (146) 1—448

Elektrik tesisatı tamir ettirilecek

Nafıa Vekâletinden :

1. Eksiltmeye konulan iş: Başvekâlet ve maliye vekâleti binası elektrik tesisatının esaslı bir surette tamiri işidir.

Keşif bedeli: 4500 liradır.

2. Eksiltme 28.1.938 cuma günü saat 15 de nafıa vekâleti yapı işleri eksiltme komisyonu odasında pazarlıkla yapılacaktır.

3. Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri evrak 11 kuruş bedel mukabilinde yapı işleri umum müdürlüğünden alınabilir.

4. Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 337 lira 50 kuruşluk muvakkat teminat vermeleri ve yapı işleri umum müdürlüğünden bu iş için alınmış hususî vesika göstermeleri lâzımdır.

(203) 1—447

Fabrikalar

Kilim ve battaniye alınacak

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Satın Alma Komisyonundan:

Müteahhid nam ve hesabına .

475 adet kilim.

87 adet battaniye .

Tahmin edilen bedeli 3082 lira 75 kuruş olan yukarıda miktarı ve cinsi yazılı techizat askerî fabrikalar umum müdürlüğü satın alma komisyonunca 25-1-1938 salı günü saat 14 de pazarlıkla ihale edilecektir. Şartname parasız olarak komisyondan verilir. Taliplerin muvakkat teminat olan (231) lira (21) kuruş ve 2490 numaralı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerindeki vesaikle mezkûr gün ve saatte komisyona müracaatları.

(142) 1—328

Ankara Valiliği

Raf yaptırılacak

Ankara Vâliliğinden :

Bedeli keşfi 576 lira 12 kuruştan ibaret bulunan maliye vekâleti zat işleri müdürlüğü mahzenine yapılacak sabit raf inşaatı 31-1-938 pazartesi günü saat 15 de vilâyet binası dahilinde nafıa komisyonunda ihalesi yapılmak üzere pazarlığa konulmuştur.

Teminatı muvakkate (43) lira (21) kuruştur. İsteklilerin teminat mektublariyle ticaret odası vesikası ve Ankara nafıa müdürlüğünden bu işe aid olmak üzere alacakları fennî ehliyet vesikasiyle birlik sözü geçen günde nafia komisyonuna gelmeleri.

Buna aid keşif ve şartnameyi nafıa dairesinde görebilecekleri. (122) 1—263

Demiryolları

85,000 şöminman takozu alınacak

D. Demiryolları Satın Alma Komisyonundan :

Muhammen bedeli 66.300 lira olan 85.000 adet şöminman takozu 10.3.938 perşembe günü saat 15.30 da kapalı zarf usulü ile Ankarada idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin 4565 liralık muvakkat teminatla kanunun tayin ettiği vesikaları ve nafıa müteahhidlik vesikası ve tekliflerini aynı gün saat 14.30 a kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler 330 kuruşa Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satılmaktadır. (168) 1—445

Eksiltme tehiri

misyonundan :

D. Demiryolları Satın alma Ko-

Görülen lüzuma binaen 7.2.938 pazartesi günü saat 15.30 da yapılacağı ilân edilen küçük yol ve bulon eksiltmesi 23.2.938 çarşamba günü saat 15.30 a tehir edilmiştir. (195) 1—446

Kiraya verilecek

D. D. Yolları Sa. Al. Ko.dan :

Senelik tahmini kirası 300 lira olan Karabük istasyonundaki büvet ve bahçesi pazarlıkla ve üç sene müddetle kiraya verilecektir. Şartnamesi Ankarada 2. nci işletme müdürlüğü ile Zonguldak ve Karabük istasyonlarında parasız olarak verilir. İhale 27-1-1938 perşembe günü saat 15 te Ankarada 2 inci işletme müdürlüğü binasında toplanacak komisyon tarafından yapılacaktır. İsteklilerin muvakkat teminat akçesi olan 67.50 lirayı Ankarada umumî idare veznesine yatırarak muayyen gün ve saatta komisyonda hazır bulunmaları ilân olunur. (113) 1—251

Kiralık büfe

D. D. yolları Satın alma Komisyonundan:

Senelik muhammen kirası 240 lira olan Çatalağzı istasyon büfesi pazarlıkla ve üç sene müddetle kiraya verilecektir. Şartnamesi Ankarada ikinci işletme müdürlüğü ile Zonguldak ve Çatalağzı istasyonlarında parasız verilir. İhalesi 4.2.938 cuma günü saat 15 te Ankarada ikinci işletme müdürlüğü binasında toplanacak komisyon tarafından yapılacaktır. İsteklilerin % 7.5 muvakkat teminat olan 54 lirayı Ankarada umumî idare veznesine yatırarak muayyen gün ve saatte komisyonda hazır bulunmaları ilân olunur. (156) 1—368

Tezgâh ve makine alınacak

D. D. Yolları Satın Alma Komisyonundan :

Aşağıda muhammen bedelleri ve muvakkat teminatları yazılı iki kalem tezgâh ve makine 5-4-938 salı günü saat 15.30 da ayrı ayrı sıra ile ve kapalı zarf usuliyle Ankarada idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin muvakkat teminatları ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve nafia müteahhidlik vesikası ve tekliflerini aynı gün saat 14.30 a kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır..

Şartnameler parasız olarak Ankarada malzeme dairesinden, Haydarpaşada tesellüm ve sevk şefliğinden dağıtılmaktadır.

İSMİ	Muhammen bedeli Lira	Muvakkat teminatı Lira
Bir adet plân freze tezgâhı	18.000	1.350
» » Saç bükme makinesi.	27.000	2.025

(121) 1—329

Bir Gripin almadan evvel

Istırabın ve ağrının en şiddetlisini en kolay, en çabuk ve en ucuz geçirmenin çaresi bir kaşe GRİPİN almaktır. Mideyi bozmaz, böbrekleri ve kalbi yormaz.

Aldıktan beş dakika sonra

Ucuz - Tesirli - Zararsız

GRİPİN

İcabında günde 3 kaşe alınabilir, isim ve markaya dikkat ve her yerde ısrarla Gripin isteyiniz.

3—6908

Şehir lokantası

Tango Kıralı
Edvardo Bianko

her akşam proğramına muvaffakiyetle devam ediyor

Masalarınızı evvelden tutunuz

Tel: 2038 **Karpiç**

1—426

Mahrukat ucuzladı

Karaköy meşe kömürü Kilo. 5. K.

mevsim odunu P. 65

İstasyon anbarları arkasında mahrukatçılar sırasındaki yeni Kütahya pazarı şubesi

Vesaiti nakliye her vakit mevcuttur. Telefon: 3820 1—380

Mideniz bozuk, diliniz paslı, kabız çekiyorsunuz iştahanız yok, mu

HASAN meyva özü

alınız. Yarım bardak su içinde alınan ve meyva usarelerinden yapıla harika midenize rahat ve huzur verecektir. Şişe 25, büyük 40, dört misli 60 kr.

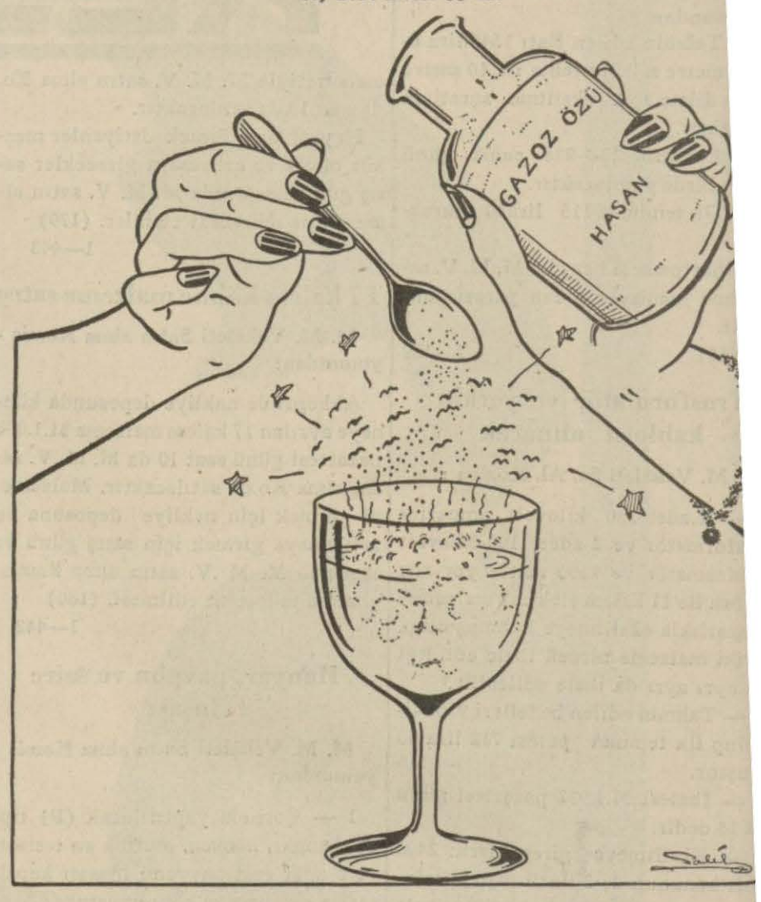

HASAN gazoz özü

Limon, portakal, mandalina çeşitleri vardır. Meyve usarelerinden pılmıştır. Şampanya gibi lezzetli ve midevidir. Misafirlerinize Hasan G zoz özü ikram ediniz.

Yakında ananas, çilek muz frenk üzümü kayısı, ağaç çileği nevil çıkacaktır. Şişesi 25, büyük 35, dört misli 50 Kr. 1—54

BURLA BİRADERLER

Ticarethanesi

Ulus âbidesi karşısında ve Meydan Palas yanındaki

KOÇAK HANINA

Nakleylediğini sayın müşterilerine arzeder. 1—360

En hoş meyva tuzudur. Tıkırbazı defeder. Mide, bağırsak, karaciğeden mütevellit rahatsızlıkları önler. Hazmı kolaylaştırır. 3—7169

İngiliz Kanzuk eczanesi

ŞEHİR TİYATROSU

Bugün akşam halka saat tam 21

ALEV

PIYES 3 PERDE

Çeviren: Ali Suha Dilbaşı

Bakırköy bez ve pamuklu mensucat fabrikası T. A. şirketinden:

Sayın halkımızın rağbetini memnuniyetle gördüğümüz fabrikamızın 85 santim enindeki kaput bezinin satış fiatını indirdiğimizi sayın müşterilerimize bildiririz

Markası	36 Metrelik topu	25 Topluk balyası
Kartal	732 kuruştur.	183 Liradır.

Satış şartlarımız:

Fabrikada teslim, parası peşindir. Birer balyaya kadar satılır. Alivre satış yapılmaz.

İstekli kaput tüccarlarının Bakırköyünde şirketimize müracaatları

1—235

Dr. Şevket Hüsnü Taray

Cebeci hastanesi

Kulak, Boğaz ve Burun hastalıkları mütehassısı

Viyana ve Frankfurt üniversiteleri kliniklerinden mezun

Her gün saat 14 den sonra hastalarını kabul eder

Adliye Sarayı köşesinde sarraf Hakkı apartımanı No. 5

Muayenehane: Tl. 3912 Ev 1279

1—79

ANKARA PALAS PAVİYONDA

Çarşamba 26 İkinci Kânun

"Soirée de Gala,,

"TZİGANE,, GECESİ

Şenlik - Sabaha kadar -

Ankarada görülmiyen, eğlenceler

"Cotillon,, "Bal,,

Artistler tarafından

Yeni program

Masalarınızı tutunuz

İmtiyaz sahibi ve Başmuharriri
Falih Rıfkı ATAY
Umumî Neşriyatı idare eden
Yazı İşleri Müdürü
Mümtaz Faik FENİK
Ulus Basımevi: Ankara

YENİ SİNEMALAR HALK

BU GECE

Uzun zamandanberi beyaz perdede görmediğimiz dâhi sanatkâr

EMİL YANNİGS'in

GÜNEŞ BATARKEN

Almanca sözlü şaheserini takdim eder

Gündüz seanslarında:

AŞK TERZİHANESİ

Seanslar: 2,45 - 4,45 - 6,45 - gece 21 de

BUGÜN BU GECE

İhtiraslı maceralarla dolu hakikî bir şaheser

TORIKA

Başrollerde: Jean Murat - Charles Vanel Jany Holt

Seanslar: 2,30 - 4,30 - 6,30 gece 21 de

HALK MATİNESİ 12,15 de:

YALNIZ SEN

1—22

Hediyelik eşyanızı bizden alın!

Halil Naci Mıhçıoğlu Ankara Merkezi: Anafartalar caddesi. Telefon: 1230
Şubesi: Ankara Bankalar caddesi. Telefon: 2619 1—29